

همت مضاعف

کار مضاعف

کشور به همت مضاعف و کار مضاعف نیازمند است

رهبر معظم انقلاب

مجموعه قوانین و مقررات مرتبط با قانون اصلاح ماده ۳۳ اصلاحی قانون

حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع مصوب

مجمع تشخیص مصلحت نظام

سازمان امور اراضی

بهار ۱۳۸۹

عنوان قراردادی	ایران . قوانین و احکام
عنوان و نام پدیدآور	مجموعه قوانین و مقررات مرتبط با قانون اصلاح ماده ۳۳ اصلاح قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع مصوب مجمع تشخیص مصلحت نظام/ سازمان امور اراضی.
مشخصات نشر	کرج: سازمان تحقیقات و آموزش کشاورزی، معاونت آموزش و ترویج، دفتر خدمات تکنولوژی آموزشی، نشر آموزش کشاورزی، ۱۳۸۹.
مشخصات ظاهری	۱ ج. (بدون شماره گذاری).
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۵۲۰-۲۰۷-۹
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
موضوع	جنگل و جنگل داری -- قوانین و مقررات -- ایران
شناسه افزوده	سازمان امور اراضی
شناسه افزوده	سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی. معاونت ترویج و آموزش. نشر آموزش کشاورزی
رده بندی کنگره	۱۳۸۹ ۲۸۷/۳۳۳۶KMH
رده بندی دیویی	۳۴۶/۵۵۰۴۶۷۵
شماره کتابشناسی ملی	۷۲۲۳۸۰۲

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۲۰-۲۰۷-۹
ISBN: 978-964-520-207-9

مجموعه قوانین و مقررات مرتبط با قانون اصلاح ماده ۳۳ اصلاحی قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع کشور مصوب مجمع تشخیص مصلحت نظام

مؤلفین: سازمان امور اراضی

ناشر: نشر آموزش کشاورزی - دفتر خدمات تکنولوژی آموزشی (چاپ به سفارش سازمان امور اراضی)

صفحه آرا: نادیا اکبری

چاپ نخست: ۱۳۸۹

شمارگان: ۵۰۰۰ نسخه

قیمت: رایگان

قطع: رقی

چاپ: شریف

حق چاپ © محفوظ

مسئولیت صحت مطالب با مؤلفین است

نشانی: کرج- کیلومتر ۷ جاده ماهدشت معاونت ترویج و آموزش
دفتر خدمات تکنولوژی آموزشی - نشر آموزش کشاورزی ۰۶۲۲-۶۷۰-۰۲۶۱

بسمه تعالی

یستلونک عن الانفال قل الانفال لله والرسول فاتقوا الله

(قرآن کریم. سوره انفال - آیه ۱)

از تو درباره انفال می پرسند: بگو انفال از آن خدا و فرستاده اوست پس از خدا پروا کنید

یکی از وظایف و اختیارات عمده وزارت جهاد کشاورزی در حوزه اراضی ملی و دولتی، واگذاری اراضی برای اجرای طرحهای کشاورزی و غیر کشاورزی است. و این وظیفه و اختیار مسئولیت و تکلیف نظارت بر امر اراضی واگذار شده را برای کلیه عوامل نظارتی و هیاتهای نظارت و همچنین سازمانهای جهاد کشاورزی استانی و مدیریت های امور اراضی و مدیران جهاد کشاورزی ایجاد می نماید بدیهی است تکلیف مذکور هم بعنوان یک وظیفه شرعی و هم به عنوان یک وظیفه قانونی و سازمانی تعیین شده و چگونگی و نحوه اجرای مطلوب آن خواست و ایده آل همه ارکان نظام مقدس جمهوری اسلامی خواهد بود. بدیهی است نظارت بر چگونگی اجرای طرحها و لزوم حفظ حقوق متقابل مردم و دولت و وظیفه خطیر نظارت که وظیفه ای شبه قضایی بوده و تصمیم آنها ضمن حفظ حقوق انفال باید موجب استمرار فعالیت مجریان طرحها و توسعه و سرعت بخشیدن بیشتر به اجرای طرحهای مذکور گردد. بنحوی که هیاتهای نظارت ماده ۳۳ در پایان هر دوره نظارت نسبت به ارزیابی و تعیین میزان اثر بخشی فعالیتهای خود در امر ایجاد انگیزه بیشتر برای مجریان طرحها و پیشرفت فیزیکی مناسب آنها و همچنین وصول به موقع مطالبات دولت و استرداد اراضی در صورت عدم ایفاء تعهدات بعمل آورند. به جهت اهمیت وظیفه و تکلیف ایجاد شده در امر نظارت بر انفال و اراضی ملی و دولتی و گذار شده متن استفتاء از حضرت امام خمینی رحمت الله علیه در خصوص مسئولیت مجریان قانون جهت تنویر ذهن عزیزان در مقدمه تقدیم می گردد.

با این مقدمه و از طرفی به جهت در دسترس بودن مناسب کلیه قوانین و آئین نامه‌ها و ضوابط و مقررات مورد عمل و مرتبط اعضای محترم هیات های نظارت و عوامل نظارتی و سایر مجریان و علاقمندان بخش، لزوم گردآوری و تهیه و تنظیم مجموعه حاضر و ضرورت آن احساس می گردد. قطعاً مجموعه‌ی حاضر خالی از اشکال و ضعف‌های احتمالی نخواهد بود فلذا از کلیه عزیزان که پیشنهادات قابل ارائه در این بخش دارند استدعا دارد موضوع را به این سازمان منعکس فرمایند. و در پایان از همکاران خودم آقای فریدصدیدی نژاد معاون محترم حفظ کاربری و توسعه اراضی و آقای عادل خصرئی مدیر محترم امور حقوقی و آقای عبداله عونی کارشناس محترم حقوقی که در این زمینه همت نموده و متحمل زحماتی شده‌اند تقدیر و تشکر می‌نمایم و انشاءالله که مورد قبول حق تعالی قرار گیرد.

علیرضا اورنگی
رئیس سازمان امور اراضی

استفتاء از حضرت امام خمینی (ره)

بسم الله الرحمن الرحيم، محضر شریف حضرت آیت الله العظمی امام خمینی مدظله العالی چنانکه خاطر مبارک مستحضر است قسمتی از قوانین که در مجلس شورای اسلامی به تصویب می‌رسد به لحاظ تنظیمات کل امور و ضرورت حفظ مصالح، دفع مفاسدی است که بر حسب احکام ثانویه بطور موقت باید اجرا شود و در متن واقع مربوط به اجرای احکام و سیاستهای اسلام و جهاتی است که شارع مقدس راضی به ترک آنها نمی‌باشد و در رابطه با اینگونه قوانین یا اعمال ولایت و تنفیذ مقام رهبری که طبق قانون اساسی قوای سه گانه را تحت نظر دارند احتیاج پیدا می‌شود، علیهذا تقاضا دارد مجلس شورای اسلامی را در این موضوع مساعدت و ارشاد فرمائید.

اکبر هاشمی رفسنجانی

متن پاسخ:

بسم الله الرحمن الرحيم. آنچه در حفظ نظام جمهوری دخالت دارد که فعل یا ترک آن موجب اختلال نظام می‌شود و آنچه ضرورت دارد که ترک آن یا فعل آن مستلزم فساد است و آنچه فعل یا ترک آن مستلزم حرج است پس از تشخیص موضوع بوسیله اکثریت و کلای مجلس شورای اسلامی با تصریح به موقت بودن آن مادام که موضوع محقق است و پس از رفع موضوع خود بخود لغو می‌شود، مجازند در تصویب و اجرای آن و باید تصریح شود که هر یک از متصدیان اجرا از حدود مقرر تجاوز نمود مجرم شناخته می‌شود و تعقیب قانونی و تعزیر شرعی می‌شود.

روح الله الموسوی خمینی. ۱۳۶۰/۷/۲۰

فهرست مطالب

ردیف	عنوان	صفحه
۱	قانون اصلاح ماده ۳۳ اصلاحی قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع کشور مصوب ۸۶/۴/۹ مجمع تشخیص مصلحت نظام	۱
۲	آئین نامه اجرایی قانون اصلاح ماده ۳۳ اصلاحی قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع کشور	۶
۳	قرارداد اجاره منضم به آئین نامه اجرائی ماده ۳۳	۱۸
۴	اصلاحیه آئین نامه اجرایی قانون اصلاح ماده ۳۳ اصلاحی قانون ؟ ار جنگل ها و مراتع کشور تصویب نامه‌ی شماره ۴۳۶۶۵/۲۸۴۸۶ مورخ ۱۳۸۹/۲/۱۱	۲۶
۵	دستورالعمل نحوه نظارت بر اجرای طرح های کشاورزی و غیر کشاورزی موضوع ماده ۱۹ آئین نامه اجرائی قانون اصلاح ماده ۳۳ اصلاحی قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع کشور ابلاغی مقام عالی وزارت به شماره ۰۲۰/۳۲۱۱۷ مورخ ۸۸/۹/۲۱	۲۷
۶	فرم های بازدید عوامل نظارتی از طرح های واگذاری منضم به دستورالعمل نحوه نظارت بر اجرای طرح های کشاورزی و غیر کشاورزی	۳۸
۷	شیوه نامه ماده ۱۱ آئین نامه اجرایی قانون اصلاح ماده ۳۳ اصلاحی قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع کشور	۴۸
۸	ماده ۳۱ اصلاحی قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع کشور مصوب	۵۲
۹	تبصره ۲ الحاقی ماده ۵۵ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع کشور مصوب	۵۴
۱۰	ماده ۶۴ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع کشور مصوب	۵۵

صفحه	عنوان	ردیف
۵۵	مواد ۳۱ و ۳۲ آئین نامه اجرائی لایحه اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیاء اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۵۹/۲/۳۱ شورای انقلاب	۱۱
۵۶	برخی از مواد آئین نامه اجرائی مفاد اسناد رسمی لازم الاجراء و طرز رسیدگی به شکایت از عملیات اجرائی ۱۳۸۷/۶/۱۹	۱۲
۸۵	شیوه نامه فصل سوم آئین نامه اجرائی قانون اصلاح ماده ۳۳ معاون وزیر و رئیس سازمان جنگل ها و مراتع کشور به شماره ۸۷/۱/۱۰۹۱۱ مورخ ۸۷/۲/۳۰	۱۳
۹۸	تفسیر شماره ۵۴۰۹۴/۰۱۰۱ مورخ ۸۶/۱۲/۱۹ رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام در خصوص تبصره (۲) ماده واحده قانون اصلاح ماده ۳۳ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع مصوب ۸۶/۴/۹ مجمع	۱۴
۹۹	نظریه قائم مقام معاونت حقوقی و امور مجلس رئیس جمهور در خصوص ایرادات آئین نامه اجرائی قانون اصلاح ماده ۳۳ به شماره ۸۸/۸/۱۰ مورخ ۷۱۱۶/۱۵۸۷۰۰۵	۱۵

**قانون اصلاح ماده (۳۳) اصلاحی قانون حفاظت و بهره‌برداری
از جنگل‌ها و مراتع
نقل از شماره ۱۸۲۱۴ مورخ ۸۶/۶/۲۰ روزنامه رسمی کشور**

قانون اصلاح ماده (۳۳) اصلاحی قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ اول تیر ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و دو مجلس شورای اسلامی تصویب و پس از ارجاع به مجمع تشخیص مصلحت نظام در جلسه مورخ ۱۳۸۶/۴/۹ مجمع تشخیص مصلحت نظام به تصویب رسیده و طی نامه شماره ۶۴۳۹۲ مورخ ۱۳۸۶/۵/۱ مجلس شورای اسلامی واصل گردیده است، به پیوست جهت اجراء ابلاغ می‌گردد. /ث

در اجراء اصل یکصد و بیست و سوم (۱۲۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران قانون اصلاح ماده (۳۳) اصلاحی قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع مصوب جلسه علنی مورخ ۱۳۸۲/۴/۱ که با عنوان طرح یک فوریتی «لغو سند مالکیت و یا قرارداد واگذاری زمین‌های ملی اعم از منابع طبیعی سازمان یا اراضی

و زمینهایی که توسط دولت به افراد حقیقی و حقوقی و نهادها و ارگانها جهت اجراء طرحی واگذار شده و آن طرح در تاریخ مقرر در قرارداد اجراء نشده به مجلس شورای اسلامی تقدیم و مطابق اصل یکصد و دوازدهم (۱۱۲) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به مجمع محترم تشخیص مصلحت نظام ارسال گردیده بود با تأیید آن مجمع به پیوست ارسال می گردد.

ماده واحده - ماده (۳۳) اصلاحی قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع مصوب ۱۳۵۴/۳/۱۴ به شرح ذیل اصلاح و شش تبصره به آن الحاق می گردد:

ماده ۳۳ - به منظور نظارت بر اجراء طرح های کشاورزی و دامپروری و سایر طرح های غیر کشاورزی مندرج در ماده (۳۱) این قانون^۱ و همچنین اراضی واگذاری برای اجراء طرح های موضوع مواد (۳۱) و (۳۲) آئین نامه اجرائی لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیاء اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۵۹/۲/۳۱ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران^۲ و تشخیص تعلل یا تخلف و عذر موجه مجریان طرح ها از مفاد قرارداد و تعیین درصد عملیات انجام شده طرح های مزبور در هر استان هیأت سه نفره نظارت با حکم وزیر جهاد کشاورزی، مرکب از رئیس سازمان جهاد کشاورزی، مدیر کل منابع طبیعی و یک نفر کارشناس در رشته مربوط به طرح تشکیل می گردد و در موارد خلاف بین نسبت به فسخ یا تمدید و تعیین مهلت و یا استرداد زمین تصمیم گیری خواهد شد.^۳

۱- به صفحه ۵۳ مراجعه شود.

۲- به صفحه ۵۵ مراجعه شود.

۳- ماده ۳۳ قبل از تصویب قانون اصلاح:

به منظور نظارت بر اجراء طرح های کشاورزی و دامپروری مندرج در ماده ۳۱ و تشخیص تعلل یا تخلف و عذر موجه مجریان طرح ها و تعیین درصد عملیات انجام شده طرح های مزبور در هر استان یا فرمانداری کل هیات نظارت سه نفری به حکم وزیر کشاورزی و منابع طبیعی مرکب از یک نفر کارشناس در رشته مربوط به طرح و سرچنگلدار و مدیر کل کشاورزی تعیین می شوند. در مورد طرح های غیر کشاورزی انتخاب کارشناس با وزیر مربوط خواهد بود.

تصمیمات هیأت با اکثریت آراء معتبر بوده و آراء صادره این هیأت حداکثر ظرف مدت سه ماه قابل اعتراض در مراجع قضائی ذی صلاح خواهد بود.

تبصره ۱- متن قرارداد در آئین نامه اجرائی، موضوع تبصره (۶) مشخص و پس از تصویب هیأت وزیران تمام قراردادهای فی ما بین وزارت جهاد کشاورزی و دریافت کنندگان اراضی از تاریخ تصویب این قانون برابر متن قرارداد مصوب منعقد خواهد شد و اقدامات بعدی وزارت جهاد کشاورزی و دریافت کنندگان اراضی تابع مفاد این قرارداد خواهد بود.

تبصره ۲- کلیه واگذاری‌های صورت گرفته بعد از سال ۱۳۶۵ که منجر به صدور سند قطعی گردیده است و وزراء وقت با استفاده از اختیارات خود مستقیماً و بدون طی گردش کار کمیسیون‌های واگذاری در استانها دستور انتقال سند را داده‌اند و در صورتی که واگذاری بدون وجود طرح مصوب بوده و یا طرح مصوب بدون عذر موجه اجراء نشده یا اجراء طرح به میزان کمتر از چهل درصد (۴۰٪) بوده و یا تبدیل و تغییر کاربری غیرمجاز و غیر متجانس با طرح مصوب بوده باشد، به موجب درخواست و اقامه دعوی از سوی وزارت جهاد کشاورزی در شعبه یا شعب ویژه‌ای که توسط قوه قضائیه در مرکز به همین منظور تشکیل می‌گردد بدون اخذ هزینه دادرسی، رسیدگی و نسبت به فسخ واگذاری و تبدیل آن به اجاره، تمدید و تعیین مهلت برای اجراء طرح یا دریافت بهای روز اراضی و واریز به حساب درآمد عمومی و یا استرداد زمین با توافق طرفین تصمیم‌گیری و رأی صادر می‌نماید. رأی صادره قطعی و غیرقابل تجدیدنظر خواهی می‌باشد. مهلت اقامه دعوی موضوع این تبصره از سوی وزارت جهاد کشاورزی تا پایان شهریور ماه سال ۱۳۸۷ می‌باشد.

واگذاری‌های صورت گرفته به دولت اعم از واگذاری‌های مستقیم جهت مصارف وزارتخانه‌ها و سازمان‌های دولتی و غیر مستقیم جهت مصارف شهرک‌های صنعتی، شهرک‌های مسکونی و اراضی واگذار شده جهت تعاونی‌های مسکن یا بخش

خصوصی و غیردولتی برای امور عام‌المنفعه تا سال ۱۳۷۳، با رعایت تبصره‌های (۵۴)^۱ و (۴۶)^۲ قوانین بودجه ۱۳۷۵ تا ۱۳۷۸ مشمول بررسی مجدد نمی‌باشد.

۱- تبصره ۵۴ قانون بودجه سال ۱۳۷۵:

بند د - سازمان ملی زمین و مسکن موظف است قیمت روز سال ۱۳۷۳ زمین‌های منابع ملی و دولتی که بدون رعایت ماده (۱۰) قانون زمین شهری و یادون موافقت وزارت مسکن و شهرسازی و صرفاً به استناد ماده (۳۲) لایحه قانونی واگذاری و احیاء اراضی مصوب شورای انقلاب در داخل یا خارج از محدوده شهرها از طریق تعاونی‌های مسکن یا مستقیماً برای امر مسکن توسط وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی به اشخاص حقیقی و حقوقی غیر واجد شرایط در زمان واگذار گردید اعم از اینکه اسناد آنها منتقل گردیده و یا نگردیده باشد و یا اقدام به احداث بنا کرده یا نکرده باشد اخذنموده و به حساب خزانه‌داری کل موضوع ردیف ۴۲۴۸۰۰ قسمت سوم این قانون واریز نماید. با واجدین شرایط طبق قانون زمین شهری عمل می‌شود. سازمان ملی زمین و مسکن مسئول تشخیص واجد شرایط بودن یا نبودن افراد بر اساس مقررات موجود می‌باشد. شهرداری‌ها قبل از اخذ تأییدیه از سازمان زمین و مسکن مبنی بر پرداخت قیمت زمین، حق صدور مجوز ساخت و ساز و تغییر کاربری اینگونه زمین‌ها را نداشته و هر گونه تخلف از این بند تصرف در اموال عمومی محسوب و قابل پیگرد قانونی می‌باشد. معادل پنجاه درصد (۵۰٪) از وجوه واریزی تا مبلغ ده میلیارد (۱۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۲۶۴ قسمت چهارم این قانون در اختیار وزارت مسکن و شهرسازی قرار خواهد گرفت تا در جهت کمک به سرمایه‌گذاری امر مسکن اجتماعی و بهسازی مسکن روستایی و کمک به احداث تأسیسات زیربنایی در شهرهای جدید و آماده‌سازی‌ها و اجرای این قانون مصرف گردد. مبلغ پنجاه درصد (۵۰٪) باقیمانده برای اجرای طرح‌های کوچک تأمین آب و آبخیزداری به نسبت مساوی از طریق وزارتخانه‌های کشاورزی و جهادسازندگی اختصاص می‌یابد.

۲- تبصره ۴۶ قانون بودجه سال ۷۸:

بند ج - سازمان ملی زمین و مسکن موظف است تا پایان سال ۱۳۷۸ قیمت روز سال ۱۳۷۳ زمین‌های منابع ملی و دولتی که بدون رعایت ماده (۱۰) قانون زمین شهری با بدون موافقت وزارت مسکن و شهرسازی تنها به استناد ماده ۳۲ آئین‌نامه اجرائی لایحه قانونی واگذاری و احیاء اراضی مصوب شورای انقلاب در داخل یا خارج از محدوده شهرها از طریق تعاونی‌های مسکن یا مستقیماً برای امر مسکن توسط وزارتخانه‌های کشاورزی و جهادسازندگی به اشخاص حقیقی و حقوقی غیرواحد شرایط و در آن زمان واگذار گردید، اعم از این که اسناد آنها منتقل گردیده یا نگردیده باشد اقدام به احداث بنا کرده یا نکرده باشند، اخذ نموده و به حساب خزانه داری کل، موضوع ردیف ۴۲۴۸۰۰ قسمت سوم قانون واریز نماید. با واجدین شرایط طبق قانون زمین شهری عمل می‌شود. سازمان ملی زمین و مسکن مسئول تشخیص واجد شرایط بودن یا نبودن افراد بر اساس مقررات موجود می‌باشد. شهرداری‌ها پیش از اخذ تأییدیه از سازمان ملی زمین و مسکن مبنی بر پرداخت قیمت زمین، حق صدور مجوز ساخت و ساز و تغییر کاربری زمین‌ها را ندارند و هرگونه تخلف از این بند تصرف در اموال عمومی به شمار می‌رود و قابل پیگرد قانونی است.

تبصره ۳- وزارت جهاد کشاورزی مکلف است رأی قاضی و تصمیم‌نهایی هیأت مبنی بر فسخ، واگذاری و یا استرداد زمین را به ادارات ثبت محل و یا دفتر اسناد رسمی تنظیم کننده سند ابلاغ نماید و دستگاه‌های مذکور مکلفند ظرف حداکثر یک ماه پس از اعلام مراتب نسبت به اصلاح اسناد صادره و در صورت انتقال زمین نسبت به صدور دفترچه مالکیت به نام دولت به نمایندگی سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور اقدام نمایند.

تبصره ۴- در صورتی که مجری طرح وجهی بابت خرید اراضی به حساب دولت واریز و یا هزینه‌هایی در راستای اجراء طرح نموده باشد به هنگام تقویم، بهای روز با اخذ نظر کارشناسی محاسبه خواهد شد و دولت مکلف است حداکثر تا پایان سال مالی بعد نسبت به تأمین اعتبار و استرداد آنها اقدام نماید.

تبصره ۵- واگذاری اراضی موضوع تبصره (۴) ماده (۳۱) اصلاحی قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع مصوب ۱۳۵۴/۳/۱۴^۱ در مناطق مذکور در بند (الف) ماده (۳) قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست^۲ مناطق چهارگانه تحت حفاظت مصوب ۱۳۵۳/۳/۲۸ ممنوع بوده و نسبت به استرداد زمین اقدام خواهد شد.

^۱ - به صفحه ۵۵ مراجعه شود.

^۲ - بند الف ماده ۳ قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست مصوب ۵۳/۳/۲۸ :

تعیین مناطقی تحت عنوان پارک ملی - آثار طبیعی ملی - پناهگاه حیات وحش و منطقه حفاظت شده و تصویب حدود دقیق این مناطق با رعایت نکات زیر: ۱- مفاد ماده ۲۷ قانون شکار و صید مورخ خرداد ماه ۱۳۴۶ همچنین قوانین و مقررات مربوط به سازمان جنگل‌ها و مراتع. ۲- کسب موافقت وزیر کشاورزی و منابع طبیعی در مورد مناطقی که با اجازه یا توسط سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور در آنها طرح جنگلداری یا مرتع داری به موقع عمل گذارده شده یا می شود. ۳- کسب موافقت وزیر اقتصاد در مورد مناطقی که طرح های اکتشاف و بهره برداری از مواد معدنی طبق قوانین مربوط اجراء می گردد. صدور هر گونه پروانه اکتشاف و بهره برداری از مواد معدنی برای مناطقی که تحت عنوان پارک ملی - آثار طبیعی ملی - پناهگاه حیات وحش و منطقه حفاظت شده تعیین گردیده‌اند موکول به موافقت شورای عالی محیط زیست می باشد.

تبصره ۶- آئین نامه اجرائی این قانون توسط رئیس قوه قضائیه و وزیر جهاد کشاورزی تهیه و ظرف سه ماه به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ اول تیر ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و دو مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۶/۴/۹ از سوی مجمع تشخیص مصلحت نظام موافق با مصلحت نظام تشخیص داده شد.

آیین نامه اجرایی قانون اصلاح ماده (۳۳) اصلاحی قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع کشور
موضوع ابلاغیه شماره ۰۲۰/۵۳۳۳ مورخ ۸۷/۲/۲۳ وزارت جهاد کشاورزی

شماره: ۳۹۰۲۸/ت/۲۰۱۴۴

تاریخ: ۸۷/۲/۱۵

نقل از شماره ۱۸۴۰۳ مورخ ۸۷/۲/۱۷ روزنامه رسمی کشور

وزارت جهاد کشاورزی - وزارت مسکن و شهرسازی

وزیران عضو کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط زیست در جلسه مورخ ۸۷/۱/۲۵ بنا به پیشنهاد های شماره ۰۲۰/۳۷۲۳۱ مورخ ۸۶/۱۰/۱۷ وزارت جهاد کشاورزی و شماره ۱/۸۶/۱۰۸۰۷ مورخ ۸۶/۱۰/۲۰ قوه قضائیه و به استناد تبصره (۶) الحاقی ماده (۳۳) اصلاحی قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع - مصوب سال ۱۳۸۶ - و با رعایت تصویب نامه شماره ۱۶۴۰۸۲/ت/۳۷۳ هـ مورخ ۸۶/۱۰/۱۰ آیین نامه اجرایی قانون یاد شده را به شرح زیر تصویب نمود:

آیین نامه اجرایی قانون اصلاح ماده (۳۳) اصلاحی قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع کشور

فصل اول - کلیات، تعاریف و اصطلاحات

ماده ۱- در این آیین نامه غیر از اصطلاحات «اراضی دولتی، پارک جنگلی، پروانه چرا، جنگل و بیشه های طبیعی، جنگل دست کاشت عمومی، حریم قانونی تأسیسات دولتی، طرح مرتعداری، مرتع و نهالستان عمومی» که تعاریف آنان طبق قانون ملی شدن جنگل های کشور مصوب ۱۳۴۱، قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع مصوب ۱۳۴۶ و اصلاحات بعدی آن، لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی مصوب ۱۳۵۹ شورای انقلاب و آیین نامه های مربوط می باشند، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط بکار می روند:

الف - قانون: قانون اصلاح ماده (۳۳) اصلاحی قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع مصوب ۱۳۸۶

ب- هیئت نظارت: هیئت نظارت موضوع ماده (۳۳) اصلاحی قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع مصوب ۱۳۸۶

ج - عوامل نظارتی: گروهی از کارشناسان منتخب اعضای هیئت نظارت که به منظور بازدید و تهیه گزارش لازم از اراضی واگذار شده در چارچوب وظایف محول شده انتخاب و حکم آنان توسط رییس هیئت نظارت صادر می شود.

د- درصد عملیات انجام شده طرح: میزان پیشرفت فیزیکی انجام شده مطابق طرح مصوب در اراضی مورد واگذاری که درصد و مبنای محاسبه آن بر اساس زمان بندی طرح و تطبیق عملیات اجرایی و بازدید از طرح تعیین می گردد.

ه- طرح مصوب: طرح مدونی که توسط اشخاص حقیقی و حقوقی تهیه و به تصویب دستگاه های متولی رسیده باشد و در زمان واگذاری، مصوبه مراجع ذیربط

(کارگروه شهرسازی و معماری استان یا کمیسیون ماده (۱۳) آیین نامه نحوه احداث بنا و تأسیسات در خارج از محدوده و حریم شهرها را داشته باشد.

و- کمیسیون های واگذاری: مراجعی که طبق ضوابط و مقررات، طرح های مصوب دستگاه های متولی مربوط به اشخاص حقیقی و حقوقی رایبه منظور واگذاری اراضی ملی و دولتی بررسی و نظر خود را در مورد واگذاری یا عدم واگذاری اعلام می نمایند.

ز- عذر موجه: وضعیت و حالتی که منجر به تعطیلی دائم یا موقت طرح مصوب گردیده و یا موجبات تأخیر در اجرای آن را فراهم نموده باشد و مجری طرح یا عوامل اجرایی وی به طور مستقیم یا غیر مستقیم در حدوث آن هیچ نقشی نداشته باشند.

ح- تعلل: مسامحه و قصور مجری یا مجریان در اجرای تعهدات قانونی یا قراردادی در راستای اجرای به موقع طرح مصوب

ط - تخلف: عدم رعایت قوانین و مقررات و شرایط مندرج در قرارداد واگذاری زمین.

ی - خلاف بین: تعلل و تخلف آشکار و عذر ناموجه مجری طرح که بنا بر تشخیص هیئت نظارت قابل اغماض نبوده و موجبات تمديد و تعیین مهلت برای اجرا و یا فسخ قرارداد و یا استرداد زمین را فراهم می نماید.

ک - عرصه های ملی و دولتی قابل واگذاری: اراضی منابع ملی، موات و دولتی قابل واگذاری و بلامعارض که دارای استعداد تولید اقتصادی و بهره برداری محصولات بخش های مختلف کشاورزی و غیر کشاورزی می باشد.

ل - تبدیل و تغییر کاربری غیر متجانس: تبدیل و تغییر کاربری هایی که در ماهیت، با اهداف طرح مصوب مغایرت داشته باشد.

م - واگذاری برای امور عام المنفعه: واگذاریهای صورت گرفته به بخش خصوصی و مؤسسات غیر دولتی که در زمان واگذاری، غیر انتفاعی بودن فعالیت آنها در اساسنامه قید شده باشد.

ن- مناطق چهارگانه تحت حفاظت سازمان حفاظت محیط زیست: مناطق موضوع بند (الف) ماده (۳) قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست - مصوب ۱۳۵۳ که توسط شورای عالی حفاظت محیط زیست (سابق) و مرجع جایگزین آن، به عنوان مناطق پارک ملی، آثار طبیعی ملی، پناهگاه حیات وحش و منطقه حفاظت شده با رعایت نکات مندرج در ذیل بند "الف" ماده یاد شده تعیین و حدود آن تصویب شده باشد.

فصل دوم - نحوه نظارت

ماده ۲- به منظور نظارت بر اجرای طرح های کشاورزی و دامپروری و سایر طرح های غیر کشاورزی موضوع قانون و تشخیص تعلل یا تخلف و عذر موجه مجریان طرحها و تعیین درصد عملیات انجام شده طرح های یاد شده در هر استان هیئت نظارت با حکم وزیر جهاد کشاورزی مرکب از رئیس سازمان جهاد کشاورزی، مدیرکل منابع طبیعی و یک نفر کارشناس در رشته مرتبط با طرح تشکیل می گردد.^۱

تبصره ۵ - کارشناس در رشته مرتبط با کلیه طرح های غیر کشاورزی و همچنین کلیه طرح هایی که در محدوده و حریم شهرها واقع شده یا می شوند ظرف یکماه از تاریخ درخواست وزارت جهاد کشاورزی توسط وزارت مسکن و شهرسازی برای صدور حکم معرفی می گردد.

ماده ۳- دبیرخانه هیئت نظارت در سازمان جهاد کشاورزی مستقر و رئیس سازمان جهاد کشاورزی به عنوان رئیس هیئت نظارت و مسئول حقوقی سازمان یاد شده به عنوان دبیر هیئت نظارت می باشد. انجام کلیه امور مربوط به تشکیل جلسه، دعوت از اعضا، ابلاغ آرا و سایر موارد مرتبط به عهده دبیر هیئت نظارت خواهد بود.

۱- تبصره ۲ ماده ۲ با توجه به اصلاحیه شماره ۲۸۴۸۶/ ۴۳۶۶۵ مورخ ۸۹/۲/۱۱ حذف گردید.

تبصره ۵- دبیر هیئت نظارت موظف است کلیه گزارشهای رسیده را ثبت و در کوتاه‌ترین زمان ممکن پس از بررسی و تکمیل به ترتیب نوبت در دستور کار هیئت نظارت قرار دهد.

ماده ۴- هیئت نظارت موظف است توسط عوامل نظارتی به صورت مستمر از طرح‌های واگذار شده بازدید و با بررسی سوابق و طرح مصوب و مفاد قرارداد، بر نحوه اجرای طرح بر اساس زمان بندی اجرایی و کیفیت اجرایی طرح و پیشرفت کار نظارت لازم را معمول نماید.

تبصره ۱- گزارش پرونده‌های مربوط به واگذاری اراضی ملی و دولتی حسب مورد توسط مدیر امور اراضی یا مدیر کل منابع طبیعی هر استان به دبیرخانه هیئت نظارت ارائه می‌گردد.

تبصره ۲- دستگاه اجرایی و واحد صادر کننده جواز تأسیس یا موافقت اصولی موظف است نظارت لازم بر اجرای طرح مصوب را تا مرحله به بهره برداری رسیدن طرح معمول و گزارش پیشرفت فیزیکی طرحها را در مدت اجراء به دبیرخانه هیئت نظارت منعکس نماید.

تبصره ۳- دبیر هیئت نظارت موظف است بر اساس نظر هیئت نظارت نسبت به صدور اختاریه از (طریق پست سفارشی) در دونوبت به فاصله پانزده روز اقدام و در صورت عدم توجه مجری یا مجریان طرحها به اختاریه های صادر شده مراتب را در دستور کار هیئت قرار دهد.

تبصره ۴- اختیارات هیئت نظارت نافی نظارت عمومی سازمانهای جهاد کشاورزی و ادارات کل منابع طبیعی نمی‌باشد و مراجع یاد شده حسب مورد موظفند در چارچوب قراردادهای منعقد شده با مجریان طرحها نسبت به اعمال نظارت در قالب زمان بندی اجرای طرحها، وظایف محول شده را پیگیری و اقدام نمایند.

ماده ۵- هیئت نظارت ضمن بررسی گزارش دبیرخانه و در صورت لزوم بازدید از محل اجرای طرح، در موارد خلاف بین ظرف یک ماه رای خود را طی صورت جلسه‌ای مبنی بر تمدید و تعیین مهلت، فسخ یا استرداد زمین اعلام می نماید.

ماده ۶- دبیر هیئت نظارت موظف است پس از صدور رای هیئت نظارت ظرف ده روز نسبت به ابلاغ کتبی رأی به مجری طرح به نشانی مندرج در قرارداد به نحو مقتضی اقدام نماید. آرای صادر شده هیئت نظارت ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ قابل اعتراض در مراجع قضایی صالح می باشد، در صورت انقضای مدت و عدم اعتراض، رأی صادر شده قطعی و لازم الاجرا است.

تبصره - دعوت از طرف قرارداد و حضور وی در جلسات هیئت نظارت بلامانع است.

ماده ۷- با قطعیت رأی صادر شده هیئت نظارت به دلیل انقضای مدت اعتراض و یا صدور رای قطعی از مرجع قضایی حسب مورد با توجه به مفاد رای به شرح ذیل اقدام می گردد:

الف- در صورتی که رأی صادر شده توسط هیئت نظارت، ناظر به فسخ و یا استرداد زمین باشد، مراتب توسط دبیر هیئت نظارت به دفترخانه اسناد رسمی مربوط جهت اجرا ابلاغ و از طریق دایره اجرای ثبت محل وقوع ملک نسبت به خلع ید متصرف اقدام خواهد شد.

ب- چنانچه رأی صادر شده توسط هیئت نظارت، ناظر بر تمدید قرارداد اجاره و تعیین مهلت برای اجرای طرح باشد، مراتب حسب مورد توسط دبیر هیئت نظارت برای اجرا به مدیریت امور اراضی یا اداره کل منابع طبیعی و طرف قرارداد ابلاغ می گردد.

ج- احکام صادر شده از سوی مراجع قضایی موضوع قانون پس از قطعیت به هیئت نظارت جهت اجرا ابلاغ می گردد.

تبصره ۵- در هر صورت چنانچه آرای قطعی صادر شده توسط هیئت نظارت یا مرجع قضایی صالح ناظر به فسخ واگذاری و استرداد زمین باشد، مراتب از سوی دبیر هیئت نظارت به ادارات ثبت اسناد و املاک محل و یا دفاتر اسناد رسمی تنظیم کننده سند ابلاغ و دستگاه های مذکور مکلفند ظرف یک ماه پس از اعلام مراتب، نسبت به

اصلاح اسناد صادر شده و در صورت انتقال زمین نسبت به صدور دفترچه مالکیت به نام دولت با نمایندگی سازمان جنگل ها، مراتع و آبخیزداری کشور و در صورت وقوع زمین در محدوده و حریم شهر و شهرک با نمایندگی وزارت مسکن و شهرسازی (سازمان ملی زمین و مسکن) اقدام نمایند.

ماده ۸- متن قرارداد اجاره موضوع تبصره یک قانون به شرح نمونه پیوست که تایید شده به مهر پیوست تصویب نامه هیئت وزیران می باشد و از تاریخ تصویب قانون تمام قراردادهای موضوع قانون، بین وزارت جهاد کشاورزی و دریافت کنندگان اراضی برابر آن منعقد خواهد شد، تمدید قراردادهای واگذاری قبلی نیز پس از پایان مدت، تابع مفاد قرارداد نمونه پیوست می باشد.

تبصره ۵: در مواردی که هیئت نظارت در چارچوب مفاد قانون رای به تمدید قرارداد صادر نماید مرجع واگذاری نسبت به تمدید آن برابر نمونه قرارداد پیوست اقدام می نماید.

ماده ۹- پس از ابلاغ رای هیئت نظارت مبنی بر فسخ و یا استرداد زمین، سازمان جهاد کشاورزی ظرف ده روز اقدام به تأمین دلیل از طرف دادگاه محل خواهد نمود و چنانچه مستأجر یا مجری طرح وجهی را بابت خرید اراضی به حساب دولت واریز و یا هزینه هایی در عرصه مورد اجاره، اعیانی، ابنیه و مستحدثاتی در راستای اجرای طرح ایجاد کرده باشد، نسبت به تقویم و ارزیابی^۱ به شرح ذیل اقدام خواهد شد:

الف - تقویم اعیانی، ابنیه و مستحدثات بر اساس قیمت کارشناسی روز بدون لحاظ ارزش افزوده ناشی از افزایش قیمت زمین توسط کارشناس رسمی دادگستری انجام گرفته و پس از کسر حقوق قانونی دولت و مطالبات بانک ها و مؤسسات مالی و اعتباری تسهیلات دهنده، از اعتباری که در بودجه آن سال یا سال بعد منظور شده است، پرداخت می گردد.^۲

۱- عبارت با هزینه ایشان با توجه به اصلاحیه مورخ ۸۹/۲/۱۱ حذف گردید به صفحه ۲۶ مراجعه شود.

۲- با توجه به اصلاحیه به صفحه ۲۶ مراجعه شود.

ب- در صورت اعتراض به نظریه کارشناسی وفق قانون آیین دادرسی مدنی عمل خواهد شد.

تبصره ۱- پس از ابلاغ رأی هیئت نظارت به نشانی مندرج در قرارداد و عدم مراجعه مستاجر در مهلت مقرر سازمان جهاد کشاورزی موظف است به شرح موارد فوق نسبت به تأمین دلیل و تقویم اعیانی، ابنیه و مستحدثات اقدام و مبلغ مورد تقویم را به حساب سپرده سازمان یاد شده واریز نماید.

در صورت عدم دسترسی به مستاجر اولیه به منظور اطلاع وی برای دریافت بهای تودیع شده اعیانی، سازمان جهاد کشاورزی با هزینه وی از محل وجوه یاد شده نسبت به درج آگهی برای دو نوبت به فاصله پانزده روز در یکی از جراید کثیرالانتشار سراسری یا محلی اقدام خواهد نمود.

تبصره ۲- با فسخ و استرداد مورد واگذاری تا زمان واگذاری مجدد به مجری بعدی (مطابق قوانین و مقررات)، سازمان جهاد کشاورزی استان به منظور حفاظت و نگهداری آن، قرارداد امانی یا پیمانی حفاظت و نگهداری منعقد می نماید.

ماده ۱۰- چنانچه محکوم علیه ادله خود را دایر بر عدم ابلاغ صحیح رأی تقدیم هیئت نظارت نماید، موضوع توسط هیئت نظارت بررسی و در صورت پذیرش ادعا، رأی به وی ابلاغ و آثار قانونی ابلاغ از این تاریخ جاری می گردد.

ماده ۱۱- نمایندگی دولت و اعمال کلیه وظایف و اختیارات مندرج در قانون و این آیین نامه نسبت به واگذاریهای انجام شده که در زمان واگذاری در خارج از حریم و محدوده شهرها و شهرک ها واقع و سپس در داخل محدوده و حریم های مذکور واقع شده یا می شود، به عهده وزارت مسکن و شهرسازی بوده و وزارتخانه های جهاد کشاورزی و مسکن و شهرسازی مکلفند نحوه تعیین تکلیف این گونه واگذاری ها را اعم از مواردی که طرح مصوب اجرا و به بهره برداری رسیده و یا به دلیل اعمال مقررات این آیین نامه منجر به فسخ و استرداد زمین می گردد، طی شیوه نامه ای تهیه و ابلاغ می نمایند.

فصل سوم - نحوه رسیدگی به پرونده های واگذاری اراضی موضوع تبصره (۲) قانون

ماده ۱۲- در اجرای تبصره (۲) قانون، قوه قضاییه ظرف یک ماه پس از ابلاغ این آیین نامه نسبت به تشکیل شعبه و یا شعب ویژه مرکب از سه نفر از قضات به انتخاب رییس قوه قضاییه اقدام می نماید.

تبصره ۱- شعبه یا شعب مذکور در تهران مستقر و جلسات هر شعبه با حضور کلیه اعضا رسمیت یافته و نظر اکثریت مناط اعتبار آرا می باشد.

تبصره ۲- قضات شعبه ویژه می توانند در صورت اقتضا با هزینه وزارت جهاد کشاورزی از نظرات کارشناسان هیئت های کارشناسی استفاده نمایند.

تبصره ۳- رسیدگی در شعبه یادشده بدون پرداخت هزینه دادرسی است و رأی صادر شده قطعی و غیر قابل تجدید نظر می باشد.

ماده ۱۳- وزارت جهاد کشاورزی (سازمان جنگل ها، مراتع و آبخیزداری کشور) موظف است تا پایان شهریور سال ۱۳۸۷ در مورد واگذاری های صورت گرفته بعد از سال ۱۳۶۵ که منجر به صدور سند قطعی گردیده است در صورت وجود یکی از شرایط ذیل:

الف- واگذاری هایی که وزرای وقت جهاد سازندگی و کشاورزی با استفاده از اختیارات خود به طور مستقیم و بدون طی گردش کمیسیون های واگذاری در استان ها دستور انتقال سند را داده اند:

ب- واگذاری بدون وجود طرح مصوب

ج- عدم اجرای طرح مصوب بدون عذر موجه

د- اجرای طرح به میزان کمتر از چهل درصد

ه- تبدیل و تغییر کاربری غیرمجاز و غیرمتجانس با طرح مصوب

نسبت به اقامه دعوی در شعبه یا شعب ویژه اقدام نماید و شعبه رسیدگی کننده به موجب درخواست و دعوای اقامه شده نسبت به یکی از شقوق:

۱- فسخ واگذاری قطعی و تبدیل آن به اجاره

۲- تمدید و تعیین مهلت برای اجرای طرح

۳- دریافت بهای روز اراضی و واریز به حساب درآمد عمومی

۴- استرداد زمین با توافق طرفین

تصمیم گیری و رأی قطعی صادر می نماید.

تبصره - کلیه واگذاریهایی که در محدوده مناطق چهارگانه تحت حفاظت سازمان حفاظت محیط زیست موضوع تبصره (۵) قانون انجام گرفته است به خواسته ابطال اسناد صادر شده و استرداد زمین در شعب ویژه موضوع تبصره (۲) قانون بدون توجه به شرایط یادشده در تبصره یاد شده رسیدگی میشود.

ماده ۱۴ - وزارت جهاد کشاورزی (سازمان جنگل ها، مراتع و آبخیزداری) موظف است درخواست موضوع تبصره (۲) قانون را در قالب فرم های دادخواست به خواسته "تعیین تکلیف اراضی واگذار شده" از حیث اعلام فسخ واگذاری و تبدیل آن به اجاره یا تمدید قرارداد و تعیین مهلت برای اجرای طرح یا دریافت بهای روز اراضی و واریز آن به حساب درآمد عمومی و یا استرداد زمین در صورت توافق با مجری طرح تقدیم نماید.

تبصره ۱ - وزارت جهاد کشاورزی (سازمان جنگل ها، مراتع و آبخیزداری کشور) ضمن تعیین دقیق خواسته و تقویم آن در درخواست اولیه با توجه به جریان پرونده و مباحث طرح شده در جلسات رسیدگی از حیث اعلام آمادگی و یا عدم آمادگی مجری برای اجرای طرح و یا تمدید قرارداد اجاره و یا امکان استرداد زمین و یا عدم امکان آن به دلیل تعاقب ایادی می تواند موضوع درخواست خود را در قالب یکی دیگر از مواد مندرج در ماده فوق تا قبل از اعلام ختم دادرسی تغییر داده و به صورت کتبی به دادگاه اعلام نماید.

تبصره ۲ - در خصوص آن دسته از زمینهایی که قبل از تصویب مصوبه تشخیص مصلحت نظام دریافت کنندگان اولیه پس از انتقال سند مالکیت از سوی وزارت

جهاد کشاورزی به نام آنها نسبت به فروش و نقل و انتقال رسمی آن به اشخاص ثالث اقدام نموده باشند، ارزش زمین به قیمت روز زمان انتقال محاسبه و از دریافت کننده اولیه دریافت خواهد شد.

ماده ۱۵- در مورد اراضی واگذار شده جهت تعاونی های مسکن یا بخش خصوصی و غیر دولتی برای امور عام المنفعه تا سال ۱۳۷۳ در صورتی که تبصره های (۵۴) و (۴۶) قوانین بودجه سال ۱۳۷۵ تا ۱۳۷۸ نسبت به این واگذاری ها اجرا نگردیده باشد، به شرح ذیل اقدام می گردد:

الف- وزارت جهاد کشاورزی (سازمان جنگل ها، مراتع و آبخیزداری کشور) فهرست کلیه واگذاری های قسمت اخیر تبصره (۲) قانون را به وزارت مسکن و شهرسازی اعلام تا نسبت به اعمال تبصره های (۵۴) و (۴۶) قوانین بودجه سالهای ۱۳۷۵ تا ۱۳۷۸ در مورد اراضی واگذار شده به تعاونی های مسکن اعم از بخش خصوصی و دولتی اقدام نماید.

ب- واگذاری های صورت گرفته به دولت (وزارت خانه ها، موسسات دولتی و شرکت های دولتی) مشمول رسیدگی مجدد نمی باشند.

ماده ۱۶- در عرصه های موضوع تبصره (۵) قانون و نیز در عرصه هایی که به موجب رای قضات شعبه ویژه منجر به فسخ واگذاری توأم با استرداد زمین می گردد. مواد (۷) و (۹) و (۱۱) این آیین نامه که به نحوی با تبصره (۲) قانون نیز مرتبط می باشد حسب مورد متناسب با موضوع توسط شعب ویژه، قابل اعمال بوده و مورد حکم قرار خواهد گرفت.

فصل چهارم - سایر مقررات

ماده ۱۷- وزارت جهاد کشاورزی موظف است اعتبارات مورد نیاز را برای اجرای قانون، شامل بهای اراضی، اعیانی، ابنیه و مستحدثات بر روی اراضی موضوع تبصره (۴) قانون و سایر موارد، تجهیزات مورد نیاز، حق الزحمه هیئت های نظارتی و عوامل اجرایی،

هزینه ها و دستمزد کارشناسی را در یک ردیف جداگانه در بودجه سالانه خود پیش بینی و به معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور پیشنهاد نماید.

ماده ۱۸ - وزارت جهاد کشاورزی مکلف است به منظور تشکیل به موقع هیئت های نظارت، جمع آوری آمار و اطلاعات، ارزیابی عملکرد و برنامه ریزی و نظارت بر اجرای صحیح این آیین نامه، نسبت به ایجاد بانک اطلاعات و تهیه نرم افزار مربوط اقدام نماید.

ماده ۱۹ - وزارت جهاد کشاورزی مجاز است در چارچوب قانون و این آیین نامه نسبت به تنظیم و ابلاغ دستورالعمل های مربوط اقدام نماید.

ماده ۲۰ - کلیه دستگاه های اجرایی موظف به همکاری با وزارت جهاد کشاورزی در اجرای این قانون و آیین نامه اجرایی مربوط می باشند. نیروی انتظامی موظف است در صورت درخواست وزارت جهاد کشاورزی همکاری لازم را برای اعزام نیروی کادری خود جهت همراهی عوامل نظارتی در بازدید از اراضی واگذار شده موضوع این آیین نامه معمول و گزارش مرجع انتظامی دایر بر ممانعت متصرفان یا مالکان یا مستاجران از انجام وظایف عوامل نظارتی، اماره عدم اجرای طرح می باشد

ماده ۲۱ - کلیه آیین نامه ها و دستورالعمل های مغایر با این آیین نامه اجرایی ملغی الاثر اعلام می گردد. این تصویب نامه در تاریخ ۱۳۸۷/۲/۱۱ به تأیید مقام محترم ریاست جمهوری رسیده است.

پرویز داودی
معاون اول رئیس جمهور

بسمه تعالی

قرارداد اجاره

این قرارداد به استناد تبصره (۱) ماده (۳۳) اصلاحی قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل‌ها و مراتع - مصوب ۱۳۸۶- و در اجرای ماده (۸) آیین نامه اجرایی قانون برای اجرای طرح که در تاریخ مورد تصویب کمیسیون موبوط قرار گرفته با شرایط ذیل منعقد می گردد.

ماده ۱ - موجر :

وزارت جهاد کشاورزی بانماینده

آقای / خانم فرزند شماره شناسنامه
 صادره از شماره ملی به موجب معرفی نامه شماره
 مورخ به نشانی :

ماده ۲ - مستاجر :

الف - شرکت یا شرکت ها :

نام شرکت شماره ثبت مرکز اصلی
 شرکت بانماینده آقای / خانم
 فرزند شماره شناسنامه صادره از
 شماره ملی که بر طبق اساسنامه شرکت حق امضای این
 قرارداد را دارا می باشد.

به نشانی:

ب - شخص یا اشخاص حقیقی:

نام و نام خانوادگی فرزند شماره شناسنامه
 صادره متولد شماره ملی
 به نشانی :

ماده ۳- مورد اجاره :

قطعه زمینی است به مساحت.....متر مربع شش دانگ / هکتار / قسمتی از اراضی ملی / دولتی تحت پلاک شماره..... فرعی از..... اصلی واقع در روستای بخش استان با حدود اربعه ذیل :

شمالاً: شرقاً:

جنوباً: غرباً:

با ابعاد مشخص طبق نقشه پیوست که جزء لاینفک این قرارداد می باشد و پس از امضای این قرارداد با تنظیم صورت جلسه ای به تصرف قانونی مستاجر در خواهد آمد.

ماده ۴- مدت اجاره..... سال هجری شمسی از تاریخ امضای سند و پس از انقضای مدت اجاره در صورت اجرای کامل طرح مصوب، چنانچه موجد قابلیت ادامه فعالیت طرح را تأیید نماید، قرارداد اجاره به مدت و با اجاره بهایی که توسط کمیسیون مربوط تعیین می گردد. قابل تمدید خواهد بود و استمرار اجاره منوط به تنظیم قرارداد اجاره جدید می باشد.

تبصره ۱- اجرای کامل طرح به هیچ عنوان الزامی برای موجد دایره انتقال عرصه به صورت کلی یا جزئی به مستاجر ایجاد نخواهد کرد.

تبصره ۲- در صورتی که مستاجر قصد استفاده از تسهیلات موسسه اعتباری را برای اجرای طرح داشته باشد و موسسه اعتباری عامل، بر اساس قوانین و مقررات مربوط و آرایه گزارش توجیهی مدت اجاره را کافی نداند، مدت قرارداد اجاره بنا به درخواست مستاجر و تأیید کمیسیون ذیربط و با رعایت ضوابط و مقررات مربوط اصلاح خواهد شد.

ماده ۵- اجاره بهای سالیانه به طور مقطوع مبلغ..... (به حروف.....) ریال می باشد که بنا به تشخیص کمیسیون مربوط تعیین گردیده است و این مبلغ حداکثر هر سه / پنج سال یکبار تعدیل می گردد و اجاره بهای

تعدیل شده توسط موجر قطعی است و بر اساس آن قبوض اقساطی از سوی دفترخانه عامل صادر می‌گردد.

ماده ۶- موعده پرداخت اجاره بها:

مستاجر متعهد است اجاره بهای سال اول را حداکثر تا یک سال بعد از تنظیم قرارداد به شماره حساب خزانه دارای کل نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران واریز و اصل رسید بانکی را برای دریافت قبض اقساطی مربوط به موجر تسلیم کند و اجاره بهای سال‌های بعد را نیز به ترتیب مذکور در سررسید قبوض اقساطی بپردازد.

ماده ۷- شرایط ضمن عقد :

۱- مستاجر یا مستاجرین (اعم از شخص حقیقی و حقوقی) به هیچ نحو از انحاء، بدون اخذ موافقت کتبی موجر حق واگذاری تمام یا قسمتی از منافع عین مستاجره را به صورت جزئی یا کلی، تحت هر عنوانی اعم از قطعی، شرطی، رهنی، صلح حقوق، مشارکت، و کالت و غیره ندارد و هر قراردادی که برخلاف این ماده با هر شخص حقیقی یا حقوقی تنظیم و مبادله شود باطل و برای موجر حق فسخ اجاره را ایجاد می‌نماید. در فرض واگذاری زمین به چند مستاجر ممنوعیت موضوع این بند شامل انتقال قدرالسهم هر یک از مستاجران به یکدیگر نیز خواهد بود.

۲- مستاجر مکلف است اقساط اجاره بها را در سررسید قبوض اقساطی به موجر بپردازد و در صورت عدم پرداخت یا تاخیر بیش از دو ماه در پرداخت اقساط موجر حق فسخ اجاره را خواهد داشت. تحقق و اعمال این حق منوط به صدور و ابلاغ اخطاریه از طرف موجر نخواهد بود.

۳- مستاجر حق تبدیل و تغییر کاربری، تفکیک و افزای اراضی مورد اجاره را ندارد مگر با رعایت مقررات مربوط و موافقت کتبی وزارت جهاد کشاورزی در غیر این صورت موجر حق فسخ اجاره را خواهد داشت.

۴- در صورتی که مستاجر در طول مدت اجاره نسبت به انتقال عین مستاجر به هر نحوه به صورت کتبی یا شفاهی و در قالب اسناد عادی و یا رسمی مبادرت نماید طبق قوانین جزایی قابل پیگرد و تعقیب کیفری می باشد.

۵- چنانچه معادن مندرج در قوانین مربوط در مورد اجاره وجود داشته باشد و یا کشف شود و دولت استخراج آن را مجاز و لازم بداند و عمل بهره برداری از معادن مانع اجرای تمام یا قسمتی از طرح شود، موجر می تواند عقد اجاره را فسخ و یا محدوده مورد احتیاج را از مورد اجاره خارج نماید. در این صورت عقد اجاره نسبت به بقیه اراضی با تنظیم قرارداد اصلاحی استمرار می یابد و چنانچه در اجرای این اقدام خسارتی متوجه مستاجر شود خسارات وارد شده براساس نظریه کارشناس رسمی دادگستری به انتخاب موجر تعیین می گردد و هزینه کارشناسی برعهده دستگاه ذیربط می باشد.

۶- مستاجر مکلف است در صورت کشف آثار و ابنیه باستانی در عین مستاجر مراتب را بلافاصله به موجر و مراجع ذیربط اطلاع دهد و کلیه قوانین مربوط به آثار و ابنیه باستانی مکشوفه در مورد اجاره را اجرا کند و در صورتی که طبق مقررات مربوط و با تایید موجر ادامه بهره برداری مستاجر از عین مستاجر به لحاظ قانونی متعذر باشد، مکلف است عین مستاجر را رفع تصرف و به موجر تحویل نماید، در این صورت حقوق مکتسبه بهره بردار و خسارت وارد شده و دستمزد کارشناسی با رعایت قسمت آخر از بند ۵ همین ماده تعیین و از سوی دستگاه اجرایی ذیربط قابل پرداخت می باشد. تخلف از این بند موجب فسخ قرارداد می گردد.

۷- مستاجر مکلف است ضمن حفاظت فیزیکی و مراقبت از عین مستاجر، حریم رودخانه ها و مجاری سیلاب و حقوق ارتفاقی اشخاص از لحاظ عبور انهار و قنوات و راه های دسترسی و غیره را طبق قوانین موضوعه و عرف محل مراعات نماید و در صورت تخلف مسئول خسارات وارد شده به دولت و اشخاص خواهد بود.

۸- خسارات وارد شده ناشی از تخلف مستاجر از مفاد این قرارداد از طرف موجر قابل مطالبه است.

۹- مستاجر متعهد است طرح توجیه فنی و اقتصادی و طرح های تفضیلی و برنامه اجرایی را که مورد تایید مراجع تصویب کننده طرح قرار گرفته و پیوست لاینفک این قرارداد می باشد، به نحو کامل و طبق برنامه زمان بندی در مواعد مندرج در طرح مصوب اجرا و گزارش اقدامات انجام شده را برای موجر ارسال نماید و در صورت استنکاف و تخلف، موجر با تعیین ضرب الاجل متناسب که با جلب نظر مرجع فنی ناظر بر اجرای طرح یا نظر کارشناس منتخب موجر تعیین می شود به مستاجر اخطار می نماید که به تعهدات خود عمل نماید و با انقضای مدت تعیین شده و ادامه استنکاف، موجر حق فسخ قرارداد را خواهد داشت.

۱۰- نمایندگان موجر که حکم ماموریت بازدید طرح را دارند با ارایه کارت شناسایی و حکم مربوط می توانند به محدوده مورد اجاره وارد شوند و مراحل مختلف عملیات اجرای طرح اعم از آماده سازی و بهره برداری از اراضی موضوع این قرارداد را نظارت نمایند و مستاجر حق ممانعت را نداشته و باید اطلاعات مرتبط با طرح را در اختیار نمایندگان موجر بگذارد. در صورتی که مستاجر مانع از ورود و بازدید ماموران مذکور شود و یا اطلاعات مرتبط با طرح را در اختیار آنان قرار ندهد، موجر با ارسال اخطاریه موعد مجددی برای بازدید و تسلیم اطلاعات مرتبط با طرح تعیین خواهد کرد و در صورت استنکاف مجدد، موجر حق فسخ اجاره را خواهد داشت.

۱۱- مستاجر مکلف است ظرف یک ماه قبل از انقضای مدت اجاره با حضور در محل اداره موجر نسبت به تسلیم درخواست تمدید قرارداد اجاره اقدام نماید و در صورت عدم مراجعه مستاجر و یا عدم تمدید قرارداد اجاره و یا فسخ قرارداد اجاره ظرف سه ماه از تاریخ انقضای مدت اجاره یا از تاریخ فسخ، از مورد اجاره رفع ید نماید و با همان مساحت و حدود که در ابتدای اجاره تحویل گرفته است، به موجر مسترد نماید. در صورت تاخیر در تخلیه و تحویل عرصه ظرف مهلت مذکور، معادل دو برابر اجاره

بهای مقرر به ازای هر روز به عنوان وجه التزام برعهده مستاجر خواهد بود و به علاوه موجر می‌تواند با صدور اجرائیه نسبت به خلع ید از مستاجر اقدام و مطالبات خود و خسارات وارد شده را از محل تاسیسات و ماشین آلات و سایر اموال منقول و غیرمنقول بلامعارض مستاجر که در مورد اجاره موجود است براساس ارزیابی کارشناس منتخب خود با منظور داشتن هزینه کارشناسی که برعهده مستاجر است استیفا نماید که در صورت عدم پرداخت، به کل بدهی مستاجر اضافه می‌گردد تشخیص و تعیین میزان بدهی مستاجر منحصراً با موجر است و مستاجر به موجب همین قرارداد اجاره، تشخیص مذکور را مورد قبول قرارداده و ملزم به پرداخت مبالغ مورد مطالبه گردید و حق هرگونه ایراد و اعتراض و ادعایی را از خود سلب و ساقط کرد.

تبصره ۱- در صورتی که جهت اجرای طرح‌های عمرانی ملی یا استانی مصوب نیاز به تمام یا قسمتی از عرصه موضوع این قرارداد باشد، با اعلام کتبی موجر به مستاجر طی مهلت سه ماهه نسبت به برآورد کارشناسی هزینه های صورت گرفته توسط کارشناس رسمی دادگستری به انتخاب موجر و پرداخت آن از سوی مجری طرح عمرانی اقدام و قرارداد اصلاح و یا فسخ می‌گردد.

تبصره ۲- مستاجر نمی‌تواند با تمسک به اجرای بخشی از طرح و بهره برداری از آن صدور سند مالکیت نسبت به آن بخش و یا اصلاح قرارداد و تجزیه عرصه عین مستاجر را تقاضا نماید.

تبصره ۳- با توجه به تبصره (۸) ماده (۱) قانون تسهیل اعطای تسهیلات بانکی و کاهش هزینه‌های طرح و تسریع در اجرای طرح های تولیدی و افزایش منابع مالی و کارآیی بانک‌ها، این قرارداد به عنوان اسناد قابل قبول نزد بانک ها پذیرفته می‌شود و موسسه اعتباری می‌تواند با رعایت بند (۱) ماده (۷) این قرارداد معادل حقوق ناشی از این قرارداد برای مجری طرح را به عنوان وثیقه بپذیرد.

موجر به موجب این قرارداد متعهد و موظف گردید در اجرای قرارداد تسهیلات اعطایی بنابه درخواست بانک و یا موسسه مالی، اعتباری ذی نفع، این موسسات و یا

اشخاص معرفی شده از طرف آنها را به عنوان جانشین مجری طرح موضوع قرارداد واگذاری زمین شناخته و بپذیرد و کلیه حقوق و تعهدات ناشی از قرارداد را به بانک یا موسسه مالی و اعتباری ذی نفع و یا اشخاص معرفی شده منتقل نماید.

همچنین موجر موظف است بنابه تقاضای موسسه اعتباری و یا بانک عامل در صورت تغییر یا تعویض در نوع قرارداد اعطای تسهیلات با توجه به عقود مورد عمل بانک یا موسسه مذکور برای تفویض اختیار، موافقت خود را با تبدیل تعهد مستاجر به بانک اعلام و در اسرع وقت به دفترخانه اسناد رسمی معرفی شده مراجعه نماید.

۱۲ - در صورتی که به تشخیص موجر، مستاجر و شریک او که با رعایت بند (۱) ماده (۷) این قرارداد مشارکت وی ایجاد شده است. متفقاً یا منفرداً برخلاف تعهدات مندرج در این قرارداد عمل نموده و یا طرح خود را در موعد مقرر اجرا نکند و از اراضی مورد اجاره بهره برداری ننماید، موجر می تواند نسبت به فسخ قرارداد و خلع ید و جایگزین نمودن شخص یا اشخاص دیگر اقدام نماید. در صورتی که مستاجر هزینه هایی در راستای اجرای طرح نموده باشد به هنگام تقویم، بهای روز براساس ماده (۹) آئین نامه اجرایی قانون اصلاح ماده (۳۳) اصلاحی قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع کشور با اخذ نظر کارشناسی محاسبه خواهد شد و موجر مکلف است پس از کسر حقوق قانونی دولت و مطالبات بانک ها و موسسات مالی و اعتباری حداکثر تا پایان سال مالی بعد نسبت به تامین اعتبار و استرداد آنها اقدام نماید.

۱۳ - مستاجر و یا شرکای ایشان به تنهایی یا به اتفاق بدون موافقت موجر حق ندارند اعیان را تحت هر عنوان اعم از بیع یا صلح یا کالت و یا وصیت و نظایر آن به غیر واگذار و یا حقی نسبت به آن برای دیگری قایل شوند و تغییراتی در طرح و مستحداثات به عمل آورده و یا تاسیسات غیرمتناسب با طرح ایجاد نمایند و در صورت تخلف، موجر می تواند قرارداد اجاره را فسخ نماید.

۱۴- در تمامی مواردی که برای موجر به موجب این قرارداد حق فسخ ایجاد شده است، موجر می تواند بدون نیاز به حضور مستاجر در دفترخانه عامل ظرف دو ماه نسبت به اعمال حق فسخ اقدام نماید.

تبصره ۵- تجویز فسخ قرارداد توسط موجر در موارد خلاف بین موضوع ماده (۳۳) اصلاحی قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع کشور منوط به احراز و اعلام هیئت نظارت موضوع ماده مذکور می باشد.

۱۵- در مواردی که موجر با اختیارات حاصل از این قرارداد اقدام به فسخ آن نماید و در مراجع اداری، ثبتی و دفاتر اسناد رسمی نیاز به اخذ امضای مستاجر باشد، موجر و کالت در امضاء از ناحیه مشارالیه را دارد.

ماده ۸- هر نوع اخطار یا اعلامیه ای که برطبق این قرارداد لازم است از طرف موجر نسبت به مستاجر به عمل آید، به وسیله پست سفارشی دو قبضه به نشانی مذکور در این قرارداد ارسال خواهد شد و تاریخ تاییدیه پستی آن، تاریخ ابلاغ می باشد. در صورتی که بانک یا موسسات اعتباری در قرارداد مذکور مشارکت داشته باشند، نسخه ای از اخطاریه یا اعلامیه به مستاجر، به بانک یا موسسات اعتباری و ام دهنده نیز ارسال می گردد. در صورت فسخ و ابطال قرارداد واگذاری زمین به منظور رعایت حقوق موسسه اعتباری و معرفی مجری جدید مراتب به مرجع مذکور ابلاغ می گردد.

تبصره ۵- اقامتگاه مستاجر طبق این قرارداد نشانی مندرج در ماده (۱) می باشد و در صورت تغییر، مستاجر مکلف است مراتب را به طور کتبی به موجر اطلاع دهد، در غیر این صورت کلیه اخطارها، ابلاغها و مکاتبات موضوع این قرارداد به نشانی مذکور در ماده (۱) ارسال و معتبر خواهد بود.

ماده ۹- این قرارداد در ۹ ماده و ۷ تبصره و ۱۵ بند در... نسخه تنظیم گردید که همگی از اعتبار یکسان برخوردار می باشند.

امضای مستاجر

امضای موجر

وزارت جهاد کشاورزی - وزارت مسکن و شهرسازی

شماره: ۴۳۶۶۵/۲۸۴۸۶

تاریخ: ۸۹/۲/۱۱

پیوست:.....

وزیران عضو کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط زیست در جلسه مورخ ۱۳۸۸/۱۲/۹ با توجه به نظریه رئیس مجلس شورای اسلامی، موضوع نامه شماره ۲۹۰/۲۵۵۶۱ ه/ب مورخ ۱۳۸۸/۵/۳۱ و به استناد تبصره (۶) الحاقی ماده (۳۳) اصلاحی قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع - مصوب ۱۳۸۶ - و با رعایت جزء "ی" بند "۱" تصویب‌نامه شماره ۱۵۸۸۲۳/ت ۳۸۸۵۹ ه/ مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۱ موافقت نمودند:

آیین نامه اجرایی قانون اصلاح ماده (۳۳) اصلاحی حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع کشور (موضوع تصویب نامه ۲۰۱۴۴/ت ۳۹۰۲۸ ک. مورخ ۱۳۸۷/۲/۱۵) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

- ۱ - تبصره (۲) ماده (۲) حذف و عبارت "تبصره (۱)" به واژه "تبصره" اصلاح می‌شود.
- ۲ - در ماده (۹) عبارت "با هزینه ایشان" حذف می‌شود.
- ۳ - در بند "الف" ماده (۹) عبارت "اعتباری که در بودجه آن سال یا سال بعد منظور شده است" جایگزین عبارت "ردیفی که در بودجه سالانه قابل پیش‌بینی است" می‌شود. این تصمیم‌نامه در تاریخ ۱۳۸۹/۲/۷ به تأیید مقام محترم ریاست جمهوری رسیده است.

محمد رضا رحیمی

معاون اول رئیس جمهور

بسمه تعالی

شماره: ۰۲۰/۳۲۱۱۷

تاریخ: ۸۸/۹/۲۱

رؤسای محترم سازمان جهاد کشاورزی استانها

سلام علیکم

در اجرای ماده ۱۹ آیین‌نامه اجرایی قانون اصلاح ماده (۳۳) اصلاحی قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع کشور، بدین وسیله دستورالعمل نحوه نظارت بر اجرای طرحهای کشاورزی و غیر کشاورزی قانون فوق‌الذکر مشتمل بر ۱۷ ماده و ۲۳ تبصره به ضمیمه نمونه فرمهای مربوط به گزارش عوامل نظارتی برای اجرا ابلاغ می‌گردد. بدیهی است از این تاریخ کلیه بخشنامه‌های مغایر با این دستورالعمل ملغی‌الانثر خواهد بود.

نظارت بر حسن اجرای این دستورالعمل در استانها به عهده رؤسای سازمانهای جهاد کشاورزی و در ستاد وزارت حسب مورد به عهده سازمان امور اراضی یا دفتر حقوقی وزارت می‌باشد. پ ۷/۲۶

صادق خلیلیان

وزیر جهاد کشاورزی

رونوشت؛

- جناب آقای مهندس نیکزاد ثمرین وزیر محترم مسکن و شهرسازی به انضمام تصویر دستورالعمل فوق‌الذکر برای استحضار و دستور همکاری لازم
- جناب آقای مهندس محرابیان وزیر محترم صنایع و معادن به انضمام دستورالعمل فوق‌الذکر برای استحضار و دستور همکاری لازم
- جناب آقای شریفی معاون محترم وزیر و رییس سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور به انضمام تصویر دستورالعمل فوق‌الذکر برای اطلاع و اقدام لازم
- جناب آقای فلسفی معاون محترم امور مجلس و استانها برای اطلاع و اقدام لازم

- جناب آقای رضانیا معاون محترم توسعه مدیریت و منابع انسانی برای اطلاع و اقدام لازم
- جناب آقای سجادی معاون محترم امور تولیدات دامی برای اطلاع و اقدام لازم برای نظارت بر جواز و تأسیس و موافقت اصولی صادره
- جناب آقای جهانسوز معاون محترم امور تولیدات گیاهی برای اطلاع و اقدام لازم
- جناب آقای سرپناه معاون محترم وزیر و رییس سازمان شیلات ایران برای اطلاع و اقدام لازم
- جناب آقای اورنگی رییس محترم سازمان امور اراضی بازگشت به نامه شماره ۱۳۵۵۶۹/۲۰/۵۳ مورخ ۸۸/۷/۲۱ برای اطلاع و اقدام لازم
- جناب آقای ادیانی سرپرست محترم دفتر حقوقی برای اطلاع و اقدام لازم
- روزنامه رسمی کشور به انضمام دستورالعمل فوق‌الذکر برای انتشار در روزنامه رسمی

بسمه تعالی

دستورالعمل نحوه نظارت بر اجرای طرح های کشاورزی و غیر کشاورزی قانون اصلاح ماده (۳۳) اصلاحی قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع کشور

ماده ۱- هیأت نظارت، ناظر بر واگذاری اراضی برای اجرای طرحهای موضوع مواد (۳۱) قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع و مواد (۳۱) و (۳۲) آئین نامه اجرایی لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیاء اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران می باشد و از این پس در این دستورالعمل به اختصار (هیات نظارت) نامیده می شود.

تبصره ۱- جلسات هیات نظارت با حضور کلیه اعضا رسمیت یافته و تصمیمات هیات با اکثریت آراء معتبر می باشد.

تبصره ۲- جلسات هیأت نظارت در خصوص اراضی مورد واگذاری برای کلیه طرحهای غیر کشاورزی و همچنین کلیه اراضی واگذاری (اعم از طرحهای کشاورزی و غیر کشاورزی) که در محدوده و حریم شهرها واقع شده یا می شوند، با حضور کارشناس مسکن و شهرسازی (عضو هیات) تشکیل می گردد.

تبصره ۳- کارشناس مرتبط در طرحهای کشاورزی (در خارج از محدوده و حریم شهر و شهرکها) بعنوان عضو هیات نظارت با پیشنهاد رئیس سازمان جهاد کشاورزی و با حکم وزیر جهاد کشاورزی منصوب می گردد.

تبصره ۴- ادارات کل منابع طبیعی و آبخیزداری موظفند ضمن نظارت مستمر بر مراتع موضوع ماده (۶۴) قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع^۱، گزارش تبدیل (خلاف قانون) این مراتع را به دبیرخانه هیات ارسال و هیات های نظارت براساس

۱- به صفحه ۵۵ مراجعه شود.

گزارشات مذکور مطابق مفاد تبصره ۲ ذیل ماده ۵۵ قانون مذکور^۱ درخصوص مراتع موضوع ماده ۶۴ قانون اخیرالذکر رسیدگی و اتخاذ تصمیم می‌نمایند.

ماده ۲ - هیات نظارت هر استان مکلف است، به منظور بازدید و تهیه گزارش لازم از اراضی واگذارشده، کارشناسان منتخب خود را در هر شهرستان انتخاب، تا حکم آنان تحت عنوان عوامل نظارتی شهرستان توسط رئیس هیات نظارت صادر گردد.

تبصره ۱- عوامل نظارتی در هر شهرستان موظفند با حضور و امضاء کلیه اعضا بر اساس زمانبندی اجرای طرح بطور مستمر و یا حسب ضرورت و اعلام دبیر هیات نظارت از طرحهای واگذارشده بازدید و با بررسی سوابق و طرح مصوب و مفاد قرارداد اجاره، گزارش بازدید خود را با امضاء کلیه اعضا (به شرح نمونه فرم ارسالی) ظرف مهلت ۱۵ روز از طریق مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان به دبیرخانه هیات نظارت ارسال نمایند.

تبصره ۲- کلیه مکاتبات دبیرخانه هیات با عوامل نظارتی از طریق مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان انجام می‌پذیرد و مدیریت مذکور موظف است امکانات و تجهیزات لازم را برای بازدید عوامل نظارتی فراهم نموده و گزارشات عوامل نظارتی را به طور مستمر و در اسرع وقت به دبیرخانه هیات و رونوشت آن را حسب مورد به اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری، مدیریت امور اراضی و سازمان مسکن و شهرسازی ارسال نماید.

تبصره ۳- عوامل نظارتی موضوع این دستورالعمل نیز نمایندگان موجد تلقی گردیده و استفاده از گزارشات عوامل یاد شده در جهت امور مربوط به نظارت عمومی، توسط سازمان جهاد کشاورزی استانها (مدیریت امور اراضی) امکان پذیر است.

تبصره ۴- هیات نظارت می‌تواند در جهت سرعت بخشیدن به امر نظارت بر واگذاری‌های انجام شده از سایر کارشناسان بخش غیر دولتی به عنوان عوامل نظارتی بهره برداری نماید.

ماده ۳- اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری و مدیریت امور اراضی گزارش مربوط به واگذاری اراضی منابع ملی و دولتی را مستمراً به همراه یک نسخه از طرح مصوب، مصوبات کمیسیون های واگذاری، قرارداد اجاره، صورت جلسه تحویل و تحول، جواز تاسیس و سایر اطلاعات مورد نیاز را به دبیر خانه هیات نظارت ارسال نمایند.

تبصره ۱- گزارش پرونده های مربوط به واگذاری سنوات گذشته (اعم از پرونده هایی که با وجود مصوبات مراجع مربوطه بدون قرارداد اجاره و یا مدت قرارداد اجاره منقضی شده یا نشده باشد) مشتمل بر مدارک فوق حد اکثر ظرف مدت شش ماه پس از ابلاغ این دستورالعمل توسط واحدهای یاد شده برای دبیر خانه هیات نظارت ارسال گردد.

تبصره ۲- دبیر هیات نظارت موظف است پس از وصول گزارش پرونده های یاد شده نسبت به ارسال آنها به مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان ذیربط اقدام نماید. مدیر جهاد کشاورزی موظف است با رعایت تبصره (۲) ماده (۲) این دستورالعمل نسبت به انعکاس موضوع اعلام نیاز از سوی دبیرخانه به عوامل نظارتی و دعوت از ایشان برای بازدید و انجام وظایف محوله اقدام نمایند.

تبصره ۳- مدیر کل منابع طبیعی و آبخیزداری و مدیر امور اراضی حسب مورد موظفند در زمان تحویل و تحول پرونده های موضوع ماده (۱۱) آیین نامه اجرایی، نسخه ای از صورتجلسات واگذاری، قرارداد اجاره، صورتجلسات تحویل و تحول را به دبیرخانه هیات نظارت ارسال نمایند.

تبصره ۴- آن دسته از پرونده های واگذاری که منحصراً منجر به اتخاذ تصمیم کمیسیون های نظارتی موضوع دستورالعمل های ضوابط و شرایط واگذاری ابلاغی سابق مبنی بر فسخ قرارداد یا خلع ید گردیده لیکن مراحل فسخ و خلع ید انجام نشده باشد مشروط بر اینکه در مراجع قضایی در جریان رسیدگی نباشد قابل رسیدگی مجدد در هیات نظارت موضوع این دستورالعمل خواهد بود.

ماده ۴- سازمان جهاد کشاورزی (مدیریت امور اراضی) یا ادارات کل منابع طبیعی و آبخیزداری با رعایت مفاد ماده (۱۱) آیین نامه اجرایی قانون، موظفند در خصوص

پرونده‌های واگذاری، در چارچوب قراردادهای منعقد شده با مجریان طرح‌ها هنگام اعمال نظارت در قالب برنامه‌زمان بندی اجرای طرح‌ها، تخلف مستاجر از مفاد قرارداد را به دبیرخانه هیات نظارت گزارش و اعلام نمایند.

ماده ۵- دبیر هیات موظف است پس از وصول گزارشات عوامل نظارتی و نیز مراجع موضوع تبصره یک ماده (۴) آئین نامه اجرایی قانون مارالذکر، مراتب را در دفاتر مخصوص، ثبت و در سوابق پرونده نظارتی ضبط و برای اعمال قانون در کوتاه‌ترین زمان ممکن پس از بررسی و تکمیل پرونده به ترتیب نوبت با دعوت از اعضای هیات نظارت و تشکیل جلسه اقدام نماید.

تبصره - دبیر هیات موظف است به استناد تبصره (۲) ماده (۴) آئین نامه اجرایی قانون، گزارشات واصله از دستگاه‌های اجرایی و یا واحدهای صادرکننده جواز تاسیس یا موافقت اصولی که متضمن عدم اجرای به موقع طرح در زمانبندی مصوب می‌باشد را به همراه فرم اظهار نظر عوامل نظارتی در جلسه هیات نظارت مطرح تا اتخاذ تصمیم لازم بعمل آید.

ماده ۶- رأی هیات نظارت ظرف مدت ۱۰ روز به مجری طرح (طرف قرارداد) توسط دبیر هیات با اخذ رسید به صورت حضوری تسلیم و یا از طریق پست سفارشی دو قبضه به آدرس و نشانی مجری طرح که در قرارداد آمده و یا به آخرین نشانی اعلام شده مستاجر ابلاغ می‌گردد و تاریخ تأییدیه پستی آن، تاریخ ابلاغ محسوب می‌گردد.

تبصره ۱- دبیرخانه هیات نظارت نسخه ای از رای صادره را به مدیریت جهاد کشاورزی جهت اعمال ماده (۹) این دستور العمل و حسب مورد به اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری یا مدیریت اموراراضی و یا سازمان مسکن و شهرسازی ارسال می‌نماید.

تبصره ۲- در صورت امتناع مجری طرح از تحویل رأی ابلاغی که توسط پست صورت می‌گیرد و نیز در صورتی که مجری در محل حضور نداشته باشد، اعمال مقررات پستی به منزله ابلاغ تلقی می‌گردد.

تبصره ۳- هیأت‌های نظارت موظفند در ذیل رأی خود مهلت اعتراض مجری طرح در مراجع قضایی صالح را درج نموده و در صورت درخواست نامبرده، گواهی ابلاغ رأی صادر نمایند.

ماده ۷- در صورتیکه رأی هیأت نظارت مبنی بر فسخ و استرداد زمین باشد و مجری طرح با موافقت موجر از تسهیلات بانکی استفاده نموده باشد موجر مراتب را به موسسات مالی و اعتباری و بانکهای وام دهنده فوق‌الذکر اعلام تا برابر تعهدات فیما بین اقدام مقتضی معمول گردد.

ماده ۸- در صورتی که رأی صادره توسط هیأت نظارت، ناظر بر فسخ و یا استرداد زمین باشد پس از ابلاغ رأی توسط دبیرخانه هیأت، سازمان جهاد کشاورزی (مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان) موظف است ظرف مدت ۱۰ روز نسبت به تقدیم دادخواست تأمین دلیل به مرجع ذیصلاح قضایی محل عرصه اقدام نموده و نتیجه تأمین دلیل را برای ثبت به دبیرخانه هیأت نظارت ارسال و توسط دبیر هیأت نظارت حسب مورد به مراجع واگذاری اعلام می‌گردد.

تبصره - هیأت‌های نظارت چنانچه نظر به فسخ واگذاری داشته باشند مکلفند استرداد عرصه را نیز در متن رأی قید نمایند.

ماده ۹- در صورتی که رأی قطعی صادر شده توسط هیأت نظارت یا مراجع قضایی ناظر به فسخ و استرداد زمین باشد، دبیر هیأت نظارت جهت فسخ قرارداد واگذاری موظف است مراتب را به دفترخانه اسناد رسمی مربوط جهت اجراء ابلاغ و رونوشت ابلاغیه مذکور را به موجر ارسال تا نسبت به وصول قبوض اقساطی معوقه و انجام تشریفات فسخ قرارداد در دفاتر ثبت اقدام نمایند.

تبصره - سازمان جهاد کشاورزی (مدیریت امور اراضی) و ادارات کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان حسب مورد موظفند (پس از انجام تشریفات فسخ قرارداد اجاره) از طریق دایره اجرای ثبت محل وقوع ملک نسبت به خلع ید اراضی اقدام نمایند.

ماده ۱۰- دفاع از دعاوی مطروحه در مراجع قضایی با رعایت ماده (۱۳) این دستورالعمل در مقام رسیدگی به اعتراض به آراء هیات نظارت بر عهده سازمان جهاد کشاورزی می باشد که حسب مورد وعند اللزوم با همکاری موجر انجام می گردد.

ماده ۱۱- در صورت فسخ و استرداد زمین و خلع ید از مستاجر تا زمان واگذاری مجدد به مجری بعدی چنانچه بر روی عرصه مورد واگذاری هیچ گونه اقدام اجرایی مربوط به طرح انجام نشده باشد عرصه مذکور برای حفاظت و نگهداری در اختیار ادارات کل منابع طبیعی و آبخیزداری قرار میگیرد و در سایر عرصه های واگذار شده و طرح هایی که ابنیه و مستحدثات ایجاد شده باشد و عرصه شکل طبیعی اولیه خود را بطور کلی از دست داده باشد حفاظت و نگهداری آن بر عهده سازمان جهاد کشاورزی (مدیریت امور اراضی) میباشد تا سازمان مذکور حسب وظیفه یا برابر قرارداد امانی یا پیمانی نسبت به حفاظت و نگهداری اقدام نماید.

تبصره - واگذاری مجدد عرصه هایی که بدلیل ایجاد مستحدثات و تغییر وضعیت اولیه عرصه در اختیار سازمان جهاد کشاورزی (مدیریت امور اراضی) باقی می ماند با رعایت قوانین و مقررات مربوطه نیاز به طی فرایند استعدادیابی و تخصیص مجدد ندارد و سایر موارد موکول به انجام استعدادیابی و تخصیص اراضی مطابق دستورالعمل ذیربط میباشد.

ماده ۱۲- سازمان جهاد کشاورزی استان ها موظفند پس از قطعیت آرا صادره مبنی بر فسخ و استرداد زمین جهت پرداخت هزینه های عمرانی بر روی عرصه مورد اجاره، اعیانی، ابنیه و مستحدثات ایجاد شده در راستای اجرای طرح و هزینه ها و دستمزد کارشناسی، نسبت به تقویم ارزیابی آنها بر اساس قیمت کارشناسی روز بدون لحاظ ارزش افزوده ناشی از افزایش قیمت زمین و کسرحقوق قانونی دولت و مطالبات بانکها و موسسات مالی و اعتباری تسهیلات دهنده توسط کارشناس رسمی دادگستری

اقدام و مراتب را جهت تامین اعتبار در بودجه سال مالی بعد به معاونت برنامه ریزی و اقتصادی وزارت جهاد کشاورزی اعلام نمایند.

ماده ۱۳- مسئولیت اجرای تعهدات موجه، پیگیری طرح پرونده در هیات نظارت و یا مراجع قضایی و پیگیری اجرای آراء صادره در خصوص پرونده های واگذاری موضوع ماده (۱۱) آئین نامه اجرائی قانون با وزارت مسکن و شهرسازی و یا سازمانهای تابعه آن می باشد.

تبصره - گزارشات وزارت مسکن و شهرسازی و یا سازمان های تابعه ذیربط آن وزارت و یا عوامل نظارتی در موارد تخلف، تعلل، مسامحه و عدم اجرای به موقع مستاجرین طرف قرارداد طرحهای واقع در محدوده و حریم شهرها توسط مستاجرین طرف قرارداد به هیات نظارت موضوع قانون اصلاح ماده (۳۳) اصلاحی قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع کشور ارسال تا هیات مزبور مطابق مقررات مربوطه اقدام مقتضی معمول نمایند.

ماده ۱۴- به منظور ایجاد وحدت رویه و اعمال نظارت عالی به بروند اجرای مطلوب قانون و ایجاد بانک اطلاعات اعم از ثبت گزارشات، تعیین اوقات جلسات، ثبت اختاریه ها و ثبت تصمیمات و آراء و ابلاغ آنها، معاونت توسعه مدیریت و منابع انسانی وزارت حداکثر ظرف مهلت ۳ ماه از ابلاغ این دستورالعمل موظف است از طریق دفتر حقوقی وزارت با همکاری معاونت برنامه ریزی و امور اقتصادی وزارت و سازمان امور اراضی نسبت به طراحی و تهیه دفاتر واحد به انضمام نرم افزار مربوطه اقدام و برای استفاده در دبیرخانه هیات نظارت استان ارسال نماید. دفتر تصمیمات هیات باید دارای ردیف و شماره صفحه بوده و دبیر هیات نظارت صفحات اول و آخر دفاتر را امضاء و ممهور به مهر سازمان نماید.

تبصره - انجام کلیه امور مربوط به تشکیل جلسه، دعوت از اعضاء، صدور اختاریه، ابلاغ آراء و سایر موارد مرتبط به عهده دبیر هیات نظارت خواهد بود.

ماده ۱۵- سازمان جهاد کشاورزی استان ها موظفند آمار و اطلاعات پرونده های مطروحه در هیأت نظارت را بر اساس دفاتر و نرم افزار تهیه شده موضوع ماده (۱۴) این دستورالعمل هر سه ماه یکبار به دفتر حقوقی وزارت و سازمان های امور اراضی و جنگلها، مراتع و آبخیزداری کشور ارسال نمایند.

ماده ۱۶- معاونت توسعه مدیریت و منابع انسانی وزارت موظف است حداکثر ظرف مدت ۳ ماه پس از ابلاغ این دستورالعمل نسبت به تخصیص پستهای سازمانی مناسب برای دبیرخانه هیأت نظارت در ساختار تشکیلات سازمان جهاد کشاورزی استانها اقدام نماید.

تبصره ۱- رئیس سازمان جهاد کشاورزی مکلف است نسبت به تهیه مکانی مناسب جهت استقرار دبیرخانه هیأت نظارت با امکانات، تجهیزات و نیروی انسانی لازم برای انجام امور دبیرخانه و نگهداری سوابق، مصوبات، پرونده های متشکله و غیره در سازمان مذکور اقدام نماید.

تبصره ۲- نحوه و چگونگی پرداخت حق الزحمه اعضای هیأت نظارت، عوامل نظارتی، عوامل اجرایی قانون در چهارچوب قانون خدمات کشوری بر اساس دستورالعملی خواهد بود که توسط معاونت توسعه مدیریت و منابع انسانی و سازمانهای جنگلها، مراتع و آبخیزداری کشور و امور اراضی حداکثر ظرف مدت دو ماه تهیه و جهت اجرا ابلاغ میگردد.

ماده ۱۷- این دستورالعمل در ۱۷ ماده و ۲۳ تبصره تهیه و از تاریخ ابلاغ لازم الاجراء می باشد.

شماره: ۰۲۰/۳۳۲۶۶

تاریخ: ۸۸/۹/۲۸

بسمه تعالی

روسای محترم سازمان جهاد کشاورزی

سلام علیکم

پیرو ابلاغیه شماره ۰۲۰/۳۲۱۱۷ مورخ ۸۸/۹/۲۱ پیرامون دستورالعمل نحوه نظارت بر اجرای طرح های کشاورزی و غیر کشاورزی به پیوست فرم های اشاره شده در تبصره ۱ ماده (۲) دستورالعمل در ۷ برگ برای اقدام لازم ارسال می گردد.

هوشنگ گلابکش

مشاور عالی وزیر و مدیر کل دفتر وزارتی

رونوشت:

- مدیر کل محترم دفتر وزارتی وزارت مسکن و شهرسازی پیرو نامه صدر الذکر به انضمام فرم های صدرالاشاره برای استحضار
- مدیر کل محترم دفتر وزارت صنایع و معادن پیرو نامه صدرالذکر به انضمام فرم های صدرالاشاره برای استحضار و بهره برداری لازم
- جناب آقای دکتر شریفی معاون محترم وزیر و رئیس سازمان جنگل ها، مراتع و آبخیزداری کشور به انضمام فرم های صدرالاشاره برای استحضار و بهره برداری لازم
- جناب آقای مهندس رضا نیا معاون محترم توسعه مدیریت و منابع انسانی به انضمام فرم های صدرالاشاره برای استحضار و بهره برداری لازم
- جناب آقای مهندس سجادی معاون محترم امور تولیدات دامی انسانی به انضمام فرم های صدرالاشاره برای استحضار و بهره برداری لازم
- جناب آقای دکتر جهانسوز معاون محترم امور تولیدات گیاهی به انضمام فرم های صدرالاشاره برای استحضار و بهره برداری لازم
- جناب آقای دکتر سر پناه معاون محترم وزیر و رئیس سازمان شیلات ایران به انضمام فرم های صدرالاشاره برای استحضار و بهره برداری لازم
- جناب آقای مهندس اورنگی رئیس محترم سازمان امورراضی بازگشت به نامه شماره ۵۳/۰۲۰/۱۳۹۴ مورخ ۸۸/۹/۲۳ به انضمام فرمهای صدرالاشاره برای استحضار و بهره برداری لازم.
- جناب آقای ادیانی سرپرست محترم دفتر حقوقی به انضمام فرمهای صدرالاشاره برای اطلاع و بهره برداری لازم.

(فرم شماره ۱) شماره:

بسمه تعالی تاریخ:

**(فرم اظهار نظر عوامل نظارتی)
صورتجلسه بازدید از طرحهای غیر کشاورزی**

با توجه به حکم ماموریت شماره مورخ و پیرو فرم اظهار نظر عوامل نظارتی مورخ اینجانبان عوامل نظارتی موضوع قانون ماده ۳۳ اصلاحی قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع / ماده ۳۰ دستورالعمل اصلاحی ضوابط واگذاری اراضی منابع ملی و دولتی برای طرحهای کشاورزی و غیر کشاورزی موضوع فصل چهارم دستورالعمل مذکور از اراضی واگذاری به شرکت / موسسه / آقای / خانم که طی قرارداد اجاره رسمی شماره مورخ در دفترخانه اسناد رسمی شماره منعقد شده و طی صورتجلسه شماره مورخ جهت اجرای طرح بصورت استیجاری به مدت سال با اجاره بهاء سالانه مبلغ به عدد به حروف ریال تحویل و تحول گردیده عیناً بازدید و نتیجه به شرح زیر گزارش می گردد:

الف - مشخصات اراضی واگذار شده:نوع زمین: دولتی: منابع ملی:

مساحت: هکتار، تحت پلاک فرعی از اصلی

واقع در روستای: بخش: شهرستان:

۱- مساحت و حدود مشخصات اراضی مندرج طرح مصوب، مصوبه کمیسیون و صورت مجلس تحویل و تحول با اراضی مورد بازدید انطباق دارد ندارد .

(در صورت عدم انطباق دلایل آن در ظهر صورت جلسه یا به پیوست این فرم اعلام نمایند.)

۲- مستاجر در اراضی منابع ملی یا دولتی مجاور تصرف مازاد داشته است نداشته است .

(در صورت تصرف مازاد، میزان مساحت و محل آن روی نقشه مشخص و در ظهر این فرم اعلام گردد)

۳- طرح اجرا شده توسط مستاجر برابر طرح مصوب بوده است نبوده است (در صورت تغییر طرح، علت و توضیحات مستاجر را در ظهر صورت جلسه یا به پیوست اعلام نمایند.)

ب- تعهدات مستاجر و وضعیت اجرای طرح:

ملاحظات	حداکثر پیشرفت فیزیکی (نرم) (درصد)	وضع موجود (درصد)	درصد پیشرفت عملیات اجرایی طرح طبق تعهدات مستاجر در طول ماه مطابق قرارداد و طرح مربوطه
			عملیات زیر بنایی و آماده سازی زمین و احداث جاده
			احداث سوله یا کارگاه یا سالن
			ایجاد شبکه برق و تاسیسات مربوط به حفر چاه آب و سایر امکانات مرتبط با طرح
			نصب ماشین آلات مربوط به طرح
			اجرای حداکثر ۲۵ درصد فضای سبز (در صورت عدم اجرای فضای سبز علت آنرا به همراه مستندات قانونی و نظریه کمیته فنی به پیوست اعلام نمایند.)
			احداث ساختمان نگهداری و اداری و دیوار کشی و بهره برداری
		
		
			جمع کل پیشرفت فیزیکی به حروف (درصد)

**** تذکره:** جهت تعیین درصد عملیات انجام شده طرح با توجه به بند "د" ماده یک آئین نامه اجرائی قانون ماده ۳۳ اصلاحی قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع کشور میزان پیشرفت فیزیکی مطابق طرح مصوب خواهد بود. بدیهی است در غیر این صورت مراتب از مراجع صادر کننده موافقت اصولی یا جواز تاسیس در خصوص مراحل اجرای طرح که مبنای تعیین درصد پیشرفت فیزیکی طرح می باشد استعلام گردد.

مساحت واگذار شده (هکتار)	مساحت در دست بهره برداری (هکتار)	مساحت در دست آماده سازی (هکتار)	مساحتی که به هیچ وجه قابل عمران نیست (هکتار)	مساحتی که به علت تعلق و تخلف مستاجر عمران نشده است (هکتار)

ج- وضعیت بهره برداری از اراضی واگذار شده:

- طرح فوق به مرحله بهره برداری کامل رسیده است نرسیده است
 - پروانه بهره برداری به شماره تاریخ از ناحیه صادر گردیده است نگردیده است
 - با توجه به جدول زمان بندی مضبوط در پرونده، اجرای طرح مطابق جدول زمان بندی می باشد نمی باشد
 - تشریح و توضیحات در ظهر صفحه مرقوم شده است نشده است
- نام و نام خانوادگی و سمت و امضاء عوامل نظارتی:

- ۱- آقای دارنده حکم شماره مورخ
رئیس هیات نظارت استان
- ۲- آقای دارنده حکم شماره مورخ
رئیس هیات نظارت استان
- ۳- آقای دارنده حکم شماره مورخ
رئیس هیات نظارت استان

(فرم شماره ۲)
 شماره: _____
 بسمه تعالی
 تاریخ: _____

(فرم اظهار نظر عوامل نظارتی)
صور تجلسه بازديد عوامل نظارتی از طرحهای کشاورزی
 (به استثنای طرح های زراعی و باغی (طوبی))

با توجه به حکم ماموریت شماره _____ مورخ _____ و پیرو فرم اظهار نظر عوامل نظارتی مورخ _____

اینجانبان عوامل نظارتی موضوع قانون ماده ۳۳ اصلاحی قانون حفاظت و بهره- برداری از جنگلها و مراتع / ماده ۳۰ دستورالعمل اصلاحی ضوابط واگذاری اراضی منابع ملی و دولتی برای طرحهای کشاورزی و غیر کشاورزی موضوع فصل چهارم دستورالعمل مذکور از اراضی واگذاری به شرکت / موسسه / آقای / خانم که طی قرارداد اجاره رسمی شماره _____ مورخ _____ در دفترخانه اسناد رسمی شماره _____ منعقد شده و طی صور تجلسه شماره _____

مورخ _____ جهت اجرای طرح _____ بصورت استیجاری به مدت _____ سال با اجاره بهاء سالانه _____ مبلغ به عدد _____ به حروف _____ ریال تحویل و تحول گردیده عیناً بازديد و نتیجه به شرح زیر گزارش می گردد:

الف- مشخصات اراضی واگذار شده:

نوع زمین: دولتی: منابع ملی:

مساحت: هکتار، تحت پلاک _____ فرعی از _____ اصلی

واقع در روستای: _____ بخش: _____ شهرستان: _____

۱- مساحت و حدود مشخصات اراضی مندرج طرح مصوب، مصوبه کمیسیون و صورت مجلس تحویل و تحول با اراضی مورد بازديد انطباق دارد ندارد .

- (در صورت عدم انطباق دلایل آن در ظهر صورت جلسه یا به پیوست این فرم اعلام نمائید).
- ۲- مستاجر در اراضی منابع ملی یا دولتی مجاور تصرف مازاد داشته است نداشته است .
(در صورت تصرف مازاد، میزان مساحت و محل آن روی نقشه مشخص و در ظهر این فرم اعلام گردد)
- ۳- طرح اجرا شده توسط مستاجر برابر طرح مصوب بوده است نبوده است .
(در صورت تغییر طرح، علت و توضیحات مستاجر را در ظهر صورت جلسه یا به پیوست اعلام نمائید).

ب- وضعیت اجرای طرح تولیدی کشاورزی

ملاحظات	حداکثر پیشرفت فیزیکی (نرم) (درصد)	وضع موجود (درصد)	درصد پیشرفت عملیات اجرائی طرح طبق تعهدات مستاجر در طول ماه مطابق قرارداد و طرح مربوطه
			عملیات زیر بنایی و آماده سازی زمین و احداث جاده دسترس
			خرید ماشین آلات
			تامین نیروی انسانی مورد نیاز
			ایجاد شبکه برق و تاسیسات مربوط به آن، حفر چاه و سایر امکانات مرتبط با طرح
			اجرای فضای سبز
			احداث سالن، سوله، حوضچه، استخر، سایر امکانات اصلی طرح و حصار کشی و بهره برداری
		
		
			جمع کل پیشرفت فیزیکی به حروف (درصد)

*تذکره: جهت تعیین درصد عملیات انجام شده طرح با توجه به بند "د" ماده یک آئین نامه اجرائی قانون ماده ۳۳ اصلاحی قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع کشور میزان پیشرفت فیزیکی مطابق طرح مصوب خواهد بود. بدیهی است در غیر این صورت مراتب از مراجع صادر کننده موافقت اصولی یا جواز تاسیس در خصوص مراحل اجرای طرح که مبنای تعیین درصد پیشرفت فیزیکی طرح می باشد استعلام گردد.

ج- وضعیت بهره برداری از اراضی واگذار شده:

مساحت واگذار شده(هکتار)	مساحت در دست بهره برداری(هکتار)	مساحت در دست آماده سازی(هکتار)	مساحتی که به هیچ وجه قابل عمران نیست(هکتار)	مساحتی که به علت تعطل و تخلف مستاجر عمران نشده است(هکتار)

- طرح فوق به مرحله بهره برداری کامل رسیده است نرسیده است
 - پروانه بهره برداری به شماره تاریخ از ناحیه صادر گردیده است نگردیده است
 - با توجه به جدول زمان بندی مضبوط در پرونده، اجرای طرح مطابق جدول زمان بندی می باشد نمی باشد
 - تشریح و توضیحات در ظهر صفحه مرقوم شده است نشده است
- نام و نام خانوادگی و سمت و امضاء عوامل نظارتی :

- ۱- آقای دارنده حکم شماره مورخ
رئیس هیات نظارت استان
- ۲- آقای دارنده حکم شماره مورخ
رئیس هیات نظارت استان
- ۳- آقای دارنده حکم شماره مورخ
رئیس هیات نظارت استان

(فرم شماره ۳)
شماره:بسمه تعالی
تاریخ:**(فرم اظهار نظر عوامل نظارتی)****صورتجلسه بازدید عوامل نظارتی از طرحهای کشاورزی**

با توجه به حکم ماموریت شماره مورخ و پیرو فرم اظهار نظر

عوامل نظارتی مورخ

اینجانبان عوامل نظارتی موضوع قانون ماده ۳۳ اصلاحی قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع / ماده ۳۰ دستورالعمل اصلاحی ضوابط واگذاری اراضی منابع ملی و دولتی برای طرح های کشاورزی و غیر کشاورزی موضوع فصل چهارم دستورالعمل مذکور از اراضی واگذاری به شرکت / موسسه / آقای / خانم که طی قرارداد اجاره رسمی شماره مورخ در دفترخانه

اسناد رسمی شماره منعقد شده و طی صورتجلسه شماره

مورخ جهت اجرای طرح بصورت استیجاری به

مدت سال با اجاره بهاء سالانه مبلغ به عدد به

حروف ریال تحویل و تحول گردیده عیناً بازدید و نتیجه به شرح زیر

گزارش می گردد:

الف- مشخصات اراضی واگذار شده:نوع زمین: دولتی: منابع ملی:

مساحت: هکتار، تحت پلاک فرعی از اصلی

واقع در روستای: بخش: شهرستان:

۱- مساحت و حدود مشخصات اراضی مندرج طرح مصوب، مصوبه کمیسیون و

صورت مجلس تحویل و تحول با اراضی مورد بازدید انطباق دارد ندارد .

(در صورت عدم انطباق دلایل آن در ظهر صورت جلسه یا به پیوست این فرم اعلام نمائید.)

۲- مستاجر در اراضی منابع ملی یا دولتی مجاور تصرف مازاد داشته است نداشته است .
(در صورت تصرف مازاد، میزان مساحت و محل آن روی نقشه مشخص و در ظهر این فرم اعلام گردد)

۳- طرح اجرا شده توسط مستاجر برابر طرح مصوب بوده است نبوده است
(در صورت تغییر طرح، علت و توضیحات مستاجر را در ظهر صورت جلسه یا به پیوست اعلام نمائید.)

ب- وضعیت اجرای طرح

ملاحظات	حد اکثر پیشرفت فیزیکی (نرم) (درصد)	وضع موجود (درصد)	درصد پیشرفت عملیات اجرائی طرح طبق تعهدات مستاجر در طول ماه مطابق قرارداد و طرح مربوطه
			عملیات زیر بنایی و آماده سازی زمین و احداث جاده دسترس
			خرید و تهیه ماشین آلات
			تامین آب و تاسیسات آبیاری و حفر چاه
			تامین نیروی انسانی مورد نیاز
			تامین برق مورد نیاز
			کاشت، داشت، برداشت
			جمع کل پیشرفت فیزیکی به حروف (درصد)

****تذکره:** جهت تعیین درصد عملیات انجام شده طرح با توجه به بند "د" ماده یک آئین نامه اجرائی قانون ماده ۳۳ اصلاحی قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع کشور میزان پیشرفت فیزیکی مطابق طرح مدون خواهد بود. بدیهی است در غیر این صورت مراتب از معاونت ذیربط سازمان جهاد کشاورزی در خصوص مراحل اجرای طرح که مبنای تعیین درصد پیشرفت فیزیکی طرح می باشد استعلام گردد.

ج- وضعیت بهره برداری از اراضی واگذار شده:

مساحت واگذار شده (هکتار)	مساحت در دست بهره برداری (هکتار)	مساحت در دست آماده سازی (هکتار)	مساحتی که به هیچ وجه قابل عمران نیست (هکتار)	مساحتی که به علت تعلل و تخلف مستاجر عمران نشده است (هکتار)

- بهره بردار طرح فوق به تأیید معاونت بهبود تولیدات گیاهی سازمان جهاد کشاورزی استان رسیده است نرسیده است
- با توجه به جدول زمان بندی مضبوط در پرونده، اجرای طرح مطابق جدول زمان بندی می باشد نمی باشد
- تشریح و توضیحات در ظهر صفحه مرقوم شده است نشده است
- نام و نام خانوادگی و سمت و امضاء عوامل نظارتی:

۱- آقای	دارنده حکم شماره	مورخ	رئیس
هیات نظارت استان			
۲- آقای	دارنده حکم شماره	مورخ	رئیس
هیات نظارت استان			
۳- آقای	دارنده حکم شماره	مورخ	رئیس
هیات نظارت استان			

(فرم شماره ۴)

شماره :

تاریخ :

بسمه تعالی

صور تجلسه گواهی حضور عوامل نظارتی در محل وقوع طرح

در اجرای حکم ماموریت شماره مورخ و در حضور شرکت / آقای / خانم
مستاجر یا نماینده قانونی وی از مساحت هکتار / متر مربع از اراضی ملی / دولتی
پلاک فرعی از اصلی واقع در بخش شهرستان موضوع قرارداد اجاره
شماره مورخ دفتر خانه شماره بازدید گردید. این صور تجلسه صرفاً
به منظور گواهی حضور تکمیل و به دبیر خانه هیات نظارت تسلیم خواهد شد.

مشخصات بازدید کنندگان :

۱- آقای	کارشناس	به شماره حکم ماموریت
۲- آقای	کارشناس	به شماره حکم ماموریت
۳- آقای	کارشناس	به شماره حکم ماموریت
۴- شرکت / آقای / خانم	مستاجر	

شیوه نامه ماده ۱۱ آئین نامه اجرایی قانون اصلاح ماده ۳۳ قانون حفاظت
و بهره برداری از جنگل‌ها و مراتع کشور

شماره: ۰۲۰/۳۳۹۳۳

تاریخ: ۸۷/۹/۲۵

پیوست: ۳

جناب آقای شریفی

معاون محترم وزیر و رئیس سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور

جناب آقای اورنگی

رئیس محترم سازمان امور اراضی

روسای محترم سازمان جهاد کشاورزی استانها

سلام علیکم

به پیوست شیوه نامه ماده (۱۱) آیین نامه اجرایی قانون اصلاح ماده (۳۳) اصلاحی قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع کشور، موضوع تصویب نامه شماره ۲۰۱۴۴/ت/۳۹۰۲۸ ک مورخ ۸۷/۲/۱۵ وزیران محترم عضو کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط زیست هیأت دولت که به تأیید وزرای مسکن و شهرسازی و جهاد کشاورزی رسیده است، برای اجرا ابلاغ می گردد.

نظارت بر حسن اجرای این شیوه نامه حسب مورد به عهده رؤسای سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری کشور و سازمان امور اراضی می باشد. ف ۱/۲۲

محمد رضا اسکندری

وزیر جهاد کشاورزی

بسمه تعالی

شیوه نامه ماده ۱۱ آئین نامه اجرایی قانون اصلاح ماده ۳۳ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع کشور موضوع مصوبه ۲۰۱۴۴/ت/۳۹۰۲۸ ک مورخ ۸۷/۲/۵

این شیوه نامه بر اساس ماده ۱۱ آئین نامه اجرایی قانون اصلاح ماده ۳۳ اصلاحی قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع کشور موضوع تصویب نامه شماره ۲۰۱۴۴/ت/۳۹۰۲۸ مورخ ۸۷/۲/۱۵ تنظیم و برای اجرا ابلاغ میگردد.

ماده ۱- حریم و محدوده شهرها و شهرکها^۱ همان است که در قانون تعاریف محدوده و حریم شهر، روستا و شهرک و نحوه تعیین آنها مصوب ۸۴/۱۰/۱۴ مجلس شورای اسلامی می باشد و سازمانهای مسکن و شهرسازی مکلفند ظرف مدت یک ماه نقشه های مصوب حریم و محدوده های یاد شده را در چارچوب قانون مذکور که ملاک عمل در این شیوه نامه خواهند بود به سازمان های جهاد کشاورزی ارسال نمایند.

ماده ۲- وزارت جهاد کشاورزی (سازمان جهاد کشاورزی یا ادارات کل منابع طبیعی استانها) مکلف است برابر مفاد این شیوه نامه پرونده های اراضی واگذار شده که در حریم و محدوده شهر و شهرک واقع شده یا میشود و تاکنون منجر به تنظیم سند انتقال قطعی نگردیده باشد به سازمانهای مسکن و شهرسازی استانها طی صورتجلسه ای تحویل و تحول نمایند تا بشرح زیر تعیین تکلیف گردند:

۱- مواد یک و دو و چهار قانون تعاریف محدوده و حریم شهر، روستا و شهرک و نحوه تعیین آنها مصوب ۱۳۸۴/۱۰/۱۴ مجلس شورای اسلامی ملاحظه گردد.

الف - مواردیکه درخواست متقاضیان در دبیرخانه کمیسیونهای واگذاری (موضوع مواد ۲ و ۲۱ دستورالعمل ضوابط واگذاری اراضی ملی و دولتی مصوب ۸۷/۲/۳ وزارت جهاد کشاورزی) ثبت و در مراحل اخذ پاسخ استعلامات یا در نوبت طرح موضوع در کمیسیون های یاد شده قرار گرفته، سازمانهای مسکن و شهرسازی حسب مورد مطابق مقررات مورد عمل وزارت مسکن و شهرسازی اقدام می نمایند.

ب- در مواردیکه واگذاری اراضی به متقاضیان اجرای طرح مصوب به تصویب کمیسیونهای واگذاری رسیده باشد در صورت عدم مغایرت با ضوابط شهرسازی برابر مقررات وزارت مسکن و شهرسازی عرصه مورد نظر واگذار خواهد شد.

پ- مواردی که قرارداد واگذاری موضوع مواد ۳۱ و ۳۲ توسط وزارت جهاد کشاورزی منعقد و طرح مصوب حسب گزارش عوامل نظارتی در مهلت مقرر قرارداد اجرا و به بهره برداری رسیده باشد (موضوع بند ج ماده یک آئین نامه اجرایی) کلیه حقوق و تعهدات وزارت جهاد کشاورزی مطابق مفاد قرارداد به وزارت مسکن و شهرسازی (سازمان ملی زمین و مسکن) منتقل می گردد.

تبصره: اسناد مالکیت این قبیل اراضی توسط سازمانهای مسکن و شهرسازی استانها پس از اخذ قیمت کارشناسی روز و بدون لحاظ کردن ارزش افزوده ناشی از سرمایه گذاری انجام شده از سوی مجریان طرحها محاسبه و به آنها منتقل خواهد شد و چنانچه مبالغه بعنوان بهای اراضی مورد نظر توسط وزارت جهاد کشاورزی دریافت شده باشد وجه مذکور حسب اعلام ذیحساب یا مدیر امور مالی مرجع واگذاری کننده از جمع مبلغ محاسبه شده کسر و مابقی دریافت میگردد.

ت- در مواردی که مهلت قرارداد منقضی شده و طرح مزبور در حال اجرا لیکن کامل نشده باشد در صورت تمدید قرارداد توسط کمیسیونهای واگذاری و یا صدور رای هیئت نظارت مبنی بر تمدید قرارداد پرونده جهت اقدام برابر تصمیم کمیسیونهای مذکور یا هیئت یاد شده به سازمان مسکن و شهرسازی به نمایندگی دولت ارسال

می‌گردد تا براساس نمونه قرارداد (پیوست موضوع ماده ۸ آئین نامه) و حسب مقررات قانونی مربوط توسط سازمان مسکن و شهرسازی اقدام لازم معمول گردد.

ث- پس از قطعیت رای هیئت نظارت مبنی بر فسخ قرارداد یا استرداد زمین سازمان مسکن و شهرسازی حسب مقررات قانونی مربوط نسبت به این قبیل پرونده ها اقدام خواهد نمود.

ج- چنانچه دعوایی در رابطه با پرونده‌های تحویل و تحول شده موضوع این شیوه نامه در مراجع قضایی یا اداری مطرح شده یا بشود سازمان‌های مسکن و شهرسازی استان نسبت به مورد دعوا بنماینده‌گی از سوی دولت اقدام خواهند نمود، سازمان‌های وابسته وزارت جهاد کشاورزی موظفند در صورت نیاز سازمانهای مسکن و شهرسازی را بعنوان نماینده خود معرفی و یا به اتفاق در جلسات دادرسی شرکت نمایند.

چ- آن دسته از پرونده‌های تحویل و تحول شده موضوع این شیوه نامه که دارای سند مالکیت بنام دولت بنماینده‌گی سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور و یا سازمان امور اراضی باشد اصل اسناد پس از اخذ از اداره کل اموال دولتی توسط سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور به منظور تغییر بنماینده‌گی بنام سازمان ملی زمین و مسکن به سازمان‌های مسکن و شهرسازی استان تحویل میگردد.

ماده ۳- این شیوه نامه در سه ماده و هفت بند و یک تبصره تهیه و در دو نسخه تنظیم و فی مابین طرفین مورد موافقت و مبادله گردید.

محمد رضا اسکندری

وزیر جهاد کشاورزی

محمد سعیدی کیا

وزیر مسکن و شهرسازی

ماده ۳۱ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع

اصلاحی مورخ ۱۳۵۴/۳/۱۴ - روزنامه رسمی شماره ۸۸۷۶ مورخ ۵۴/۴/۱۴
ماده ۳۱ - وزارت کشاورزی و منابع طبیعی مجاز است اراضی جنگلی جلگه ای حوزه آستارا تا گیلداغی که حجم درختان سرپای موجود در هر هکتار آن کمتر از ۱۰۰ متر مکعب باشد و نیز مراتع غیر مشجر ملی کشور را بر اساس طرح هایی که تصویب خواهد نمود برای تبدیل به مزرعه و باغ و مراتع و جنگل های مصنوعی و علوفه کاری و مؤسسات دامپروری و صنایع مربوط و ایجاد مراکز و تأسیسات تولید و پرورش انواع ماهی و سایر آبزیان و همچنین استقرار کارخانجات - اکتشاف و بهره برداری معادن - و ایجاد شهرک و احداث مسکن و تأسیس مدارس و مجتمع های آموزشی و مراکز بهداشتی و درمانی و تأسیسات ورزشی و جهانگردی همچنین سایر مصارف عامی که به مباشرت دولت انجام می شود با رعایت مواد این فصل و مفاد آیین نامه های اجرایی این قانون به اشخاص حقوقی زیر اجازه دهد:

الف - شرکت های کشت و صنعت موضوع قانون تأسیس شرکت های بهره برداری اراضی زیرسدها.

ب - شرکت های تولید کشاورزی و دامی و شرکت های کشت و صنعت و شرکت های صنایع کشاورزی و دامی.

ج - شرکت های معدنی و صنعتی غیر کشاورزی بنا به پیشنهاد وزارت صنایع و معادن و موافقت وزارت کشاورزی و منابع طبیعی.

د - مؤسسات انتفاعی دولتی و شرکت های دولتی جهت ساختمان های اداری و اجرای طرح های مربوط به وظایف اصلی خود یا طرح هایی که منبع درآمد برای اجرای وظایف اصلی آنها باشد و همچنین شرکت های تعاونی مسکن برای اجرای طرح های خانه سازی.

تبصره ۱ - اجازه مراتع غیر مشجر درجه یک برای مصارف غیر کشاورزی ممنوع است.

تبصره ۲- مساحت اراضی که به اشخاص حقوقی مندرج در بندهای الف - ب - ج - د - به اجاره داده می شود بر اساس مساحت مندرج در طرح مصوب و با رعایت طرح جامع بهره‌وری از سرزمین می باشد و تا زمانی که طرح جامع سرزمین تهیه نشده طرح مصوب ملاک عمل خواهد بود.

تبصره ۳- شرکت های مندرج در بندهای الف - ب - ج - این ماده که اراضی جنگلی جلگه‌ای و مراتع غیر مشجر شمال را در اختیار می گیرند ملزمند حداقل ۲۵ درصد مساحت اراضی مذکور را در تمام مدت اجاره برای تهیه و فروش چوب مورد نیاز صنایع طبق طرحی که به تصویب وزارت کشاورزی و منابع طبیعی می رسد درختکاری نمایند. ضوابط و نحوه بهره‌برداری از درختکاریهای مزبور در آیین نامه اجرایی این قانون تعیین می شود.

تبصره ۴- آن قسمت از اراضی جنگلی جلگه‌ای و مراتع و بیشه‌های طبیعی که به منظور حفظ و حمایت نسل شکار از طرف سازمان محیط زیست با رعایت قوانین و مقررات مربوط به عنوان پارک وحش یا منطقه حفاظت شده اعلام گردیده یا خواهد شد و در اختیار سازمان مزبور قرار داشته و یا بعداً قرار خواهد گرفت قابل واگذاری به غیر نیست.

تبصره ۵- وزارت کشاورزی و منابع طبیعی پس از تصویب هر طرح مراتب را کتباً به متقاضی اعلام می نماید که ظرف مدت دو ماه از تاریخ اعلام برای عقد قرارداد مراجعه کند. در صورتی که نامبرده ظرف مهلت مقرر پیمان را منعقد ننماید وزارت مزبور مجاز است قرارداد را با شرکت دیگری که واجد شرایط باشد منعقد کند.

تبصره ۶- مدت اجاره برای موارد مذکور در این ماده حداکثر سی سال می باشد و ترتیب و شرایط تمدید آن طبق آیین نامه ای است که به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۷- میزان اجاره بهای سالانه اراضی واگذاری برای طرح های کشاورزی و دامی مندرج در این ماده حداکثر ۵ درصد برآورد ارزش تولیدی زراعی ناخالص سالانه

زمین واگذاری بر اساس طرح مورد عمل از تاریخ انعقاد قرارداد خواهد بود که میزان آن تا حداکثر فوق توسط کمیسیونی مرکب از کارشناسان منتخب وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و تصویب وزیر کشاورزی و منابع طبیعی تعیین خواهد شد.

تبصره ۸- در مورد صنایع و معادن و سایر مصارف غیر کشاورزی و ساختمانی اجاره دادن اراضی مذکور منوط به تصویب طرح توسط وزارتخانه مربوط و موافقت وزارت کشاورزی و منابع طبیعی همچنین میزان اجاره بهای سالانه زمین مورد اجاره توسط سه نفر کارشناس منتخب وزارت صنایع و معادن و وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و وزارت مسکن و شهرسازی تعیین می‌شود.

میزان اجاره بهای موضوع تبصره ۷ و این تبصره هر ده سال یک بار با توجه به شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی که توسط بانک مرکزی ایران یا مراجع صلاحیتدار دولتی دیگری تعیین می‌شود مورد تجدید نظر قرار خواهد گرفت.

تبصره ۹- شرکت های مندرج در بند ج این ماده که طبق طرح مصوب اراضی مورد نیاز خود را به منظور بهره‌برداری از مواد معدنی طبقه یک مذکور در قانون معادن مصوب اردیبهشت ماه ۱۳۳۶ اجاره می نمایند با پرداخت بهره مالکانه و اجاره متعلق و با رعایت قانون معادل حق بهره‌برداری از مواد معدنی طبقه یک واقع در محدوده اراضی مورد اجاره خود را خواهند داشت.

تبصره ۲ ماده ۵۵ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع الحاقی (۱۳۵۴/۴/۲۹):

از تاریخ تصویب این قانون مراتعی که در اجرای ماده ۶۴ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع کشور جزء مستثنیات مالکین شناخته می‌شود، باید فقط برای تعلیف دام مورد استفاده قرار بگیرد.

تبدیل این قبیل مراتع به منظور استفاده دیگر منحصراً براساس طرحی که به تصویب وزارت کشاورزی و منابع طبیعی می‌رسد، مجاز خواهد بود.

در صورتی که این قبیل مراتع به تشخیص هیأت نظارت مذکور در بند ۳ قانون اصلاح فصل پنجم و پاره‌ای از مواد قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع مصوب خرداد ماده ۱۳۵۴ کلاً یا جزئاً تبدیل شود، مراتع مورد بحث به دولت تعلق خواهد گرفت. و طبق نظریه هیأت نظارت فوق سند مالکیت صادره قبلی باطل می‌گردد.

ماده ۶۴ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع:

مساحت مراتع مذکور در بند ب ماده ۴ قانون ملی شدن جنگلها^۱ حداکثر تا دو برابر مساحت اراضی مزروعی و آیش و باغات و قلمستان خواهد بود. تبصره - دامداران دهات و مزارع مربوط مجاور موضوع ماده فوق در استفاده از مراتع مازاد با رعایت مقررات و قوانین حق تقدم خواهند داشت.

مواد ۳۱ و ۳۲ آئین نامه اجرائی لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیاء اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۵۹/۲/۳۱

ماده ۳۱ - به منظور کمک به توسعه و ایجاد موسسات دام داری و پرورش طیور و آبریان و واحدهای وابسته به آن‌ها، وزارت کشاورزی و عمران روستائی مجاز است طرح‌های اشخاص حقیقی یا حقوقی ایرانی را مورد بررسی قرار دهد و در صورت تصویب راساً نسبت به واگذاری اراضی متناسب با طرح مصوبه از اراضی ملی شده یا سایر زمین های دولتی از طریق اجاره اقدام نماید. موقعیت و مساحت و اجاره بها و سایر شرایط مربوط در هر مورد به وسیله کارشناسان منتخب وزارت مذکور و متناسب با طرح مصوبه تعیین خواهد گردید. وزارت کشاورزی و عمران روستائی بر اجرای

^۱ - بند ب ماده ۴ قانون ملی شدن جنگلها مقرر می‌دارد:

مراتع غیرمشجری که که با توجه به قانون اصلاحات ارضی مصوب سال ۴۰ در سهم اشخاص قرار گرفته و همچنین مراتع غیرمشجری که در تاریخ تصویب این قانون یا بعداً به موجب اسناد مالکیت یا آراء قطعی محاکم قضائی یا هئیت های رسیدگی به املاک واگذاری در محدوده املاک مزروعی قرار گرفته یا بگیرند مشمول مقررات این قانون نخواهد بود.

طرح‌های مذکور نظارت خواهد داشت و اجاره بهای وصولی را پس از کسر هزینه‌های کارشناسی به خزانه دولت واریز خواهد کرد.

ماده ۳۲ - اراضی مورد احتیاج وزارتخانه‌ها و سازمانها و شرکت‌های دولتی و موسسات خیریه و عام‌المنفعه و همچنین اراضی مورد نیاز برای مصارف غیرکشاورزی، براساس طرح‌های مصوبه سازمان‌های مربوطه به وسیله وزارت کشاورزی و عمران روستایی بررسی و از زمین‌های ملی شده و دولتی اختصاص و با شرایط متناسب با طرح راساً توسط وزارت مذکور واگذار خواهد شد.

تبصره ۱ - از تاریخ تصویب این قانون عرصه و اعیانی کارگاه‌های صنعتی و تولیدی که به بهره‌برداری رسیده و پروانه بهره‌برداری آن از طرف وزارتخانه مربوطه صادر گردیده در صورت تمایل صاحب کارگاه، زمین واگذار شده به صورت اجاره‌ای به طور قطعی با قیمت روز واگذار می‌گردد.

تبصره ۲ - همه‌ساله درآمد وصولی از فروش این گونه اراضی نزد خزانه‌داری کل واریز خواهد شد و از محل اعتبار ردیف خاصی که به همین منظور در قانون بودجه کل کشور پیش‌بینی می‌شود هر ساله تا سقف سه میلیارد ریال در اختیار وزارت کشاورزی قرار خواهد گرفت تا منحصراً جهت تأمین هزینه‌های مربوط به امور زیربنایی اراضی از قبیل زهکشی و تسطیح به مصرف برساند.

موادی از آئین‌نامه اجرای مفاد اسناد رسمی لازم‌الاجراء و طرز رسیدگی به شکایت از عملیات اجرائی ۱۳۸۷/۶/۱۹ شماره ۱/۸۷/۵۵۵۶:

مدیرعامل محترم روزنامه رسمی کشور

به پیوست یک نسخه آئین‌نامه اجرای مفاد اسناد رسمی لازم‌الاجراء و طرز رسیدگی به شکایت از عملیات اجرائی سازمان ثبت اسناد و املاک کشور که در تاریخ ۱۳۸۷/۶/۱۱ به تصویب و توشیح ریاست محترم قوه قضائیه رسیده، جهت درج در روزنامه رسمی ارسال می‌گردد.

رئیس حوزه ریاست قوه قضائیه - موحدی

آئین‌نامه اجرای مفاد اسناد رسمی لازم‌الاجراء و طرز رسیدگی به شکایت از عملیات اجرائی

فصل اول - تعاریف

ماده ۱- واژه‌ها و اصطلاحات بکار برده شده در این آئین‌نامه بشرح ذیل تعریف می‌شود:

الف - سند لازم‌الاجرا

سند رسمی یا عادی که بدون صدور حکم از دادگاه قابل صدور اجرائیه برای اجراء مدلول سند باشد مانند سند رسمی طلب و چک.

ب - سند ذمه

سند حاکی از تعهد مدیون به پرداخت وجه نقد یا پرداخت جنس یا تعهد به فعل معین که در اصطلاحات ثبتی در معنی مقابل اسناد مربوط به معاملات با حق استرداد بکار می‌رود.

ج - سند وثیقه

سندی است که دلالت بر عقد رهن یا معامله با حق استرداد یا بیع شرط کند که به موجب آن شخصی (اعم از اینکه مدیون باشد یا نه) عین مال منقول یا غیرمنقول خود را وثیقه انجام عملی قراردهد، خواه آن عمل، رد طلب باشد یا عمل دیگر.

چ - دستور اجرا

یعنی دستور به اجرای سند رسمی (و یا در حکم سند رسمی مانند چک) که حسب مورد توسط مراجع صالح ثبت یا سردفتر تنظیم کننده سند صادر می‌شود.

ح - سند انتقال اجرائی

بعد از مزایده مال مورد مزایده به موجب سند رسمی به برنده مزایده یا بستانکار منتقل می‌شود، آن سند را سند انتقال اجرائی می‌نامند.

خ - بازداشت

توقیف کردن اموال جهت اجرای مفاد سند.

د - حافظ

کسی که ادارات اجراء اسناد رسمی مال توقیف شده را نزد او به امانت گذارند تا حفظ و نگهداری کند.

ذ - صورتجلسه

سندی است که مقامی رسمی در جریان اجرای مفاد سند، عملی را در آن ثبت می کند.

ر- کارشناس رسمی

سی که به مناسب خبره بودن در فنی می تواند در مسائل مربوط به فن خود به عنوان صاحب نظر اظهار نظر کند و از مراجع ذیصلاح پروانه برای این کار داشته باشد.

ز - خبره

صاحب فنی که به جهت مهارت خود در موضوعات مربوط به فن خود صاحب نظر باشد.

س - مازاد

در اصطلاحات ثبتی مازاد بهای ملکی است که زائد بر مقدار طلب بستانکار مقدم باشد و چون معلوم نیست به ملک مورد بازداشت یا مورد وثیقه بستانکار اول بعد از مزایده برای پرداخت طلب او مازادی داشته باشد، آن را مازاد احتمالی هم نامیده اند.

ش - اعتراض شخص ثالث

شکایت شخصی است نسبت به عملیات اجرائی که از طرفین پرونده اجرائی نمی باشد.

ص - اعراض از رهن

یعنی مرتهن از وثیقه اش بگذرد. زیرا عقد رهن از سوی مرتهن جائز است و او می تواند آن را یک جانبه فسخ کند و حق وثیقه اش را ساقط نماید. پس دین با وثیقه او مبدل به دین بی وثیقه می شود و سند رهنی او سند ذمه ای می گردد و مقررات اجراء اسناد ذمه ای بر آن مترتب می شود.

ض - فک رهن

آزاد کردن عین مرهونه از قید رهن، خواه از طریق دادن دین و خواه از طریق ابراء دائن.

ط - فسخ سند

یعنی ثبت انحلال سند رسمی معامله در دفتری که آن سند را به ثبت رسانده است، مطابق تشریفات مقرر در قانون ثبت اسناد و املاک.

ظ - مزایده

صورت خاصی از فروش مال است که از مبلغ ارزیابی مال شروع شده و به پیشنهادکننده بالاترین قیمت واگذار می شود.

ع - نیابت اجرائی

نیابتی که اجرای ثبت در حدود قوانین و مقررات جهت انجام امور اجرائی به اداره ثبت محل دیگر که اقامتگاه مدیون یا اموال بدهکار در حوزه آن قرار دارد بدهد.

غ - هیأت نظارت

هیأتی است مرکب از مدیرکل ثبت استان یا قائم مقام او و دو نفر از قضات دادگاه تجدیدنظر استان به انتخاب رئیس قوه قضائیه که به کلیه اختلافات و اشتباهات مربوط به امور ثبتی در حوزه قضائی استان رسیدگی می نماید.

ف - شورای عالی ثبت

عالی ترین مرجع رسیدگی اداری در امور ثبتی که برای تجدیدنظر در آراء هیأت نظارت که از دو شعبه املاک و اسناد تشکیل می گردد.

ق - ممنوع الخروج

بدهکاری که به دلیل عدم معرفی مال یا عدم دسترسی به اموال وی به درخواست بستانکار وفق مقررات از خروج وی از کشور جلوگیری می شود.

ک - حق استرداد

حقی است که به موجب آن مدیون می تواند با رد طلب بستانکار مال مورد وثیقه را تحت تصرف کامل خود در آورد.

گ - حق الاجرا

حقی است به صورت پول که دولت از بابت اجرائیه اسناد رسمی می گیرد ه پنج درصد مبلغ مورد اجراست.

ل - حق الحفظه

حق الزحمه‌ای است که به حافظ برابر مقررات تعلق می گیرد.

ن - قبض اقساطی

قبوضی است که در معاملات اقساطی و اسناد اجاره به تعداد اقساط مورد تعهد صادر می شود.

م - حق سکنی

حق انتفاع هر گاه بصورت سکونت منتفع در مسکن متعلق به غیر باشد، آن را حق سکنی گویند.

فصل دوم - صدور اجرائیه

ماده ۲- درخواست اجراء مفاد اسناد رسمی از مراجع ذیل به عمل می آید:

الف - در مورد اسناد رسمی لازم الاجراء نسبت به دیون و اموال منقول و املاک ثبت شده و نیز املاک مورد وثیقه و اجاره (مشمول قانون روابط موجر و مستأجر) اعم از اینکه ملک مورد وثیقه و اجاره ثبت شده یا در جریان ثبت باشد از دفترخانه‌ای که سند را ثبت کرده است. در مورد سایر اسناد راجع به املاکی که ثبت در دفتر املاک نشده است برای اجراء مفاد سند ذینفع باید به دادگاه صالحه مراجعه کند.

ب - در مورد وجه یا مال موضوع قبوض اقساطی از ثبت محل و در این مورد باید اصل و تصویر گواهی شده قبوض اقساطی و سند پیوست تقاضانامه به ثبت محل داده شود. در تهران تقاضانامه اجرای قبوض اقساطی به اجراء داده می شود.

ج - در مورد مهریه و تعهداتی که ضمن ثبت ازدواج و طلاق و رجوع شده نسبت به اموال منقول و سایر تعهدات (به استثنای غیرمنقول) از دفتری که سند را تنظیم

کرده است و نسبت به اموال غیرمنقول که در دفتر املاک به ثبت رسیده است از دفتر اسناد رسمی تنظیم کننده سند.

د - در مواردی که موجر بعلت عدم وصول وجه قبوض اقساطی تخلیه مورد اجاره را بخواهد باید به دفتر اسناد رسمی تنظیم کننده سند مراجعه نماید.

ماده ۳- تقاضانامه طبق فرم مخصوص تنظیم می شود و باید شامل نکات زیر باشد:

۱- نام، نام خانوادگی، شماره شناسنامه، محل صدور آن، نام پدر، تاریخ تولد، کدملی، محل اقامت درخواست کننده اجرائیه یا نماینده قانونی او و شماره دفترخانه ای که سند در آن ثبت شده و یا قبوض اقساطی صادر گردیده است.

۲- نام، نام خانوادگی، شماره شناسنامه، محل صدور، نام پدر، تاریخ تولد، کدملی، محل اقامت متعهد و در صورت فوت متعهد، نام و مشخصات ورثه او. هرگاه بین ورثه محجور یا غایب وجود داشته باشد باید نام و مشخصات نماینده قانونی محجور یا غایب معین گردد و متعهدله یا نماینده قانونی او موظف است ورثه متعهد را معرفی و در این مورد احتیاجی به تسلیم گواهی حصر وراثت نیست. در صورت عجز متعهدله از معرفی ورثه، دفترخانه و اجرای ثبت تکلیفی نخواهد داشت.

۳- موضوعی که اجراء آن تقاضا شده است، اگر راجع به چگونگی اجراء مورد درخواست توضیحی دارد باید قید کند.

۴- تصریح به مطالبه خسارت تأخیر تأدیه در مورد بانکها و مراجعی که قانوناً حق دریافت آن را دارند.

۵- شماره و تاریخ مستند درخواست صدور اجرائیه.

تبصره - هرگاه درخواست اجراء از طرف وکیل یا مدیر شرکت یا ولی یا قیم یا سایر نمایندگان قانونی متعهدله به عمل آمده باشد باید مدارکی که سمت متقاضی را محرز بدارد پیوست شود و اگر اختیار انجام تعهد با متعهدله باشد با توجه به ماده ۲۲۶ قانون مدنی باید اخطار یا اظهارنامه رسمی را نیز که طی آن مطالبه به عمل آمده پیوست درخواست نامه کند.

ماده ۴- بستانکار با وثیقه باید در تقاضانامه صدور اجرائیه از دفترخانه نکات ذیل را بنویسد:

۱- میزان اصل طلب

۲- میزان سود

۳- حق بیمه که بستانکار طبق شرط سند پرداخت کرده باشد.

۴- میزان خسارت تأخیر تأدیه تا روز درخواست اجرائیه و از تاریخ مزبور به بعد طبق مقررات مربوطه.

تبصره - محاسبه سود و خسارت تأخیر تأدیه فیما بین متعهد و متعهدله (در مورد بانکها و مراجعی که قانوناً حق دریافت آنها را دارند) تا تاریخ صدور اجرائیه انجام می‌شود و بعد از آن با اداره ثبت مربوطه است.

ماده ۵ - سر دفتر پس از احراز هویت درخواست کننده و اینکه صلاحیت برای درخواست صدور اجرائیه دارد رونوشت سند را در برگ‌های ویژه ظرف ۲۴ ساعت با خط خوانا در سه نسخه (اگر متعهد یک نفر باشد و اگر متعدد باشد یا وثیقه متعلق به متعهد نباشد برای هریک از متعهدین و صاحب وثیقه دو نسخه اضافه می‌شود) تهیه کرده و موضوعی را که باید اجرا شود در محل مخصوص آن نوشته (در صورتی که در صدور آن اشکالی نباشد) ظرف ۴۸ ساعت از تاریخ وصول تقاضا برگ‌های اجرائیه را امضا کرده و به مهر ویژه (اجراء شود) رسانیده و برای اجراء نزد مسئول اجراء می‌فرستد و رسید دریافت می‌کند، عملیات اجرائی بلافاصله آغاز می‌شود.

(سر دفتر می‌تواند در برگ‌های اجرائیه مفاد سند را بطور کامل تایپ کامپیوتری نماید).

تبصره اول - هرگاه سر دفتر در صدور اجرائیه با اشکالی روبرو شود باید از صدور آن خودداری کرده و با طرح صریح اشکال از ثبت محل استعلام و کسب تکلیف نماید و اداره مذکور مکلف است او را راهنمایی کند و هرگاه ثبت محل هم با اشکال مواجه شود از ثبت استان مربوطه کسب تکلیف خواهد نمود.

تبصره دوم - ورقه اجرائیه را فقط نسبت به تعهداتی می‌توان صادر کرد که در سند منجزاً قید شده باشد.

تبصره سوم - در مواردی که مرجع صدور اجرائیه اداره ثبت است نیر مدلول این ماده و تبصره‌های مذکور فوق رعایت می‌شود.

ماده ۶ - نسبت به معاملات املاک یک نسخه اجرائیه از دفترخانه اضافه صادر می‌شود که به وسیله مسئول اجراء به ثبت محل ارسال می‌گردد و ثبت محل مکلف است ظرف سه روز وضع ثبتی ملک و حدود و مشخصات آن را به اجراء اطلاع دهد و تا وصول این اطلاع جز ابلاغ اجرائیه اقدامی نمی‌شود.

ماده ۷ - هرگاه احدی از ورثه قبل از صدور اجرائیه دین مورث خود را پرداخت نماید، پرداخت کننده به عنوان قائم مقام طلب کار می‌تواند علیه سایر وراثت نسبت به سهم الارث آنان مبادرت به صدور اجرائیه نماید.

ماده ۸ - دفاتر اسناد رسمی نیز مکلفند در موقع صدور اجرائیه هر نوع سند لازم الاجراء صدور اجرائیه را در ملاحظات ثبت مربوطه با ذکر تاریخ قید و امضاء نمایند.

ماده ۹ - در صورتی که متعهدله فوت کند، هریک از ورثه می‌تواند با ارائه گواهینامه فوت و شناسنامه وراثت خود را اثبات کرده و درخواست صدور یا تعقیب اجرائیه مورث خود را در سهم الارث خود بکند ولی پس از اجراء اجرائیه وجه یا مال مورد تعهد به اداره ثبت سپرده می‌شود و تسلیم آن به ورثه موکول به ارائه گواهی حصر وراثت و مفصلاً حساب مالیاتی خواهد بود.

ماده ۱۰ - در اسناد وثیقه هرگاه دارنده حق استرداد (اعم از بدهکار اصلی یا منتقل الیه) با قید حق بستانکار و ذکر تاریخ انقضاء مدت اسناد با جلب رضای بستانکار حق استرداد خود را واگذار کند اجرائیه باید علیه آخرین منتقل الیه صادر و تعقیب گردد.

ماده ۱۱ - هرگاه اجرائیه قبل از اعلام ورشکستگی متعهد صادر و به او ابلاغ و اقدامات اجرائی انجام شده باشد و حکم بدوی ورشکستگی فسخ و این حکم قطعی شود، نیازی به تجدید عملیات قانونی انجام شده قبلی نیست.

ماده ۱۲- با ادعای گم شدن قبوض اقساطی اجرائیه صادر نخواهد شد.
 ماده ۱۳- اجرای ثبت باید اجرائیه‌های واصله را به ترتیب تاریخ وصول در دفتر مخصوص ثبت کند.

فصل سوم - ابلاغ

ماده ۱۴- اجراء پس از وصول اجرائیه با رعایت ماده ۱۳ این آئین‌نامه باید آن را در دفاتر لازمه وارد و پرونده برای آن تنظیم و در صورتی که متعهد مقیم محل حوزه ثبتی مرجع صدور اجرائیه باشد. نام مأمور ابلاغ را در آن نوشته و جهت ابلاغ به مأمور تسلیم کند.

اگر متعهد مقیم حوزه ثبتی دیگر باشد بر گهای اجرائی در ظرف ۲۴ ساعت به ثبت محلی که متعهد مقیم آنجا است ارسال می‌شود. در صورت نبودن مأمور ابلاغ در اداره ثبت به (نیروی انتظامی) محل جهت ابلاغ ارسال می‌گردد و در مورد مقیمین در کشورهای بیگانه به وسیله دفتر نظارت و هماهنگی اجرای اسناد رسمی سازمان ثبت به وزارت امور خارجه ارسال می‌شود که طبق مقررات ابلاغ نمایند.

تبصره - سازمان ثبت می‌تواند در امر ابلاغ اجرائیه - اخطاریه و سایر اوراق مربوطه از مأمورین شرکت پست یا شرکت‌های غیردولتی از طریق عقد قرارداد برابر مقررات استفاده نماید.

ماده ۱۵- مأمور اجرا مکلف است ظرف ۴۸ ساعت از زمان دریافت اوراق اجرائیه یک نسخه از آن را به شخص متعهد تسلیم و در نسخه دیگر با ذکر تاریخ با تمام حروف رسید بگیرد. اگر متعهد از رؤیت یا امضاء اجرائیه امتناع کند مأمور مراتب را شخصاً و کتباً گواهی خواهد کرد اگر متعهد در اقامتگاه حضور نداشته باشد به یکی از بستگان یا خادمان او که در آن محل ساکن و سن ظاهری او برای تمیز اهمیت برگ اجرائیه کافی باشد ابلاغ می‌کند؛ مشروط بر اینکه بین متعهد و شخصی که برگ را دریافت می‌دارد تعارض منفعت نباشد. اگر اشخاص نامبرده بی‌سواد باشند اثر انگشت آن‌ها باید در ذیل

برگ اجرائی و سایر اوراق منعکس شود و هرگاه به جهتی از جهات نتوانند رسید بدهند، مأمور این نکته را با مسئولیت خود قید خواهد نمود و هرگاه این اشخاص در محل نباشند یا رسید ندهند مأمور باید اجرائیه را به اقامتگاه متعهد الصاق کند و مراتب را در نسخه دیگر بنویسد.

الف - در مورد شرکت‌ها اوراق اجرائی به مدیر شرکت یا دارنده حق امضاء و در صورت انحلال شرکت به مدیر یا مدیران تصفیه ابلاغ می‌شود چنانچه اشخاص مزبور از رویت یا امضاء اجرائیه امتناع نمایند، مأمور مراتب را شخصاً و کتباً گواهی می‌کند اگر اشخاص فوق در محل حضور نداشته باشند اوراق اجرائی حسب مورد به اقامتگاه شرکت یا نشانی مدیر و یا مدیران تصفیه طبق آگهی انحلال شرکت الصاق خواهد شد.

ب - در مورد وزارتخانه‌ها و ادارات دولتی و سازمان‌های وابسته به دولت و مؤسسات عمومی و شهرداری‌ها و بنیاد و نهادها، اوراق اجرائی مستقیماً به وسیله پست سفارشی برای مسئول وزارتخانه یا اداره یا سازمان یا مؤسسه، یا شهرداری فرستاده می‌شود. در این صورت پس از گذشت ده روز از تاریخ تسلیم اوراق اجرائی به پست با رعایت مواد مقرر در آئین دادرسی مدنی اجرائیه ابلاغ شده محسوب است.

ج - اگر محل اقامت متعهد سند اداره دولتی یا سازمان‌های وابسته به آن و یا شهرداری معین شده باشد اجرائیه در همان محل وفق مقررات ابلاغ می‌شود.

د - در صورتی که نشانی متعهد صندوق پستی باشد یک برگ اجرائیه وسیله پست سفارشی به صندوق پستی ارسال می‌شود و از تاریخ تسلیم به پست پس از گذشت ده روز اجرائیه ابلاغ شده محسوب می‌شود.

ه - در اسنادی که اقامتگاه متعهد پست الکترونیک نیز قید شده باشد، ابلاغ اجرائیه در اداراتی که از سیستم رایانه استفاده می‌نمایند از طریق ارسال به پست الکترونیک صورت می‌گیرد. در این صورت پس از گذشت ۴۸ ساعت از تاریخ ارسال اجرائیه ابلاغ شده محسوب می‌شود.

تبصره ۱- مأمور اجرا نباید با کسی که اوراق اجرائیه یا سایر اخطاریه‌ها و اوراق به او ابلاغ می‌شود و یا عملیات اجرائی له و علیه او انجام می‌شود، قرابت سببی یا نسبی تا درجه سوم از طبقه دوم داشته و مابین او و شخص موردنظر تعارض منفعت و یا پرونده اجرائی و یا دعوی جزائی و مدنی مطرح باشد.

تبصره ۲- مأمورین اجرا و ابلاغ باید نام و مشخصات کسی را که اجرائیه به او ابلاغ شده و اینکه چه سمتی با متعهد دارد و محل و تاریخ ابلاغ را با تعیین ساعت و روز و ماه و سال و نام مشخصات خود با جوهر ثابت و عبارت خوانا و با تمام حروف در نسخه‌ای که به شعب اجراء تسلیم خواهند نمود بنویسند و امضاء کنند.

ماده ۱۶- در کلیه اسناد رسمی بایستی اقامتگاه متعاملین به طور وضوح در سند قید شود. اقامتگاه متعاملین همان است که در سند قید شده و مادام که تغییر اقامتگاه خود را قبل از صدور اجرائیه به دفترخانه و قبل از ابلاغ به اجرا با نشانی صحیح با ذکر نام خیابان و کوچه و شماره پلاک شهرداری محل اقامت اعم از خانه، مغازه، محل کار و غیره که بتوان اجرائیه را به آنجا ابلاغ کرد، اطلاع ندهند کلیه برگ‌های اجرائیه - اخطاریه‌های اجرائی به محلی که در سند قید شده ابلاغ می‌شود و متعهد نمی‌تواند به عذر عدم اطلاع، متعذر گردد. دفاتر اسناد رسمی و ازدواج و طلاق مکلفند پس از صدور اجرائیه مراتب را به آخرین نشانی متعهد از طریق پست سفارشی به او اطلاع دهند و برگ‌های اجرائیه را به ضمیمه قبض پست سفارشی با سایر مدارک جهت تشکیل پرونده و ابلاغ اجرائیه و عملیات اجرائی به ثبت محل در قبال اخذ رسید تحویل دهند.

ماده ۱۷- متعهد مکلف است دلیل اقامت خود را در محلی که به عنوان اقامتگاه جدید خود معرفی می‌نماید به دفترخانه یا اجراء تسلیم و رسید دریافت کند. به اظهاراتی که متکی به دلیل کتبی از قبیل سند رسمی که دلالت بر تغییر اقامتگاه داشته باشد یا گواهی نیروی انتظامی محل در داخل کشور و کنسولگری یا مأمورین سیاسی ایران در خارج از کشور نباشد، ترتیب اثر داده نخواهد شد.

ماده ۱۸- هرگاه محل اقامت متعهد در سند تعیین نشده یا محلی که تعیین گردیده موافق با واقع نباشد و یا به جهاتی محل مزبور از بین رفته و اساساً شناخته نشود اجرائیه یا اختطاریه ظرف ۲۴ ساعت در یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار محل و اگر در محل روزنامه نباشد، در روزنامه کثیرالانتشار نزدیک‌ترین محل فقط یک مرتبه آگهی خواهد شد و در آگهی مزبور باید تصریح شود که ظرف ده روز پس از انتشار آگهی عملیات اجرائی جریان خواهد یافت و در صورتی که متعهدله، متعهد را معرفی نماید اجرائیه طبق مقررات ابلاغ واقعی خواهد شد.

ماده ۱۹- هرگاه متعهد قبل از صدور اجرائیه فوت شود و درخواست صدور اجرائیه علیه ورثه به عمل آید اجرائیه در اقامتگاه مورث به آنان ابلاغ واقعی می‌گردد. در صورتی که ابلاغ واقعی در محل مزبور به هریک از آنان میسر نگردد یا کسی که به نحو مزبور ابلاغ واقعی به او ممکن نگردیده اقامتگاه خود را اعلام ندارد و متعهدله نیز نتواند اقامتگاه او را به ترتیبی که ابلاغ واقعی میسر گردد تعیین نماید ابلاغ اجرائیه با رعایت ماده ۱۸ فوق‌الذکر وسیله درج در جراید به عمل می‌آید. تبصره - در صورتی که متعهد پس از صدور اجرائیه و قبل از ابلاغ فوت کند طرز ابلاغ به ورثه به ترتیب مزبور خواهد بود.

ماده ۲۰- هرگاه متعهد صغیر یا محجور باشد اجرائیه و سایر عملیات اجرائی حسب مورد به ولی یا قیم او ابلاغ می‌شود.

فصل چهارم - ترتیب اجراء

ماده ۲۱- از تاریخ ابلاغ اجرائیه متعهد باید ظرف ده روز مفاد آن را به موقع اجراء بگذارد یا ترتیبی برای پرداخت دین خود بدهد یا مالی معرفی کند که اجرای سند را میسر گرداند.

اگر خود را قادر به اجرای مفاد اجرائیه نداند باید ظرف همان مدت صورت جامع دارائی خود را به مسئول اجراء بدهد و اگر مالی ندارد صریحاً اعلام کند. بدهکاری که

در مدت مذکور قادر به پرداخت دین خود نبوده مکلف است هر موقع که متمکن از پرداخت تمام یا قسمتی از بدهی خود گردد آن را بپردازد.

تبصره - مقررات این ماده مانع نمی‌شود که بستانکار هر وقت مالی از مدیون به‌دست آید به تعقیب اجرائیه و استیفای طلب خود اقدام کند.

ماده ۲۲- قیمت مالی که برای بازداشت معرفی می‌شود باید متناسب با دین بوده و نیز بلا مانع بودن آن جهت استیفای موضوع لازم‌الاجراء از هر جهت محرز باشد.

ماده ۲۳- معرفی مطالبات از طرف متعهد در صورت قبول متعهدله اشکال ندارد هر چند که مطالبات مؤجل باشد.

ماده ۲۴- ثالث می‌تواند مال خود را برای اجراء اجرائیه معرفی کند. در این صورت پس از بازداشت از طرف اجراء معرفی کننده حق انصراف ندارد.

معرفی مال ثالث به توسط مدیون سند و کالتاً از جانب مالک در صورت دلالت صریح و کالتنامه رسمی بر این امر منعی ندارد، در این صورت پس از بازداشت مال، موکل حق ندارد تقاضای استرداد مال مورد بازداشت را بنماید.

ماده ۲۵- معرفی مال از طرف بدهکار یا ثالث مانع از تقاضای بازداشت اموال دیگر مدیون از طرف متعهدله نخواهد بود مشروط به اینکه فروش آن آسان‌تر باشد، در این صورت پس از بازداشت، معادل آن از اموالی که قبلاً بازداشت شده است رفع بازداشت می‌شود، این تقاضا از طرف متعهدله فقط برای یک مرتبه تا قبل از انتشار آگهی مزایده پذیرفته خواهد شد.

ماده ۲۶- در صورتی که مال به آسانی قابل فروش باشد نمی‌توان آن را به مال دیگر تبدیل کرد مگر به رضای ذینفع.

ماده ۲۷- متعهدله می‌تواند قبل از انقضاء مدت مذکور در ماده ۲۱ این آئین‌نامه تقاضای تأمین طلب خود را از اموال متعهد بکند در این صورت اجراء بلافاصله پس از ابلاغ اجرائیه معادل موضوع لازم‌الاجراء را از اموال متعهد بازداشت می‌کند.

ماده ۲۸- اگر اجرائیه بر تسلیم عین منقول صادر شده باشد و تا ده روز پس از ابلاغ

متعهد آن را تسلیم نکند مأمور اجراء عین مزبور و منافع آن را (در صورتی که اجرائیه بر منافع نیز صادر شده باشد) به متعهدله تسلیم کرده قبض رسید خواهد گرفت مگر اینکه مال در تصرف غیر بوده و متصرف نسبت به عین یا منافع آن دعوی مالکیت کند که در این صورت مأمور اجراء متعرض آن نمی شود و متعهدله می تواند به دادگاه مراجعه کند.

اگر اجرائیه بر تسلیم مال غیر منقول ثبت شده صادر شده باشد و متصرف نسبت به منافع آن به استناد حکم دادگاه یا سند رسمی صادر از مالک (که تاریخ آن مقدم بر سند متعهدله باشد) دعوی حق کند مال با رعایت حقوق و تصرفات مستند به حکم یا سند رسمی تحویل متعهدله داده می شود متعهدله در صورتی که معترض باشد می تواند به دادگاه مراجعه کند.

ماده ۲۹- هرگاه موضوع اجرائیه عین معین منقول بوده و به آن دسترسی نباشد یا مال کلی در ذمه بوده و متعهد از انجام تعهد امتناع ورزد یا مثل آن در خارج یافت نشود متعهدله می تواند بهای روز اجراء تعهد را بخواهد در این مورد رئیس ثبت محل بهای مزبور را به وسیله کارشناس رسمی تعیین و از متعهد خواهد گرفت، مگر اینکه در سند ترتیب دیگری بین طرفین مقرر شده باشد که طبق آن عمل می شود.

ماده ۳۰- برگ های اجرائیه که از حوزه ای به حوزه دیگر ارجاع می شود، رئیس ثبت محل مکلف است طبق مقررات این آئین نامه اقدام کند.

ماده ۳۱- در هر مورد که نیابت اجرائی طبق ماده ۳۰ این آئین نامه داده می شود، ثبت نیابت دهنده مادام که از نتیجه اقدام ثبت مرجوع الیه مطلع نشده نباید عملیات اجرائی را خود تعقیب کند و باید مترصد اقدامات مورد نیابت باشد ولی اگر متعهدله مالی را از متعهد معرفی نماید و برای ثبت نیابت دهنده احراز شود که موضوع نیابت توسط ثبت مرجوع الیه انجام نگردیده توقیف مال معرفی شده اشکال قانونی ندارد و در این صورت به ثبت مرجوع الیه مراتب را بلافاصله اطلاع خواهد داد تا دیگر اقدامی از این جهت به عمل نیآورد.

ماده ۳۲- ادارات ثبت نمی‌توانند نیابت اجرائی از اداره تصفیه یا مدیر تصفیه یا اجرائیات دارائی و اجرای احکام دادگاه بپذیرند ولی مراجع مذکور در حدود مقررات و وظایف و صلاحیت خود می‌توانند توقیف املاک و مطالبات و دریافت سپرده‌های ورشکسته و متعهد را از ادارات ثبت بخواهند.

ماده ۳۳- شخصی که در اجرا از بدهی متعهد، ضمانت می‌کند باید از عهده آن برآید در صورت خودداری، مسئول اجراء مورد ضمانت را بدرخواست متعهدله برابر مقررات استیفاء خواهد کرد.

ماده ۳۴- در موردی که اجرائیه برای انجام تعهدی از قبیل تعمیر بنا، قنات، یا تکمیل ساختمان یا بنای جدید یا غرس اشجار و امثال آن، صادر شده و متعهد پس از ابلاغ اجرائیه اقدام به انجام آن ننماید، اداره ثبت متعهد را الزام به انجام تعهد یا پرداخت هزینه‌های لازم برای انجام آن می‌نماید، اگر متعهد اقدام نکند متعهدله می‌تواند با اطلاع اداره ثبت به هزینه خود تعهد مزبور را انجام دهد و اگر کیفیت انجام تعهد یا تعیین میزان هزینه آن محتاج به نظر کارشناس باشد، اداره ثبت یک نفر کارشناس رسمی برای تعیین کیفیت انجام تعهد یا هزینه آن تعیین خواهد کرد، و حق الزحمه کارشناس به میزان مناسبی جزء سایر هزینه‌ها از متعهدله توسط اجرای ثبت دریافت می‌گردد و متعهدله حق دارد کلیه هزینه‌ها را از متعهد توسط اجرای ثبت مطالبه و دریافت نماید.

ماده ۳۵- در مواردی که متعهد قبوض اداره دارائی و شهرداری را راجع به مالیات و عوارض قانونی و یا فیش بانکی که حاکی از تأدیه بدهی به حساب بانکی متعهدله باشد و یا حکم دادگاه را که مشعر بر براءت او باشد ارائه دهد اداره ثبت یا اجرا باید وجوه پرداختی را محسوب و مفاد حکم را اجراء کند و در مورد فیش بانکی تأییدیه آن را از بانک بخواهد.

ماده ۳۶- هرگاه در سند برای تأخیر انجام تعهد، وجه التزام معین شده باشد مطالبه وجه التزام مانع مطالبه اجراء تعهد نمی‌باشد ولی اگر وجه التزام برای عدم انجام تعهد مقرر شده باشد متعهدله فقط می‌تواند یکی از آن دو را مطالبه کند.

ماده ۳۷- حق الوکاله و کیل در صورت دخالت در تمام اقدامات اجرائی تا مرحله وصول طبق قرارداد منعقد شده بین طرفین و حداکثر تا میزان مصرح در آئین نامه اصلاحی قانون وکالت در صورت تقاضای ذینفع قابل مطالبه و وصول است و در مورد اسناد و وثیقه همان مورد وثیقه جوابگویی حق الوکاله نیز خواهد بود.

ماده ۳۸- ابراء ذمه مدیون نسبت به خسارت یا قسمتی از اصل مانع از صدور اجرائیه و ارزیابی و مزایده تمام مورد وثیقه نخواهد بود و در صورت عدم شرکت خریدار در مزایده و واگذاری مورد وثیقه به دائن، مبلغ ابراء شده به مدیون مسترد یا به حساب سپرده ثبت تودیع می گردد.

ماده ۳۹- در مورد مالی که در مقابل مطالباتی وسیله اجرای ثبت توقیف شده باشد، بستانکار بازداشت کننده مازاد می تواند تمام دیون و هزینه های قانونی بازداشت کنندگان مقدم و حقوق دولتی را در صندوق ثبت تودیع و تقاضای توقیف مال و استیفای حقوق خود را از آن بنماید. در این صورت از توقیف ها رفع اثر نموده و مال بابت کل یا قسمتی از طلب او و مجموع وجوه تودیع شده بلافاصله توقیف و از طریق مزایده به فروش می رسد.

تبصره - در کلیه پرونده های اجرائی که مورد مزایده به بستانکار واگذار می شود، بدهکار می تواند تا قبل از تنظیم و امضاء سند انتقال اجرائی یا تحویل مال حسب مورد اقدام به پرداخت بدهی خود نماید.

ماده ۴۰- هزینه آگهی، دستمزد کارشناس، حق الحفاظه، حق الاجرا و حق مزایده نسبت به اموال منقول و غیر منقول و سایر هزینه های قانونی بعهده متعهد می باشد و مانند اصل طلب وصول می شود.

در هر مورد که نتوان این هزینه ها را از متعهد وصول کرد متعهدله باید آنرا پرداخت نماید در اینصورت پس از فروش مال یا وصول طلب، بموجب همان اجرائیه وصول و به متعهدله داده شود.

فصل پنجم - بازداشت اموال منقول

ماده ۴۱- بازداشت اموال متعهد به تقاضای متعهدله صورت می‌گیرد و مأمور اجرا با حضور نماینده دادستان و در صورت لزوم با حضور مأمور نیروی انتظامی و با معرفی متعهدله اقدام به بازداشت اموال متعلق به متعهد می‌نماید و حاضر نبودن متعهد یا بستگان و خادمینش و نیز بسته بودن محلی که مال در آن است مانع بازداشت مال نیست.

ماده ۴۲- در صورتی که دین و متفرعات تا سی میلیون ریال ارزش داشته باشد و مال معرفی شده حسب‌الظاهر بیش از مبلغ مزبور به تشخیص مأمور اجرا ارزش نداشته باشد، بدون نظر کارشناس از اموال مدیون بازداشت خواهد کرد. در غیراینصورت مأمور اجراء در موقع بازداشت اموال نظر کارشناس رسمی را جلب خواهد کرد و از اموال متعهد معادل طلب و یک تا دو عشر اضافه بازداشت می‌کند اگر مال مورد بازداشت غیرقابل تجزیه و بیش از میزان مذکور فوق باشد تمام آن بازداشت می‌شود. تبصره - چنانچه مأمور اجرا نتواند ارزش مال را تعیین نماید از خبره محلی استفاده می‌شود.

ماده ۴۳- اموالی که باید بازداشت شود در همان جایی که هست بازداشت می‌شود در صورت لزوم به جای محفوظی نقل می‌گردد. در هر حال باید مال بازداشت شده به حافظ سپرده شود، در صورت عدم توافق متعهدله در انتخاب حافظ انتخاب او با مأمور اجراء است.

ماده ۴۴- کسی که مال بازداشت شده را به عنوان حافظ دریافت می‌کند به اعتراض او به بازداشت پس از قبول مال به عنوان حافظ در ادارات ثبت ترتیب اثر داده نخواهد شد. ماده ۴۵- حافظ باید به قدر امکان دارائی داشته باشد و حتی المقدور بدون نقل مال مورد بازداشت به جای دیگر تعهد حفاظت مال را بکند.

تبصره - مأمور اجراء اگر در انتخاب حافظ واجد شرایط امانت و شرایط دیگر راجع به امین تقصیر کند، با حافظ متضامناً مسئول خواهد بود.

ماده ۴۶- مأمور اجرا نمی‌تواند بدون تراضی کتبی طرفین اموال بازداشت شده را به اشخاص زیر بسپارد:

الف - به اقوام و اقربای خود تا درجه سوم از طبقه دوّم.

ب - به متعهدله و متعهد و همسر آنان و به اشخاصی که با متعهد و یا متعهدله قرابت نسبی یا سببی تا درجه سوم از طبقه دوّم دارند و به مخدوم یا خدمه آنان مگر اینکه شخص دیگری برای حفظ اموال بازداشت شده پیدا نشود.

ماده ۴۷- مأمور اجرا یک نسخه از صورتمجلس اموال بازداشت شده را به حافظ داده و ذیل صورتمجلس رسید می‌گیرد. مأمور اجرا به تقاضای متعهد یا متعهدله یک نسخه از صورتمجلس اموال را به آنان می‌دهد.

ماده ۴۸- حافظ حق مطالبه حق الحفاظه (اعم از کرایه محل و غیره) را متناسب با ارزش مال مورد بازداشت دارد. تشخیص تناسب با رئیس ثبت محل می‌باشد و اگر تعلق مال مورد حفاظت به شخص ثالث احراز شود پرداخت حق الحفاظه به عهده معرفی کننده است.

در مورد تعیین حق الحفاظه می‌توان از نظر کارشناس رسمی استفاده کرد.

ماده ۴۹- اگر عملیات اجرائی پایان یابد و صاحب مال از دریافت آن امتناع ورزد و مراجعه نکند و حافظ هم راضی به ادامه حفاظت نباشد، رئیس ثبت محل از طریق مزایده اقدام به فروش آن نموده و به هر مبلغی که خریدار پیدا کند، به فروش رسانیده و ثمن را در صندوق ثبت بنام مالک آن واریز و از آن محل حق الحفاظه پرداخت می‌شود این موضوع بایستی قبل از مزایده طی اخطاری به صاحب مال ابلاغ شود.

ماده ۵۰ - حافظ در صورت مطالبه مال از طرف اداره ثبت باید آن را تحویل دهد، در صورت امتناع یا تقصیر ضامن است و در حکم مدیون اصلی است و اداره ثبت معادل مال بازداشت شده را از دارائی حافظ استیفاء خواهد کرد و در صورت ضرورت تغییر حافظ به نظر رئیس ثبت می‌باشد.

ماده ۵۱ - هرگاه مال بازداشت شده منافع داشته باشد، حافظ باید آن را حفظ و حساب آن را هم بدهد. هرگاه حفاظت مستلزم هزینه فوری قبل از کسب اذن از اداره ثبت باشد حافظ می تواند از مال خود داده و با تسلیم مدارک به اداره ثبت احتساب کند یا به تشخیص خود و اطلاع و تأیید مسئول اجرا در صورت داشتن منافع از محل موجود در غیر اینصورت قسمتی از مال مورد حفاظت را صرف نگهداری مابقی کند.

ماده ۵۲ - در صورتی که بخواهند قسمتی از مال متعهد را بازداشت نمایند و متعهد یا بستگان او غایب باشند باید از بقیه اموال صورت جامعی با قید کلیه مشخصات برداشته و نیز اگر بخواهند مال بازداشت شده را از محلی که اموال دیگر متعهد در آنجاست خارج کنند، باید متعهدله شخص معتبری را برای حفاظت سایر اموال متعهد به اجراء معرفی کند.

ماده ۵۳ - بازداشت منافع جایز است.

ماده ۵۴ - بازداشت حقوق مدیون نسبت به سرقفلی جایز است لکن مزایده آن به لحاظ رعایت منافع اشخاص ثالث جایز نیست در صورت بازداشت منافع یا سرقفلی مراتب به اداره ثبت محل جهت ثبت در دفاتر بازداشتی و ابلاغ آن به دفاتر اسناد رسمی مربوطه اعلام می گردد.

ماده ۵۵ - بازداشت حقوق مدیون نسبت به سرقفلی و منافع مانع از این نیست که اگر مال دیگری از متعهد یافت شود به تقاضای ذینفع بازداشت گردد در این صورت هرگاه مال بازداشت شده معادل طلب بستانکار باشد از حقوق رفع بازداشت خواهد شد.

ماده ۵۶ - هرگاه چند بستانکار علیه یک نفر اجرائیه صادر کند آنکه به نفع او بازداشت در تاریخ مقدم صورت گرفته است نسبت به وصول طلب از مورد بازداشت حق تقدم دارد.

تبصره - اگر اجرائیه های متعدد علیه متعهد صادر شده باشد و بستانکاران در یک روز درخواست بازداشت اموال متعهد را بنمایند، پس از بازداشت مال مورد بازداشت بین بستانکاران به نسبت طلب آنان قسمت می شود.

ماده ۵۷ - قرارداد خصوصی برخلاف ترتیب مذکور در ماده ۵۶ این آئین نامه و تبصره آن نسبت به ثالث اعتبار ندارد.

ماده ۵۸ - در مورد ماده ۵۶ مذکور تفاوتی نمی کند که اجرائیه های متعدد از ثبت صادر شده باشد یا اجراء دادگاه و ثبت و یا از سایر مراجع قانونی که حق توقیف مال مدیون را دارند.

ماده ۵۹ - هرگاه مدیون سند ذمه ای، از ثالثی طلب با وثیقه داشته باشد بازداشت آن طلب نزد ثالث مذکور جایز است. در این صورت بازداشت کننده قائم مقام طلبکار با وثیقه شده و از حقوق دارنده وثیقه طبق مقررات اسناد وثیقه استفاده خواهد کرد.

ماده ۶۰ - در اجرای اسناد ذمه ای علیه ورثه متوفی بازداشت اموال ورثه با رعایت ماده ۲۲۶ قانون امور حسبی جایز است مگر اینکه وارث ترکه را رد کرده باشد و رد ترکه با رعایت مادتين ۲۴۹ و ۲۵۰ قانون امور حسبی محرز و انجام شده باشد.

ماده ۶۱ - اموال و اشیاء زیر از مستثنیات دین است و بازداشت نمی شود:

۱- مسکن متناسب با نیاز متعهد و اشخاص واجب النفقه او.

۲- لباس، اشیاء، اسباب و اثاثی که برای رفع حوائج متعهد و اشخاص واجب النفقه او لازم است.

۳- آذوقه موجود به قدر احتیاج سه ماهه متعهد و عائله او.

۴- وسائل و ابزار کار کسبه، پیشه وران و کشاورزان متناسب با امرار معاش خود و اشخاص واجب النفقه آنان.

۵- وسیله نقلیه متناسب با نیاز متعهد و اشخاص واجب النفقه او.

۶- سایر اموال و اشیائی که به موجب قوانین خاص، غیر قابل توقیف می باشد.

تبصره ۱- در صورت فوت متعهد، دیون از کلیه اموال بجامانده از او بدون استثناء چیزی، استیفاء می شود.

تبصره ۲- در صورت بروز اختلاف نسبت به متناسب بودن اموال و اشیاء موصوف با نیاز اشخاص فوق الذکر، رئیس ثبت محل با توجه به وضعیت خاص متعهد و عرف

محل، مطابق ماده ۱۶۹ این آئین‌نامه اتخاذ تصمیم خواهد کرد. ماده ۶۲ - بازداشت اموال متعلق به شهرداریها و وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی که درآمد و مخارج آنها در بودجه کل کشور منظور می‌گردد با رعایت قانون نحوه پرداخت محکوم به دولت و عدم تأمین توقیف اموال دولتی مصوب ۱۳۶۵/۸/۱۵ و قانون راجع به منع توقیف اموال منقول و غیرمنقول متعلق به شهرداریها مصوب ۱۳۶۱/۲/۱۴ صورت می‌گیرد.

ماده ۶۳ - بازداشت مال منقولی که در تصرف غیر است و متصرف نسبت به آن ادعای مالکیت می‌کند، ممنوع است.

ماده ۶۴ - قبل از بازداشت اموال باید صورتی مرتب شود که در آن اسامی و توصیف کلیه اشیاء بازداشت شده نوشته شود و در صورت لزوم کیل و وزن و عدد اشیاء معین شود و در مورد طلا و نقره آلات هر گاه عیار آنها معین باشد در صورتمجلس قید می‌گردد و در جواهر عدد و اندازه و صفات و اسامی آنها معین می‌شود.

در کتب اسم کتاب و مصنف و تاریخ طبع - در تصویر و پرده‌های نقاشی موضوع پرده و طول و عرض آنها و اسم نقاش اگر معلوم باشد - در نوع مالالتجاره تعداد عدل تصریح می‌شود.

در سهام و کاغذهای قیمتی عدد و قیمت اصلی و نوع آنها در صورت مجلس معین می‌شود و همچنین در صورت ریز اشیاء نو یا مستعمل بودن آنها باید قید گردد. تبصره ۱- عدد و کیل و وزن باید با تمام حروف نوشته شود و صورتمجلس باید به امضاء و مهر مأمور اجرا برسد.

تبصره ۲- اگر در صورت ریز اشیاء، سهو و اشتباهی به عمل آید در آخر صورت تصریح و به امضاء مأمور اجراء و حاضرین می‌رسد. تراشیدن و پاک کردن و نوشتن بین سطرها ممنوع است.

تبصره ۳- حتی المقدور صورتمجلس روی برگ‌های چاپی تنظیم خواهد شد.

- ماده ۶۵ - مازاد احتمالی مال مورد وثیقه یا توقیف شده قابل بازداشت است مأخذ محاسبه مازاد احتمالی جمع ارقام ذیل است:
- الف - اصل طلب سود و خسارت تأخیر با رعایت ماده ۳۴ اصلاحی قانون ثبت و سایر مقررات مربوطه.
- ب - حق مزایده (حق حراج).
- ج - حق الاجرا.
- ه - حق الوکاله اگر جزء قرارداد مذکور در سند باشد.
- و - حق بیمه و سایر هزینه‌هایی که بستانکار با وثیقه (و کسی که اصل ملک در مقابل طلب او توقیف شده است) پرداخته و برابر مقررات این آئین‌نامه حق وصول آن را از متعهد دارد.
- ماده ۶۶ - هرگاه نسبت به اشیائی که بازداشت می‌شود اشخاص ثالث اظهار حقی نمایند مأمور اجرا اسم مدعی و چگونگی اظهار را قید می‌کند.
- ماده ۶۷ - در مواردی که متعهدله و متعهد یا نماینده دادسرا و گواهان حاضر باشند صورت ریز اشیاء به امضای آنها نیز می‌رسد و هرگاه امتناع از امضاء نمایند مراتب در صورتجلسه قید می‌گردد.
- ماده ۶۸ - اشخاص مذکور در ماده قبل می‌توانند ایرادات خود را در باب صورتمجلس تنظیم شده به مأمور اجراء اظهار نمایند مأمور اجراء آن اظهارات را با جهات رد و قبول آن در صورتمجلس قید می‌نماید.
- ماده ۶۹ - هرگاه اموال منقول در جای محفوظ و معین باشد مأمور اجرا مدخل آن را بسته و مهر و موم می‌نماید و هرگاه اشیاء در جای محفوظ و معینی نباشد به هر کدام از اشیاء کاغذی الصاق کرده و مهر می‌کند، متعهدله و متعهد نیز می‌توانند پهلوی مهر مأمور اجراء را مهر نمایند.

ماده ۷۰- هرگاه طول مدت بازداشت باعث فساد بعضی از اشیاء شود از قبیل فرش و پارچه‌های پشمی و غیره اشیاء مزبور را باید جدا کرده طوری بازداشت نمایند که بتوان سرکشی و مراقبت نمود.

ماده ۷۱- هر یک از متعهدله و متعهد که موقع عملیات بازداشت حاضر باشد و ایرادی ننماید دیگر حق شکایت از اقدامات مأمور اجراء را نخواهد داشت.

ماده ۷۲- هرگاه متعهد یکی از زوجین باشد که در یک خانه زندگی می‌نمایند؛ از اثاث‌البیت آنچه که عادتاً مورد استعمال زنانه است، ملک زن و آنچه عادتاً مورد استعمال مردانه است، ملک شوهر و مابقی مشترک بین زوجین محسوب خواهد شد مگر اینکه خلاف ترتیب فوق ثابت شود.

ماده ۷۳- هرگاه مالی که بازداشت می‌شود بین متعهد و شخص یا اشخاص دیگر مشاع باشد شرکت بین آنان به نحو تساوی فرض می‌شود مگر اینکه خلاف آن ثابت شود.

فصل ششم - بازداشت اموال نزد شخص ثالث

ماده ۷۴- هرگاه متعهدله اظهارنماید که وجه نقد یا اموال منقول متعهد نزد شخص ثالثی است آن اموال و وجوه تا اندازه‌ای که با دین متعهد و سایر هزینه‌های اجرائی برابری کند بازداشت می‌شود و بازداشت نامه به شخص ثالث ابلاغ واقعی و نیز به متعهد هم طبق مقررات ابلاغ می‌شود اعم از اینکه شخص ثالث شخص حقیقی یا حقوقی و اعم از اینکه دین او حال باشد یا مؤجل.

ماده ۷۵- هرگاه ثالث مذکور در ماده قبل مصونیت سیاسی داشته باشد ارسال بازداشت نامه از طریق دفتر نظارت و هماهنگی اجرای اسناد رسمی سازمان ثبت صورت خواهد گرفت.

ماده ۷۶- ابلاغ بازداشت نامه به شخص ثالث او را ملزم می‌کند که وجه یا اموال بازداشت شده را به صاحب آن ندهد و الا معادل آن وجه یا قیمت آن اموال را اداره ثبت از او وصول خواهد کرد این نکته در بازداشت نام باید قید شود.

- ماده ۷۷- هرگاه مال بازداشت شده نزد شخص ثالث وجه نقد یا طلب حال باشد شخص مزبور باید آن را به صورت ثبت سپرده و رسید بگیرد.
- ماده ۷۸- هرگاه شخص ثالثی که مال یا طلب حال متعهد نزد او بازداشت شده است از تأدیه آن امتناع ورزد بازداشت اموال او مطابق مقررات این آئین نامه خواهد بود.
- ماده ۷۹- هرگاه شخص ثالث منکر وجود تمام یا قسمتی از وجه نقد یا اموال منقول دیگری نزد خود باشد باید ظرف پنج روز از تاریخ ابلاغ بازداشت نامه به شخص او مراتب را به رئیس ثبت اطلاع دهد و آلا مسئول پرداخت وجه و یا تسلیم مال خواهد بود و اداره ثبت آن وجه را وصول و یا آن مال را از او خواهد گرفت.
- ماده ۸۰- در صورتی که شخص ثالث منکر وجود مال یا طلب متعهد نزد خود باشد و در ظرف مدت مقرر در ماده فوق بعد از ابلاغ بازداشت نامه اطلاع دهد عملیات اجرائی نسبت به او متوقف می شود و متعهدله می تواند برای اثبات وجود وجه و مال یا طلب نزد شخص ثالثی که منکر آن بوده به دادگاه صالح مراجعه کند و یا از اموال دیگر متعهد استیفاء طلب خود را بخواهد.
- تبصره - در مواردی که وجود مال یا طلب نزد شخص ثالث به موجب سند رسمی محرز باشد صرف انکار شخص ثالث مانع از تعقیب عملیات اجرائی نسبت به او نیست.
- ماده ۸۱- مقررات مواد فوق در صورتی نیز لازم الرعایه است که مال الاجاره اموال منقول یا غیرمنقول متعلق به متعهد نزد مستأجر باشد در این صورت باید وجوهی که به تدریج وصول می شود تا استهلاك طلب متعهدله به مشارالیه تأدیه گردد و اگر نگهداری موقت وجوه مزبور لازم باشد باید در صندوق ثبت ایداع گردد.
- ماده ۸۲- بازداشت هزینه سفر مأمورین دولت و حقوق و مزایای نظامیانی که در جنگ هستند، ممنوع است.
- ماده ۸۳- از حقوق و مزایای کارکنان ادارات، سازمانها و مؤسسات دولتی یا وابسته به دولت و شرکت های دولتی و شهرداریها و بانکها و شرکتها و نهادها و بنیادها و

بنگاه‌های خصوصی و نظایر آن در صورتیکه دارای کسان واجب‌النفقه باشند ربع و آلتا ثلث توقیف می‌شود.

تبصره - توقیف و کسر یک چهارم حقوق بازنشستگی یا وظیفه افراد موضوع این ماده جایز است مشروط بر اینکه دین مربوط به شخص بازنشسته یا وظیفه بگیر باشد و در مورد نیروهای مسلح طبق قوانین مربوطه به آنان اقدام می‌شود، چنانچه موضوع پیش‌بینی نشده باشد بشرح فوق اقدام می‌شود.

ماده ۸۴ - در مورد ماده قبل پس از ابلاغ بازداشت نامه به اداره متبوع مدیون یا کارگاه رئیس اداره یا مسئول کارگاه و مسئول حسابداری (در مؤسساتی که مسئول حسابداری دارد) باید در کسر و فرستادن مبلغ بازداشت شده طبق تقاضا اقدام کند و گرنه برابر مقررات مسئول خواهد بود (این نکته باید در بازداشت نامه نوشته شود).

تبصره - در مواردی که بستانکار برای استیفای طلب خود تقاضای بازداشت از موجودی حساب و سپرده بانکی بدهکار را می‌کند بایستی نام، نام خانوادگی و نام پدر و شماره شناسنامه و محل اقامت و شغل بدهکار و حتی المقدور شماره حساب را به نحوی که اشکالی برای بانک ایجاد نشود، در تقاضانامه ذکر کند و در بازداشت نامه نیز قید گردد.

فصل هفتم - بازداشت اموال غیرمنقول

ماده ۸۵ - بازداشت اموال غیرمنقول اعم از اصل و مازاد به نحوی که در مواد ۴۱ و ۴۲ این آئین‌نامه مقرر است به عمل می‌آید و مأمور اجراء صورتی که حاوی مراتب ذیل باشد روی نمونه چاپی برای اموال بازداشت شده ترتیب خواهد داد:

الف - تاریخ و مفاد اجرائیه.

ب - محل وقوع ملک در شهرستان و بلوک و بخش و کوی و کوچه و شماره ملک، اگر داشته باشد.

ج - حدود چهارگانه ملک و توصیف اجمالی آن.

د - مساحت تخمینی ملک.

ه - مشخصات دیگر از قبیل این که مشتمل بر چند قسمت است در صورتی که خانه مسکونی باشد و یا مشتمل بر چند ابنیه و متعلقات است. در صورتی که ملک مزروعی باشد علاوه بر مراتب فوق باید متعلقات آن از قبیل گاو و ماشین آلات و توضیحات دیگری که در تسهیل فروش ملک مؤثر باشد در صورت مزبور قید شود.

ماده ۸۶ - هرگاه حدود یا قسمتی از ملک متنازع فیه باشد مراتب در صورتمجلس قید شده و تصریح می شود که طرف منازعه کیست و در کجا تحت رسیدگی است.

ماده ۸۷ - اجراء مکلف است فوراً بازداشت را به متعهد ابلاغ و به ثبت محل اطلاع داده و صورت وضعیت و جریان ثبتی ملک مورد بازداشت را از اداره ثبت بخواهد، اداره نامبرده در صورتی که ملک ثبت شده باشد در دفتر املاک توقیف شده (دفتر بازداشتی) و در ستون ملاحظات دفتر ثبت املاک، بازداشت را یادداشت می نماید و اگر ملک به موجب دفتر املاک و محتویات پرونده ثبتی متعلق به غیر باشد و انتقال آن به متعهد محرز نباشد، ثبت محل فوراً مراتب را به اجرا اطلاع می دهد و اجراء از آن رفع بازداشت می کند.

ماده ۸۸ - هرگاه ملک مورد بازداشت ثبت نشده باشد مطابق شقوق ذیل رفتار خواهد شد:

۱- هرگاه ملک مزبور از طرف متعهد تقاضای ثبت شده و طبق سند رسمی به غیر منتقل نشده باشد و یا اینکه مجهول‌المالک باشد، بازداشت در دفتر بازداشتی قید و در پرونده ثبتی یادداشت می شود.

۲- هرگاه نسبت به ملک از طرف کسی دیگر تقاضای ثبت شده و به متعهد هم منتقل نشده باشد یا اینکه اساساً مورد بازداشت جزو نقاطی که به ثبت عمومی گذارده

شده نباشد، مراتب به اجرا اطلاع داده می شود.

ماده ۸۹ - پس از ابلاغ بازداشت نامه به صاحب مال، نقل و انتقال از طرف صاحب مال نسبت به مال بازداشت شده ممنوع است و ترتیب اثر نسبت به انتقال بعد از بازداشت مادام که بازداشت باقی است، داده نمی شود (هر چند که انتقال با سند رسمی به عمل آمده باشد) مگر در صورت اجازه کسی که مال برای حفظ حق او بازداشت شده است که در این صورت باید اشخاص ذینفع تکلیف ادامه بازداشت ملک یا رفع آن را معین کنند.

ماده ۹۰ - بازداشت مال غیر منقول ثبت نشده به نام مدیون که در تصرف مالکانه غیر است ولو اینکه متعهدله مدعی مالکیت متعهد و یا خود متعهد مدعی مالکیت آن باشد مادام که این ادعا به موجب حکم نهایی به اثبات نرسیده ممنوع است و در مورد املاکی که در دفتر املاک به ثبت رسیده و به موجب آن ملک متعهد شناخته می شود، ادعای شخص ثالث اگر چه متصرف آن باشد مسموع نبوده و آن ملک مال متعهد شناخته شده و بازداشت می شود.

ماده ۹۱ - بازداشت مال غیر منقولی که نسبت به منافع آن تعهدی به نفع غیر نشده است مستلزم بازداشت منافع آن است مگر اینکه حاجت به بازداشت منفعت نباشد. در این صورت باید مراتب در صورت مجلس منعکس شود.

ماده ۹۲ - در بازداشت محصول املاک مزروعی دخالت مأمور اجراء در محصول تا موقع برداشت و تعیین سهم متعهد ممنوع است ولی مأمور اجراء باید برای جلوگیری از تفریط، نظارت و مراقبت کامل نماید.

ماده ۹۳ - در دو مورد زیر متعهد می تواند در ظرف مدت بازداشت مال منقول و یا غیر منقول بازداشت شده را با اطلاع مأمور اجراء بفروشد یا وثیقه بدهد.

الف - در مواردی که قبلاً و لااقل در حین وقوع معامله مبلغی را که مال برای استیفای آن بازداشت شده است نقداً تأدیه کند در این صورت پس از استیفای حق متعهدله و

هزینه اجراء بلافاصله رفع بازداشت خواهد شد.

ب - در صورت رضایت کتبی متعهدله در فروش یا وثیقه دادن مال توسط خود متعهد.

ماده ۹۴- مال غیرمنقول بعد از بازداشت موقتاً در تصرف مالک باقی می ماند و متعهد مکلف است مال غیرمنقول را موافق صورت تحویل گرفته و مطابق آن تحویل دهد.

ماده ۹۵- در صورت بازداشت منافع مال غیرمنقول یا بازداشت محصول درو شده از نظر تعیین حافظ و سایر موارد، تابع این آئین نامه خواهد بود.

ماده ۹۶- هرگاه شخص ثالث نسبت به مال بازداشت شده (اعم از منقول و یا غیرمنقول) اظهارحقی نماید در موارد زیر از مزایده خودداری می شود:

۱- در موردی که متعهدله اعتراض شخص ثالث را قبول کند.

۲- در موردی که شخص ثالث سند رسمی مقدم بر تاریخ بازداشت ارائه کند مبنی بر اینکه مال مورد بازداشت به او منتقل شده و یا رهن یا وثیقه طلب اوست.

۳- در صورتی که مال قبل از تاریخ بازداشت به موجب قرار تأمین یا دستور اجرای دادگاه یا اجرای ثبت بابت طلب معترض توقیف شده باشد.

۴- هرگاه شخص ثالث حکم دادگاه اعم از قطعی یا غیرقطعی بر حقانیت خود ارائه کند.

۵- در صورتی که قبل از بازداشت از معترض قبول تقاضای ثبت به عنوان ملکیت یا وقفیت شده باشد.

۶- در موردی که بر اثر شکایت معترض موضوع قابل طرح در هیأت نظارت یا شورای عالی ثبت تشخیص شده باشد.

در مورد بندهای ۱ و ۲ و نیز در مورد بند ۴ در صورت وجود حکم قطعی از مال رفع بازداشت می شود و در سایر موارد ادامه عملیات اجرائی موکول به اتخاذ تصمیم نهائی

علیه معترض در مراجع مربوط خواهد بود.

متعهدله می تواند از مال مورد بازداشت صرف نظر کرده و درخواست بازداشت اموال دیگر متعهد را بکند.

تبصره ۱- در صورتی که هر یک از موارد مذکور در این ماده پس از انجام مزایده و قبل از صدور سند انتقال یا تحویل مال منقول تحقق یابد اداره ثبت صورت مجلس مزایده را ابطال و سپس به ترتیب مقرر در ماده فوق عمل خواهد کرد.
تبصره ۲- در صورتی که مشخصات مال مورد مزایده با مفاد سند یا حکم مستند شخص ثالث تطبیق نکند اعتراض او مانع عملیات اجرائی نیست و شخص ثالث می تواند به دادگاه مراجعه نماید.

ماده ۹۷- متعهدله می تواند ملک درخواست ثبت نشده متعهد را برای استیفای طلب خود معرفی کند در این صورت پس از مزایده و انقضای مهلت قانونی برابر مقررات جاری اداره ثبت به برنده مزایده سند انتقال می دهد و در آگهی و صورت جلسه و سند انتقال قید می شود که چون در مورد ملک درخواست ثبت نشده اداره ثبت تکلیفی برای تحویل مورد انتقال ندارد و نیز مسئولیتی از جهت اشکالاتی که ممکن است در حین پذیرش تقاضای ثبت و یا بعد از آن از جهت اعتراض و غیره پیش آید، نخواهد داشت.

انتقال گیرنده برابر مقررات جاری بایستی برای درخواست ثبت مراجعه کند و باید کلیه هزینه های مربوط به اقدامات اجرائی را که از جهت توقیف ملک به وجود آمده بردارد و پرونده اجرائی قبلی برابر مقررات تعقیب خواهد شد.
تبصره - معرفی ملک مجهول قبل از پذیرش تقاضای ثبت از جانب متعهد قبول نمی شود.

شماره: ۸۷/۱۰۹۱۱

تاریخ: ۸۷/۲/۳۰

پیوست:.....

جناب آقای

مدیر کل محترم منابع طبیعی استان

با سلام؛

احتراماً پیرو نامه شماره ۸۷/۱/۸۲۷۰ مورخ ۸۷/۲/۱۹ به منظور اجرای تبصره ۲ قانون اصلاح ماده (۳۳) اصلاحی قانون حفاظت و بهره‌برداری به پیوست قانون مذکور و آیین‌نامه اجرایی آن به همراه شیوه‌نامه فصل سوم آیین‌نامه یاد شده مشتمل بر ۱۶ ماده و ۲۰ تبصره، در خصوص نحوه بررسی پرونده‌های اراضی واگذاری قطعی مشمول تبصره صدرالذکر و اقدامات و پیگیری‌های بعدی آن ارسال می‌گردد.

شایسته است با توجه به لزوم اجرای قانون در مهلت مقرر (پایان شهریور ماه ۱۳۸۷) و ضرورت پاسخگویی به مراجع نظارتی ذیربط به فوریت نسبت به تشکیل کارگروه نظارتی استان اقدام تا پرونده‌های مربوطه بررسی و با هماهنگی کارگروه نظارتی ستادی، اقدام لازم معمول و نتیجه امر به دفتر استعدادیابی و بهره‌برداری از اراضی اعلام گردد.

فروود شریفی

معاون وزیر و رییس سازمان

رونوشت؛

- وزیر محترم جهاد کشاورزی به انضمام یک نسخه شیوه‌نامه جهت استحضار
- معاون محترم محیط زیست طبیعی سازمان حفاظت محیط زیست پیرو نامه شماره ۸۷/۱/۸۴۵۶-۸۷/۲/۳۱ به انضمام یک نسخه شیوه‌نامه جهت استحضار
- معاون محترم تولیدی سازمان بررسی کل کشور به انضمام یک نسخه شیوه‌نامه جهت استحضار
- رییس محترم سازمان امور اراضی به انضمام یک نسخه شیوه‌نامه جهت استحضار و معرفی نمایندگان به منظور تشکیل کارگروه‌های نظارتی ستادی و دستور همکاری مدیریت‌های امور اراضی استانها در معرفی نمایندگان جهت تشکیل کارگروه‌های نظارتی استان و ارسال پرونده‌های انتقال قطعی شده به ادارات کل منابع طبیعی استانها.

- معاون محترم توسعه مدیریت و منابع انسانی سازمان به انضمام یک نسخه جهت استحضار و همکاری در تأمین امکانات و اعتبارات مورد نیاز.
- معاون محترم حفاظت و امور اراضی سازمان به انضمام یک نسخه شیوه‌نامه جهت استحضار و نظارت عالی بر حسن اجرای شیوه‌نامه و تشکیل شورای راهبردی.
- مدیر کل محترم دفتر حقوقی سازمان جهت اطلاع و معرفی نمایندگان به منظور تشکیل کارگروه نظارتی ستادی و پیگیری امور حقوقی مربوطه
- مدیر کل محترم دفتر استعدادیابی و بهره‌برداری از اراضی جهت اطلاع و تشکیل کارگروه نظارتی ستادی با همکاری دفتر حقوقی و پیگیری اجرای شیوه‌نامه.

شیوه نامه

فصل سوم آیین نامه اجرایی قانون اصلاح ماده ۳۳-اصلاحی
قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع

مقدمه :

به منظور شفاف‌سازی و تسهیل اجرای فصل سوم آیین نامه اجرایی و تسریع در روند رسیدگی به پرونده‌های مشمول تبصره ۲ قانون اصلاح ماده ۳۳-اصلاحی قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع، این شیوه نامه به استناد ماده ۱۹ آیین نامه اجرایی قانون فوق‌الذکر و بند ۳ ابلاغیه شماره ۰۲۰/۵۳۳۳ مورخ ۱۳۸۷/۲/۲۳ وزیر محترم خطاب به رؤسای محترم سازمان جهاد کشاورزی استانها (تصویر پیوست)، ابلاغ می‌گردد.

ماده ۱ - تعاریف :

- ۱- تبدیل و تغییر کاربری غیرمجاز : عدم رعایت قوانین و مقررات مرتبط و نیز هرگونه تغییر در کاربری عرصه بدون اخذ مجوز از مراجع قانونی ذیربط (از قبیل مراجع صادر کننده جواز تاسیس، موافقت اصولی و...) و کمیسیونهای واگذاری مربوطه
- ۲- سازمان: منظور از سازمان در این شیوه نامه، سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری کشور است.
- ۳- اداره کل: منظور از اداره کل، اداره کل منابع طبیعی استان است.
- ۴- آیین نامه: منظور از آیین نامه در این شیوه نامه، آیین نامه اجرایی قانون اصلاح ماده ۳۳-اصلاحی قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع است.
- ۵- قانون: منظور از قانون در این شیوه نامه، قانون اصلاح ماده ۳۳-اصلاحی قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع است.
- ۶- سایر تعاریف بکار رفته مندرج در آیین نامه اجرایی، ملاک عمل این شیوه نامه نیز می باشد.

ماده ۲ - ساختار اجرایی اعمال تبصره ۲ قانون مذکور به شرح ذیل می‌باشد:

الف- در سطح سازمان، شورای راهبردی با عضویت معاون حفاظت و امور اراضی (بعنوان مسئول شورا)، مدیر کل دفتر حقوقی، مدیر کل دفتر استعدادیابی و بهره برداری از اراضی سازمان و معاون حفظ کاربری و توسعه اراضی سازمان امور اراضی تشکیل می‌گردد که مسئولیت ایجاد هماهنگی، پشتیبانی و تسهیل امور مربوط را بعهده دارد.

ب- سه کارگروه نظارتی ستادی، هر کدام مرکب از یک نفر کارشناس از دفتر استعدادیابی و بهره‌برداری از اراضی سازمان (با معرفی مدیر کل ذیربط، بعنوان مسئول کارگروه) یک نفر کارشناس حقوقی سازمان (با معرفی مدیر کل امور حقوقی)، و یک نفر نماینده سازمان امور اراضی (با معرفی رئیس سازمان امور اراضی) که با ابلاغ ریاست سازمان منصوب می‌شوند.

ج- در سطح استان، کمیته هماهنگی با عضویت مدیر کل (بعنوان مسئول کمیته) و معاون حفاظت و امور اراضی و رئیس اداره حقوقی اداره کل منابع طبیعی و مدیر امور اراضی استان با دبیری رئیس اداره استعدادیابی و بهره برداری از اراضی، تشکیل می‌گردد که مسئولیت ایجاد هماهنگی، پشتیبانی و تسهیل امور مربوط در سطح استان را بعهده دارد.

د- کارگروه نظارتی استان با عضویت نماینده اداره استعدادیابی و بهره برداری از اراضی (بعنوان مسئول کارگروه و دبیر)، نماینده اداره حقوقی اداره کل و نماینده مدیریت امور اراضی استان (با معرفی مدیر امور اراضی استان) که با ابلاغ مدیر کل منابع طبیعی، منصوب می‌گردند.

تبصره: محل دبیرخانه کارگروه‌های نظارتی در ستاد، دفتر استعدادیابی و بهره برداری از اراضی سازمان و در استان، اداره استعدادیابی و بهره برداری از اراضی اداره کل می‌باشد.

ماده ۳ - وظایف کارگروه نظارتی استان:

الف- مطالعه و بررسی پرونده‌های اراضی واگذار شده بعد از سال ۱۳۶۵ (۱۳۶۶/۱/۱) که تا تاریخ تصویب قانون (۸۶/۴/۹) منجر به صدور سند قطعی گردیده است.

- ب- تهیه گردش کار جامع از پرونده های مشمول تبصره ۲، مطابق با فرم "اعلام وضعیت و گزارش بازدید از اراضی واگذار شده" که ضمیمه این شیوه نامه می باشد.
- ج- تهیه مدارک لازم و تشکیل پرونده برای واگذاری هایی که دارای یکی از شرایط مندرج در ماده ۱۳ آیین نامه و ماده ۵ این شیوه نامه می باشند به همراه کلیه مستندات برابر با اصل شده (توسط دبیرخانه کارگروه از طریق اداره کل) مندرج در فرم یاد شده.
- د- بازدید از عرصه و اعیانی و اعلام نظر مطابق با فرم مذکور.
- ه- استعلام از مراجع ذیربط در صورت نیاز.
- و- تعیین مدت زمانی مورد نیاز در مواردیکه نوع خواسته، اعطای مهلت برای اجرای طرح باشد (جهت قید در دادخواست با تایید کارگروه نظارتی ستادی).
- ز- تعیین نوع خواسته و تقویم آن جهت بررسی و تایید کارگروه نظارتی ستادی.
- ح- تعیین و برآورد اولیه بهای روز اراضی واگذار شده براساس شناخت و اطلاعات محلی.
- ط - اعلام آخرین نشانی (اقامتگاه) دریافت کننده اولیه زمین و نیز منتقل الیه و در صورت فوت، اعلام اسامی و اقامتگاه وراث
- تبصره ۱: با تشخیص کارگروه، حسب مورد، از کارشناس مرتبط با طرح از اداره کل یا سازمان جهاد کشاورزی استان و همچنین رئیس اداره منابع طبیعی شهرستان مربوطه جهت شرکت در جلسه و عنداللزوم استماع نظرات، دعوت بعمل می آید.
- تبصره ۲: اداره کل موظف است بلافاصله پس از ابلاغ این شیوه نامه نسبت به تشکیل کارگروه نظارتی استان اقدام و ظرف مدت دو ماه، کلیه پرونده های مشمول را بررسی و پس از تکمیل تمام و یا تعدادی از پرونده ها، فهرست آنها را به همراه " فرم اعلام وضعیت " مربوطه به دفتر استعدادیابی و بهره برداری از اراضی سازمان (دبیرخانه کارگروه نظارتی ستادی)، از طریق دورنگار، ارسال تا کارگروه نظارتی ستادی ظرف مدت ۱۵ روز، به استان عزیزمت نموده و اقدامات کارگروه نظارتی استان را بررسی و تایید نماید.

تبصره ۳: چنانچه اسناد و مدارک مورد نیاز پرونده‌های موضوع تبصره ۲ قانون، در بایگانی محرمانه خارج از اداره کل باشد، اداره کل موظف است در اسرع وقت اقدامات و هماهنگی‌های لازم را جهت اخذ آنها معمول دارد.

تبصره ۴: کارگروه نظارتی استان موظف است در بررسی و تشکیل پرونده‌ها، اولویت‌های ذیل را رعایت نماید:

۱- پرونده‌های مربوط به واگذاری قطعی با دستور مستقیم وزرای وقت و همچنین پرونده‌های مشمول تبصره ۲ که از طریق مراجع نظارتی (از جمله سازمان بازرسی کل کشور، دیوان محاسبات کشور و...) مورد پیگیری است.

۲- اراضی واگذار شده واقع در مناطقی که واگذاری آنها به استناد ماده ۲ "آیین‌نامه اجرایی لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیاء اراضی"، مطلقاً ممنوع بوده است.

۳- اراضی واگذار شده واقع در مناطق تحت مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست (پارک وحش یا مناطق حفاظت شده، موضوع تبصره ۴ ماده ۳۱ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع).

۴- اراضی واگذار شده به شرکت‌های تعاونی مسکن (موضوع تبصره ۳ ماده ۵ این شیوه‌نامه).

۵- سایر موارد مشمول تبصره.

ماده ۴- وظایف کارگروه نظارتی ستادی:

الف- جمع‌بندی و تدوین آمار و اطلاعات پرونده‌های مشمول تبصره ۲ قانون و اعلام به دبیرخانه ستادی جهت انعکاس به شورای راهبردی.

ب- بررسی پرونده‌های تکمیل شده در محل دبیرخانه استان و تطبیق آنها با تبصره ۲ قانون و فصل سوم آیین‌نامه.

ج- رفع نقص احتمالی پرونده‌ها با همکاری کارگروه نظارتی استان.

د- تایید مدت زمانی مورد نیاز در مواردی که نوع خواسته، اعطای مهلت برای اجرای طرح باشد (جهت قید در دادخواست).

ه- بررسی و تایید نوع خواسته با توجه به مندرجات پرونده جهت قید در دادخواست بر اساس پیشنهاد کارگروه نظارتی استان.

و- تعیین پرونده‌های حساس و مهم که حضور نماینده دفتر حقوقی سازمان در جلسات دادگاه مربوطه ضرورت دارد و ستاره‌دار(*) نمودن آنها (از جمله واگذاری‌های صورت گرفته با دستور مستقیم وزرای وقت).

ز- تنظیم صورت جلسه در خصوص نوع خواسته متناسب با وضعیت هر پرونده و ذکر پرونده‌های ستاره‌دار (حساس و مهم)، با امضای مدیرکل منابع طبیعی استان، معاون حفاظت و امور اراضی و رئیس اداره حقوقی اداره کل و اعضای کارگروه نظارتی استان و ستادی.

ح- نظارت بر عملکرد کارگروه نظارتی استان و عندالزوم انجام بازدیدهای مورد نیاز. تبصره ۱: اداره حقوقی اداره کل موظف است ظرف مدت یک هفته، دادخواست پرونده‌های مذکور در صورت جلسه بند "ز" این ماده را به تعداد خواننده‌ها بعلاوه ۳ نسخه با امضای مدیرکل منابع طبیعی استان، تنظیم و یک نسخه از آنها را جهت درج در پرونده به دبیرخانه استان تحویل و نیز به تعداد خواننده‌ها بعلاوه یک نسخه را مستقیماً به شعبه ویژه مرکز تقدیم و رسید دریافت نموده و همچنین یک نسخه را با قید شماره پرونده ثبت شده در دادگاه، برای پیگیری‌های بعدی به دفتر حقوقی سازمان ارائه نماید.

تبصره ۲: اداره حقوقی اداره کل پس از دریافت اخطاریه دادگاه در خصوص پرونده‌های ستاره‌دار می‌بایست مراتب را در اسرع وقت به دفتر حقوقی سازمان منعکس نماید تا نماینده دفتر حقوقی در جلسه دادگاه مورد نظر حضور بهم رسانده و در دفاع از پرونده به همکاران استانی کمک نماید.

تبصره ۳: چنانچه کارگروه نظارتی ستادی نتواند در مهلت مقرر (۱۵ روز پس از اعلام آمادگی استان) در استان حضور یابد، بدلیل ضیق وقت در اجرای قانون، اداره حقوقی اداره کل براساس نظر کارگروه نظارتی استان، دادخواست را تنظیم نموده و در شعبه ویژه اقامه دعوی می‌نماید. کارگروه نظارتی ستادی موظف است در اولین فرصت ممکن به استان مراجعه و پس از بررسی پرونده‌های مطروحه، چنانچه اصلاح نوع خواسته لازم باشد مراتب را در صورت جلسه درج نموده تا به استناد تبصره یک ماده ۱۴ آیین‌نامه، اصلاح نوع خواسته، در مراحل دادرسی توسط اداره کل صورت می‌پذیرد.

ماده ۵- مبنای بررسی و تهیه گردش کار برای اقامه دعوی در شعبه یا شعب ویژه: واگذاری‌های انجام شده بعد از سال ۱۳۶۵ (۱۳۶۶/۱/۱) لغایت تاریخ تصویب قانون (۱۳۸۶/۴/۹) که منجر به صدور سند قطعی شده و حائز یکی از شرایط ذیل باشد:

الف- واگذاری‌هایی که وزرای وقت کشاورزی، جهاد سازندگی یا جهاد کشاورزی با استفاده از اختیارات خود و به طور مستقیم و بدون طی گردش کار کمیسیونهای واگذاری در استانها، دستور انتقال سند را داده اند.

ب- واگذاری‌های بدون طرح مصوب (بدون موافقت اصولی و یا بدون جواز تاسیس و یا بدون پروانه بهره‌برداری و یا خارج از طرحهای کلی و ملی ارائه شده توسط وزارت جهاد کشاورزی و نظایر آن)

ج- عدم اجرای طرح، بدون عذر موجه

د- اجرای طرح به میزان کمتر از ۴۰٪ (در زمان تصویب قانون یعنی ۱۳۸۶/۴/۹)

ه- تبدیل و تغییر کاربری غیرمجاز و غیرمتجانس با طرح مصوب

تبصره ۱: واگذاری‌های انجام شده توسط رؤسای سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری کشور، سازمان امور اراضی، سازمان جهاد کشاورزی و همچنین مدیرکل منابع طبیعی استان (با تصویب یا بدون تصویب کمیسیون‌های ذیربط) که حائز یکی از شرایط مندرج در بندهای "ب" الی "ه" این ماده باشد نیز مشمول رسیدگی است.

تبصره ۲: واگذاری‌های انجام شده به دولت (وزارتخانه ها، شهرداری‌ها، مؤسسات و شرکتهای دولتی) مشمول رسیدگی مجدد نمی‌باشد.

تبصره ۳: آن دسته از اراضی که بعد از سال ۱۳۶۵ تا سال ۱۳۷۳ به شرکت‌های تعاونی مسکن (اعم از دولتی و یا خصوصی) جهت امر مسکن یا به بخش خصوصی و غیردولتی برای امور عام‌المنفعه که در زمان واگذاری، غیرانتفاعی بودن فعالیت آنها در اساسنامه قید شده باشد و تبصره‌های ۵۴ و ۴۶ قوانین بودجه سال ۱۳۷۵ تا ۱۳۷۸ نسبت به آنها اعمال گردیده، مشمول رسیدگی نمی‌باشد و چنانچه مستندات دال بر اعمال تبصره‌های یاد شده، در پرونده موجود نباشد، اداره کل موظف است صرفاً مشخصات اراضی منابع ملی و فهرست شرکت‌های تعاونی مسکن مربوطه را به سازمان ارسال تا سازمان مراتب را جهت اعمال تبصره‌های یاد شده به وزارت مسکن و شهرسازی اعلام نماید.

ماده ۶- پیشنهادات در نحوه تعیین نوع خواسته:

به منظور ایجاد رویه اجرایی واحد و سهولت و تسریع در تعیین نوع خواسته، توصیه‌ها و راهنمایی‌های ذیل ارائه می‌گردند:

الف- در خصوص واگذاری‌های موضوع ماده ۸ این شیوه‌نامه، به خواسته "استرداد زمین و ابطال سند انتقال"

ب- در مواردی که واگذاری بدون طرح مصوب باشد، حسب مورد و با توجه به وضعیت فعلی عرصه، میتوان به یکی از شقوق ذیل نوع خواسته را تعیین نمود: ۱- در صورت ایجاد مستحقات و ساخت و ساز و یا انجام عملیات کشاورزی در عرصه، به خواسته "دریافت بهای روز اراضی" ۲- در صورت عدم انجام عملیات تولیدی و احیایی و معطل ماندن عرصه، به خواسته "استرداد زمین با توافق طرفین".

ج- در صورت عدم اجرای طرح بدون عذر موجه، حسب مورد و با توجه به وضعیت فعلی عرصه، میتوان به یکی از صور ذیل، نوع خواسته را تعیین نمود: ۱- در صورت عدم امکان اجرای طرح مصوب بدلائل فنی، به خواسته "استرداد زمین با توافق طرفین"

۲- در صورت امکان اجرای طرح مصوب، به خواسته "فسخ واگذاری قطعی و تبدیل آن به اجاره".

د- در مواردی که اجرای طرح به میزان کمتر از ۴۰٪، حسب مورد و با توجه به وضعیت فعلی عرصه، میتوان به یکی از صور ذیل نوع خواسته را تعیین نمود: ۱- در صورت تمایل مجری برای اتمام طرح، "تمدید مدت و تعیین مهلت برای اتمام طرح مصوب مربوطه" با قید ضمانت اجرایی مناسب جهت حصول اطمینان از اجرای طرح در مهلت مقرر ۲- در صورت عدم تمایل مجری برای اتمام طرح، به خواسته "استرداد زمین با توافق طرفین".

ه- در صورت تبدیل و تغییر کاربری غیرمجاز و غیرمتجانس با طرح مصوب، به خواسته "دریافت بهای روز اراضی" اقدام شود.

و- در مورد واگذاریهایی که با دستور مستقیم وزرای وقت و بدون طی گردش کار کمیسیونهای واگذاری اقدام شده است در صورتی که حائز یکی از شرایط مندرج در بندهای "ب" الی "ه" ماده ۵ شیوهنامه باشد با یکی از حالات فوق الذکر تطبیق داده شود. تبصره ۱: در هر یک از موارد فوق چنانچه نوع خواسته "استرداد زمین با توافق طرفین" باشد ولیکن توافق حاصل نگردد موضوع خواسته "فسخ واگذاری قطعی و تبدیل آن به اجاره" خواهد شد.

تبصره ۲: چنانچه رأی صادره از شعبه ویژه "فسخ واگذاری قطعی و تبدیل آن به اجاره" و یا "استرداد زمین" باشد، براساس نتایج مطالعات استعدادیابی اراضی و با رعایت قوانین و مقررات مربوط، حسب مورد، توسط سازمان اتخاذ تصمیم خواهد شد. تبصره ۳: در خصوص خواسته بهاء روز اراضی، چنانچه مجری در زمان انتقال سند مبلغی به عنوان بهاء عرصه پرداخت نموده باشد، مبلغ پرداختی از بهاء روز اراضی کسر خواهد شد.

ماده ۷- کارگروه نظارتی استان موظف است وضعیت فعلی عرصه را از نظر ساخت و سازهای انجام شده (مطابق طرح یا مغایر با طرح) و نیز نقل و انتقالات صورت گرفته

در سند مالکیت وجود طرح مصوب یا عدم وجود آن، عدم اجرا یا اجرای طرح به میزان کمتر از ۴۰٪ (تا تاریخ ۱۳۸۶/۴/۹)، با عذر موجه یا بدون عذر موجه، تغییر کاربری های غیرمجاز یا غیرمتجانس با طرح را به دقت بررسی و فرم اعلام وضعیت پرونده و گزارش بازدید را تکمیل و مدارک و مستندات مربوطه را ضمیمه پرونده نموده تا پس از بررسی کارگروه نظارتی ستادی و تایید نوع خواسته، اقدامات قانونی از طریق اداره کل صورت پذیرد.

تبصره ۱: در هنگام بازدید از عرصه چنانچه کارگروه نظارتی استان و یا ستادی، حسب مورد با ممانعت متصرفان یا مالکان یا مستأجران مواجه شوند که مانع از انجام وظایف محوله گردد با درخواست اعزام نیرو از نیروی انتظامی جهت همراهی کارگروه نظارتی استان یا ستادی، موضوع ممانعت مذکور توسط مرجع انتظامی در صورت جلسه ای تنظیم و این صورتجلسه بعنوان اماره عدم اجرای طرح محسوب که باید در طرح دعوی مورد استناد قرار گیرد.

تبصره ۲: تصمیم گیری و تایید نهایی در خصوص موارد زیر:

الف- عدم اجرای طرح با عذر موجه

ب- اجرای طرح به میزان بیشتر از ۴۰٪ (در تاریخ ۱۳۸۶/۴/۹)

ج- تغییر کاربری مجاز و متجانس،

پس از تهیه کلیه مدارک مورد نیاز و اظهار نظر کارگروه نظارتی استان، بر عهده کارگروه نظارتی ستادی می باشد.

ماده ۸- واگذاری های صورت گرفته قبل و یا بعد از سال ۱۳۶۵ (اعم از واگذاری های انجام شده به اشخاص حقیقی و حقوقی، شرکت های تعاونی مسکن، دستگاه های دولتی و...)، چنانچه در زمان واگذاری داخل محدوده مناطق تحت مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست (پارک وحش یا مناطق حفاظت شده، موضوع تبصره ۴ ماده ۳۱ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع) قرار داشته باشد حتی اگر مشمول

هیچ‌یک از شرایط مندرج در ماده ۵ این شیوه نامه نباشد، مشمول رسیدگی تبصره ۲ قانون بوده و می‌بایست نسبت به خواسته "ابطال اسناد صادره و استرداد زمین" اقدام گردد. تبصره: در صورت فقدان گواهی اداره حفاظت محیط زیست در پرونده امر، اداره کل می‌بایست لیست و نقشه مناطق یاد شده را از اداره کل حفاظت محیط زیست استان دریافت نموده و در صورتی که محل وقوع عرصه در زمان واگذاری، جزء مناطق موضوع این ماده باشد، نسبت به طرح دعوی به خواسته "ابطال اسناد صادره و استرداد زمین"، اقدام نماید.

ماده ۹- در صورت دستور قاضی پرونده مبنی بر ضرورت تقویم بهای اراضی، تعیین بهای روز عرصه و قیمت اعیانی و ابنیه و مستحدثات، با کارشناس رسمی دادگستری خواهد بود.

تبصره ۱: مبنای بهای روز اراضی در خصوص اراضی که توسط مجری طرح تا قبل از تصویب قانون با سند مالکیت رسمی به فرد ثالثی منتقل گردیده است، زمان انتقال سند به فرد ثالث می‌باشد که می‌بایست توسط مجری به حساب درآمد عمومی واریز گردد. تبصره ۲: چنانچه مجری، عرصه و اعیانی مورد طرح را بطور رسمی منتقل ننموده و یا انتقال مالکیت پس از تصویب قانون صورت گرفته باشد، ملاک عمل جهت تعیین بهاء روز اراضی، بهاء روز زمان پرداخت (یوم‌الاداء) خواهد بود.

ماده ۱۰- رسیدگی به پرونده‌های مشمول تبصره ۲ قانون در شعب مورد نظر بدون پرداخت هزینه دادرسی خواهد بود و رای صادره قطعی و غیرقابل تجدید نظر می‌باشد. ماده ۱۱- پس از صدور رأی توسط شعبه ویژه و ابلاغ آن به اداره کل، مراتب جهت اجرا، حسب مورد به مراجع ذیربط ارسال تا مطابق مقررات آیین‌نامه اقدام گردد. تبصره: اداره کل موظف است تصویری از رأی ابلاغی و همچنین نتیجه اقدامات را به سازمان (دفتر حقوقی و دبیرخانه ستادی) ارسال نماید.

ماده ۱۲- در خصوص بند ۴ ماده ۱۳ آیین‌نامه اجرایی راجع به "استرداد زمین با توافق طرفین"، اداره کل حسب پیشنهاد کارگروه نظارتی استان، مراتب را طی مکاتبه‌ای به

مجری طرح اعلام تا در صورت حصول توافق صورت جلسه تنظیم و پس از تایید کارگروه نظارتی ستادی، وفق مقررات اقدام شود.

ماده ۱۳- با توجه به ماده ۱۷ آئین نامه اجرایی معاونت توسعه مدیریت و منابع انسانی سازمان مکلف است با هماهنگی معاونت حفاظت و امور اراضی اعتبارات مورد نیاز اجرای تبصره ۲ قانون و فصل سوم آیین نامه اجرایی شامل بهاء اراضی، اعیانی، ابنیه و مستحقات ایجاد شده بر روی اراضی مورد واگذاری، تجهیزات مورد نیاز، حق الزحمه کارگروه‌های مندرج در این شیوه نامه و عوامل اجرایی ذی مدخل، هزینه‌ها و دستمزد کارشناسی را پیش‌بینی و نسبت به تخصیص آن از طریق وزارت جهاد کشاورزی اقدام نماید.

ماده ۱۴- در صورت وجود ابهام در این شیوه نامه، ادارات کل می‌توانند مراتب را از سازمان (دفتر حقوقی) استعلام نمایند.

ماده ۱۵- مسئولیت و نظارت بر حسن اجرای این شیوه نامه و نیز عملکرد کارگروه نظارتی در سطح استان بعهده مدیر کل منابع طبیعی استان و در مرکز، بعهده معاونت حفاظت و امور اراضی سازمان است.

ماده ۱۶- این شیوه نامه در ۱۶ ماده و ۲۰ تبصره تدوین گردیده است.

تفسیر شماره ۵۴۰۹۴/۰۱۰۱ مورخ ۸۶/۱۲/۱۹ رئیس مجمع تشخیص
 مصلحت نظام در خصوص تبصره ۲ ماده واحده قانون اصلاح ماده ۳۳
 قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع مصوب ۸۶/۴/۹ مجمع
 تاریخ: ۱۳۸۶/۱۲/۱۹
 شماره: ۵۴۰۹۴/۰۱۰۱

حضرت آیت...جناب آقای هاشمی شاهرودی

رئیس محترم قوه قضائیه

بازگشت به نامه استفساریه شماره ۱/۸۶/۱۱۱۹۸ مورخ ۸۶/۱۱/۶ درخصوص
 "تبصره (۲) ماده واحده قانون اصلاح ماده ۳۳ اصلاحی قانون حفاظت و بهره‌برداری از
 جنگل‌ها و مراتع مصوب مورخ ۸۶/۴/۹ مجمع" موضوع در جلسه روز شنبه مورخ
 ۱۳۸۶/۱۲/۱۱ مجمع تشخیص مصلحت نظام مطرح و نظر تفسیری مجمع بدین شرح
 تصویب گردید، "درخصوص آن دسته از زمین‌هایی که قبل از تصویب مصوبه
 مجمع، دریافت کنندگان اولیه پس از انتقال سند مالکیت از سوی وزارت جهاد
 کشاورزی بنام آنها، نسبت به فروش و نقل و انتقال رسمی آن به اشخاص ثالث اقدام
 نموده باشند، ارزش زمین به قیمت روز زمان انتقال، محاسبه و دریافت خواهد شد"
 مراتب برای طی مراحل قانونی ابلاغ می‌گردد.

اکبر هاشمی رفسنجانی

رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام

رونوشت:

- مجلس محترم شورای اسلامی

شماره: ۷۱۱۶/۱۵۸۷۰۰۵

تاریخ: ۸۸/۸/۱۰

پیوست:

جناب آقای دکتر رحیمی

معاون اول محترم رئیس جمهور

سلام علیکم

احتراماً با عنایت به نامه شماره ۲۹۰/۲۵۵۶۱/هـ/ب مورخ ۱۳۸۸/۵/۳۱ رییس محترم شورای اسلامی در خصوص ایراد مربوط به تصویبنامه شماره ۲۰۱۴۴/ت/۳۹۰۲۸ (موضوع آیین نامه اجرایی قانون اصلاح ماده ۳۳ اصلاحی قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع کشور) متن اصلاحی پیوست که توسط این معاونت و با توجه به نامه‌های شماره ۳۶۷۱۸/۱۰۰/۰۲۰ وزارت مسکن و شهرسازی و شماره ۰۲۰/۲۱۱۰/م مورخ ۱۳۸۸/۷/۱۸ وزارت جهاد کشاورزی جهت رفع ایراد تنظیم شده است به پیوست ایفاد می‌گردد.

توضیح اینکه (۳) ایراد توسط ریاست محترم مجلس اعلام شده از جمله موارد ایراد این است که قانون‌گذار مسئولیت صدور حکم کارشناسان را بر عهده وزیر جهاد کشاورزی محول نموده حال آنکه در مصوبه این مسئولیت بر عهده رییس سازمان جهاد کشاورزی استان واگذار شده. ایراد دوم این است که در مورد فسخ و استرداد زمین طبق ماده (۹) مصوبه، تقویم و ارزیابی زمین با هزینه (مستأجر یا مجری طرح) صورت می‌گیرد در صورتی که در قانون، چنین حکمی نیامده است، آخرین ایراد هم این است که در بند «الف» ماده (۹) مصوبه تأمین اعتبار مقید به بودجه سال مالی بعد نشده است، حال آنکه این قید در قانون وجود داشته است.

خواهشمند است با توجه به مراتب فوق دستور فرمائید (باتوجه به تفویض اختیار به وزرای عضو کمیسیون‌های دولت برای اصلاح مصوبات مورد ایراد ریاست مجلس) به منظور رفع ایراد مراتب عاجلاً در دستور کار کمیسیون مربوط هیأت وزیران قرار گیرد. /ش

سعید تقدیسیان

قائم مقام معاونت حقوقی و امور مجلس رییس جمهور

